

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva



Diplomová práce

**Přestupkové řízení v podmínkách Statutárního města
Mladá Boleslav**

Bc. Michaela Nosálková

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Michaela Nosálková

Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Jičín

Název práce

Přestupkové řízení v podmínkách Statutárního města Mladá Boleslav

Název anglicky

Misdemeanor proceedings conducted in the conditions of the Statutory City of Mladá Boleslav

Cíle práce

Hlavním cílem této práce je analýza právní úpravy přestupkového řízení, přestupků a využití příslušných právních úprav v podmínkách města Mladá Boleslav.

Specifickým cílem je uvedení praktického příkladu celého procesu přestupkového řízení ve 2 skutečných případech a následná analýza obou procesů.

Dílčím cílem je zhodnocení přestupkového řízení z pohledu českého a cizího státního příslušníka s ohledem na podmínky města Mladá Boleslav. Dále provedení analýzy statistických podkladů přestupků spáchaných cizími státními příslušníky na území města Mladá Boleslav za období 2015-2019.

Metodika

V teoretické části diplomové práce bude použita metoda výkladu práva. Bude provedena literární rešerše související s problematikou přestupkového řízení a zákona o pobytu cizinců.

V praktické části bude provedena případová studie řešení 2 přestupků, a to přestupku spáchaným cizím státním příslušníkem a občanem ČR a dále bude provedeno zhodnocení tohoto přestupkového jednání z pohledu obou účastníků.

Rovněž bude provedena statistická analýza vývoje přestupků spáchaných cizím státním příslušníkem, a to za období v letech 2015-2019 na území města Mladá Boleslav.

Na základě tohoto budou navržena možná opatření, která by napomohla ke zlepšení efektivity přestupkového řízení a rozšíření spolupráce.

Na závěr bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých zjištění.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Cizinec, kriminalita, Magistrát města Mladá Boleslav, městská policie, policie, přestupek, přestupkové řízení, správní oddělení, Rejstřík přestupků, zákon

Doporučené zdroje informací

JEMELKA, Luboš. Správní řád: komentář. 3. vyd. v Praze: C.H. Beck, 2011. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7400-401-8

JEMELKA, Luboš. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích : komentář v Praze: C.H. Beck, 2017. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-666-1.

KUČEROVÁ, Helena. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích: s komentářem a judikaturou. Praha: Leges, 2017. Komentátor. ISBN 978-80-7502-211-0.

PRÁŠKOVÁ, Helena. Nové přestupkové právo. Praha: Leges, 2017. Teoretik. ISBN 978-80-7502-221-9.

Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2016 Sb., zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. Michal Reichert, DiS.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 7. 10. 2020

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 08. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Přestupkové řízení v podmínkách Statutárního města Mladá Boleslav" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. března 2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Mgr. Michalu Reichertovi DiS, za jeho pomoc a cenné připomínky při vedení mé diplomové práce.

Přestupkové řízení v podmínkách Statutárního města Mladá Boleslav

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou přestupkového řízení v podmínkách města Mladá Boleslav. Nejprve jsou v teoretické rovině práce vymezeny pojmy dle platného přestupkového zákona, nejčastěji projednávané přestupky na správním oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav a částečně práce vymezuje i pojmy právní úpravy zákonů o cizincích. Praktická část je nejprve zaměřena na charakteristiku obce Mladá Boleslav, magistrátu města a zejména na jeho správní oddělení. Rovněž jsou popsány požadavky na oprávněnou úřední osobu a vyhodnocena současná situace přestupkového oddělení. V dalším kroku je práce zaměřena na mapování vývoje vybraných přestupků za období 2015–2019 v podmínkách Magistrátu města Mladá Boleslav, a to bez ohledu na příslušnost pachatele. Rovněž je zde provedena statistická analýza vývoje přestupků za stejné období, ale je rozdělena na přestupky spáchané občany České republiky a přestupky, spáchané občany cizích států. Součástí práce je uvedení praktického příkladu celého přestupkového řízení vedené nejprve s českým státním příslušníkem a následně s příslušníkem cizího státu. Následně je zde zhodnocena funkčnost registru přestupků. Na základě zjištěných výsledků jsou zde uvedeny možné návrhy na zlepšení problémů, které byly zjištěny.

Klíčová slova: Cizinec, kriminalita, Magistrát města Mladá Boleslav, městská policie, policie, přestupek, přestupkové řízení, správní oddělení, rejstřík přestupků, zákon.

Misdemeanor proceedings in the conditions of the Statutory city of Mladá Boleslav

Abstract

The diploma thesis deals with the issue of misdemeanor proceedings in the conditions of the city of Mladá Boleslav. First, in the theoretical level of the work are defined terms according to the applicable misdemeanor law, the most frequently discussed misdemeanors in the administrative department of the City of Mladá Boleslav and partly defines the terms of the legislation on foreigners. The practical part is first focused on the characteristics of the municipality of Mladá Boleslav, the city council and especially on its administrative department. The requirements for an authorized official are also described and the current situation of the misdemeanor department is evaluated. In the next step, the work is focused on mapping the development of selected offenses for the period 2015-2019 in the conditions of the City of Mladá Boleslav, regardless of the offender's affiliation. There is also a statistical analysis of the development of offenses for the same period, but it is divided into offenses committed by citizens of the Czech Republic and offenses committed by citizens of foreign states. Part of the work is to give a practical example of the whole misdemeanor proceedings conducted first with a Czech national and then with a national of a foreign state. Subsequently, the functionality of the register of offenses is evaluated here. Based on the results obtained, here are possible suggestions for improving the problems that have been identified.

Keywords: Foreigner, crime, Municipality of Mlada Boleslav, municipal police, police, misdemeanor, misdemeanor proceedings, administrative department, register of misdemeanors, law.

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Pojem přestupek, jeho vývoj, znaky, druhy	16
3.1.1 Vývoj přestupkového práva	16
3.1.2 Pojem přestupek.....	18
3.1.3 Zákonné znaky přestupku	19
3.1.4 Přestupek vs. trestný čin	21
3.1.5 Nové pojmy.....	22
3.1.6 Pachatel přestupku	23
Odpovědnost fyzické osoby	23
Odpovědnost právnické osoby a osoby fyzicky podnikající	24
3.1.7 Druhy správních trestů.....	26
3.1.8 Ochranná opatření.....	28
3.2 Centrální evidence přestupků	30
3.3 Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích	31
3.3.1 Druhy přestupků obecně	31
3.3.2 Přestupky na úseku státní správy a územní samosprávy	33
3.3.3 Přestupky proti veřejnému pořádku	34
Neuposlechnutí výzvy úřední osoby	35
Znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci	37
Maření vykázaní ze společného obydlí.....	37
Rušení nočního klidu	38
Vzbuzení veřejného pohoršení.....	39
Znečištění prostranství, objektu, zařízení a zanedbání úklidu	40
Poškození, zábor prostranství, objektu nebo prospěšného zařízení.....	41
Útoky proti turistickým značkám a jiným orientačním označením.....	42
Porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku	42
Zakrytí obličeje způsobem ztěžující či znemožňující identifikaci.....	43
3.3.4 Přestupky proti občanskému soužití	44
Ublížení na cti.....	45

Ublížení na zdraví.....	47
Narušení občanského soužití	48
Útoky proti národnostním menšinám	51
Útoky ze zvláštních pohnutek.....	52
3.3.5 Přestupky proti majetku	53
Způsobení škody na cizím majetku	53
Neoprávněné užití cizího pozemku.....	57
Přisvojení si cizí věci	58
Ukrytí, užití nebo převedení věci.....	59
3.4 Zákony o cizincích	60
3.4.1 Právní úprava kriminality cizinců.....	61
3.4.2 Pobyť cizinců.....	62
3.4.3 Zaměstnávání cizích státních příslušníků	63
4 Vlastní práce	64
4.1 Charakteristika obce.....	64
4.1.1 Magistrát města Mladá Boleslav.....	65
4.1.2 Projednávání přestupků.....	66
4.1.3 Personální stav správního oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav....	67
4.1.4 Vývoj přestupků spáchaných v Mladé Boleslavi v letech 2015-2019.....	67
4.2 Cizinci v Mladé Boleslavi.....	70
4.2.1 Přestupky cizích státních příslušníků.....	70
4.2.2 Vývoj přestupků spáchaných cizinci	71
4.3 Proces přestupkového řízení	73
4.3.1 Přestupkové řízení vedené s občanem České republiky	74
4.3.2 Přestupkové řízení vedené s cizím státním příslušníkem	77
4.3.3 Registr přestupků	79
5 Výsledky	86
6 Závěr.....	93
7 Seznam použitých zdrojů	96
8 Přílohy	100

Seznam obrázků

Obrázek 1 Výpis z registru přestupků českého státního příslušníka	81
Obrázek 2 Výpis z registru přestupků cizího státního příslušníka.....	85

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled vybraných druhů přestupků projednávaných v Mladé Boleslavi	68
Tabulka 2 Přehled přestupků spáchaných v letech 2015-2019 v Mladé Boleslavi	72

Seznam grafů

Graf 1 Vybrané přestupky spáchané v letech 2015-2019	69
Graf 2 Přestupky spáchané v letech 2015-2019	73

1 Úvod

Výběr tématu diplomové práce vychází z aktuálního největšího problému města Mladá Boleslav, a tím je nárůst počtu přestupků, spáchaných cizími státními příslušníky. Ve městě žije podle interních údajů Magistrátu města Mladá Boleslav 37.085 obyvatel, avšak reálně jich je až o 10 tisíc obyvatel více. Jedná se o občany cizích států, kteří přijeli do města Mladá Boleslav za prací. Z důvodu neustálého rozšiřování výroby v automobilce Škoda Auto a.s. a nedostatku kvalifikovaných českých zaměstnanců se společnosti uchýlily k zaměstnávání cizích státních příslušníků. Škoda Auto a.s. představuje centrum průmyslového dění v Česku, avšak to sebou přináší i velká negativa. Tisíce cizinců svým chováním ovlivňují život města, ale i okolí Mladé Boleslavi, kde roste kriminalita i počet spáchaných přestupků. Nejvíce se jedná o občany Slovenské republiky, Polska, v poslední době i občany Mongolska, Rumunska a Bulharska. Neustále roste počet ubytoven, a to nejen přímo v Mladé Boleslavi, ale i v příměstských částí a okolních obcí. Dříve se z důvodu otevření ubytoven přímo v Mladé Boleslavi lidé stěhovali do okolních obcí, kde chtěli mít klid, avšak z důvodu výstavby ubytoven i v okolních malých obcích, již lidé nemají kam „utéci“. Kriminalita v Mladé Boleslavi neustále roste, kdy dle statistik počet přestupků má každým rokem vzestupnou tendenci. Jak již bylo řečeno, je to zejména z důvodu velkého počtu cizích státních příslušníků, kterých je zde stále víc a víc.

Práce se soustředí na analýzu právní úpravy přestupkového řízení a zaměřuje se na nejčastěji projednávané druhy přestupků. Jedná se o přestupky proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě, dále přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku a rovněž i přestupky ostatní, mezi které řadíme například přestupky dle zákona o zbraních, přestupky na úseku alkoholismu a v poslední době

i přestupky dle zákona o středu zájmu. Rovněž je zde stručně analyzován i zákon o pobytu cizinců a další zákonné předpisy důležité pro pobyt a zaměstnávání cizích státních příslušníků.

Začátek praktické části diplomové práce je zaměřen na charakteristiku obce Mladá Boleslav, dále charakteristiku Magistrátu města Mladá Boleslav a zejména jeho správnímu oddělení. Rovněž jsou popsány požadavky na oprávněnou úřední osobu a konkretizace současné situace samotného přestupkového oddělení.

Dále je práce zaměřena na mapování vývoje vybraných přestupků za posledních 5 let, a to v období let 2015–2019 v podmínkách Magistrátu města Mladá Boleslav, a to bez

ohledu na příslušnost pachatele. Jedná se o statistiku přestupků proti občanskému soužití, veřejnému pořádku, majetku a ostatních přestupků, spáchaných na území města Mladá Boleslav. Rovněž je zde provedena statistická analýza vývoje přestupků v daném období a na daném území, ale je rozdělena na přestupky spáchané občany České republiky a přestupky, které spáchali občané cizích států.

Jedním z cílů práce je uvedení praktického příkladu celého přestupkového řízení, a to nejprve řízení vedené s českým státním příslušníkem a poté s příslušníkem cizího státu. Uvedená komparace by měla přinést zjištění, jestli jsou v řízení nějaké rozdíly, jestli je možné v obou případech postupovat dle stejných postupů a dobrat se řádnému ukončení ve věci, tedy vydání rozhodnutí, které bude pravomocné. Následně je zde zhodnocena funkčnost registru přestupků. Posledním krokem je vyhodnocení všech zjištění a následné možné návrhy na změnu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této práce je analýza právní úpravy přestupkového řízení, přestupků a využití příslušných právních úprav v podmínkách města Mladá Boleslav.

Specifickým cílem je uvedení praktického příkladu celého procesu přestupkového řízení ve 2 skutečných případech a následná analýza obou procesů.

Dílčím cílem je zhodnocení přestupkového řízení z pohledu českého a cizího státního příslušníka s ohledem na podmínky města Mladá Boleslav. Dále provedení analýzy statistických podkladů přestupků spáchaných cizími státními příslušníky na území města Mladá Boleslav za období 2015-2019.

2.2 Metodika

V teoretické části diplomové práce bude použita metoda výkladu práva. Bude provedena literární rešerše související s problematikou vybraných přestupků, přestupkového řízení včetně registru přestupků. Literární rešerše bude provedena i u zákona o pobytu cizinců a dalších právních ustanovení potřebných pro pobyt a zaměstnávání cizích státních příslušníků v České republice. Bude využívána odborná literatura, která o daném tématu pojednává, dále komentáře a úplná znění k uvedeným zákonům.

V praktické části bude nejprve provedena statistická analýza vývoje počtu vybraných přestupků v podmínkách správního oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav, a to obecně, bez ohledu na příslušnost pachatele. Rovněž bude provedena statistická analýza vývoje přestupků spáchaných cizím státním příslušníkem a občanem České republiky, a to za období v letech 2015-2019 na území města Mladá Boleslav. Veškeré údaje, které budou zjištěny, budou zpracovány do tabulek a grafů, kdy tyto výsledky budou následně popsány.

Dále bude provedena případová studie řešení 2 spáchaných přestupků, a to v prvním případě přestupku, který spáchá občan České republiky a v druhém případě přestupku spáchaným cizím státním příslušníkem, včetně ukončení celé věci. Bude provedeno zhodnocení těchto přestupkových řízení z pohledu obou účastníků. Rovněž bude provedeno vyhodnocení funkčnosti registru přestupků.

Na základě tohoto budou navržena možná opatření, která by napomohla ke zlepšení efektivity celého přestupkového řízení, zejména u cizích státních příslušníků a možného rozšíření spolupráce s ostatními orgány.

Na závěr bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých zjištění.

3 Teoretická východiska

V kapitole Teoretická východiska se práce soustředí na analýzu právní úpravy přestupkového řízení a je zaměřena na vybrané nejčastěji projednávané druhy přestupků. Jedná se o přestupky proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě, dále přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku, kdy budou popsány veškeré jejich skutkové podstaty, možnosti ukládání správních trestů a omezujících opatření. Rovněž je zde stručně analyzován i zákon o pobytu cizinců a další zákonné předpisy důležité pro pobyt a zaměstnávání cizích státních příslušníků na území České republiky.

3.1 Pojem přestupek, jeho vývoj, znaky, druhy

Následující kapitola práce je zaměřena na začátky vzniku přestupkového práva, definici přestupku, jeho znaků. Dále bude komparován přestupek a trestný čin, nové právní pojmy, které současná právní úprava používá a budou vysvětleny nejdůležitější pojmy přestupkového řízení.

3.1.1 Vývoj přestupkového práva

Právním předpisem pro rozsah celého správního řízení je správní řád, tj. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Tento upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy.¹ Správní řád se zaměřuje nejen na správní řízení, ale i na veškerou veřejnoprávní činnost správních orgánů, která míří vůči fyzickým a právnickým osobám a neupravuje ji žádný jiný právní předpis. Tento předpis má zejména upřesnit správní řízení. Správní řád však neobsahuje konkrétní specifika, týkající se určité problematiky. Ta jsou uvedena jednak v zákonech, ale i nižších právních předpisech a nařízeních. Správní řád byl využíván ke speciálním zákonům subsidiárně tedy podpůrně.

¹ § 1 zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.

Jako první pojem přestupek upravoval zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů², účinný od 1.7.1961 a řešil přestupkové jednání pro tuto dobu aktuální. Místní národní výbory projednávaly přestupky, jimiž byly porušeny povinnosti ve věcech, které spravují. Základní ustanovení tohoto zákona uvádělo, že národní výbory mají zajišťovat za široké účasti občanů ochranu socialistického pořádku. Dbají o to, aby budování vyspělé socialistické společnosti nebylo narušováno projevy nekázně, které ztěžují plnění úkolů státní správy, ruší veřejný pořádek nebo socialistické soužití občanů. Vychovávají občany k tomu, aby svědomitě a důsledně zachovávali zákony a ostatní předpisy, dobrovolně a odpovědně plnili své povinnosti vůči státu a společnosti a měli v úctě práva svých spoluobčanů.³ Zákon obsahoval ustanovení, postupy a sankce. Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů, byl účinný až do roku 1990, kdy z důvodu společenské změny v roce 1989, bylo potřeba tento zákon změnit.

Od 1.7.1990 tedy došlo k účinnosti nového zákona, a to zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.⁴ Tento zákon upravoval jak celý proces přestupkového řízení, tak i skutkové podstaty přestupků. Tento zákon byl do konce jeho účinnosti 80x novelizován. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, byl platný až do 30. 6.2017.

Od 1.7.2017 je účinný nový přestupkový zákon, který zaznamenal asi největší reformu. Podstatnou změnou je, že předešlá právní úprava zákona se rozdělila do 2 samostatných zákonných úprav, a to do zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen „zákon o některých přestupcích“). Přestupkový zákon upravuje celé procesní řízení. Tato nová platná právní úprava se člení na 4 hlavní části. V první části § 1 až § 4⁵ zákon upravuje obecná ustanovení upravující předmět právní úpravy a ustanovení o časové, územní a osobní působnosti zákona. V druhé části zákon

² Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-60>.

³ § 1 zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-60>.

⁴ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>.

⁵ § 1 až § 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

upravuje základy odpovědnosti za přestupek, a to od § 5 až § 59⁶. Ve třetí části úpravy od § 60 až § 102⁷ zákon definuje celé přestupkové řízení a poslední závěrečná část obsahuje společná, přechodná a závěrečná ustanovení, a to od § 103 do § 114⁸. Úprava jednotlivých hmotněprávních i procesních institutů se vztahuje na všechny přestupky, upravené ve zvláštních zákonech, nestanoví-li takový zákon něco jiného.⁹ Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich vychází z trestního řádu, kdy i z něho převzal a používá nových pojmů. Zákon o některých přestupcích vymezuje skutkové podstaty některých přestupků a správní tresty, které lze za ně uložit. Toto rozdělení je asi nejpodstatnější změna oproti předešlé úpravě. Další podstatnou změnou je fakt, že zákon sjednotil dosavadní přestupky fyzických osob, přestupky právnických a fyzicky podnikajících osob tzv. jiné správní delikty do jednotného pojmu přestupek.

3.1.2 Pojem přestupek

Definice pojmu přestupek se v průběhu let několikrát změnil. Současná úprava uvádí, že: „(...) *přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*“¹⁰ Přestupek je definován dvěma způsoby, a to pozitivně a negativně. Pozitivní vymezení znamená, že přestupek je protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a vykazuje zákonem stanovené znaky. Negativní vymezení je protiprávní čin, kdy nejde o trestný čin. Trestný čin je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v tomto zákoně.¹¹ Přestupek tedy formuluje protiprávní činy, s menší mírou společenské škodlivosti. Přestupek lze tedy charakterizovat tak, že se musí jednat o společensky škodlivý protiprávní čin, tento čin musí být v zákoně jako přestupek výslovně označen, musí vykazovat zákonné znaky a nesmí jít o trestný čin.

⁶ § 5 až § 59 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁷ § 60 až § 102 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁸ § 103 až § 114 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁹ PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017, s. 62.

¹⁰ § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

¹¹ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 51.

3.1.3 Zákonné znaky přestupku

Jak již bylo uvedeno, aby byl přestupek správně definován, musí to být protiprávní čin, který je zákonem jako přestupek výslovně definován a musí vykazovat zákonné znaky. Jedná se o znak formální a materiální. Přestupek je tedy založen na materiálně-formálním pojetí, kdy oba tyto znaky přestupku musí být tedy naplněny současně.

Mezi formální znaky patří objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránky, a to u fyzické osoby jako pachatele. Objekt dělíme na obecný a individuální. Obecný objekt je definován jako právem chráněný zájem, který je spácháním přestupku porušen či ohrožen. Individuální objekt je určován společenským zájmem, k jehož porušení či ohrožení v případě přestupku dochází.¹² Objektivní stránku skutkové podstaty tvoří znaky, které označujeme jako protiprávní jednání, škodlivý následek a příčinnou souvislost mezi jednáním a následkem. Jednání je charakterizováno jako projev vůle, přičemž tímto jednáním může být jak konání, tak i opomenutí.¹³ Jako škodlivý následek se rozumí porušení nebo ohrožení zájmů chráněných zákonem (dne např. vznik škody, újma na zdraví atd.). Za součást objektivní stránky je dále považována příčinná souvislost – kauzální nexus mezi jednáním a následkem, což znamená, že bez jednání pachatele by nemohl být následek. Třetím formálním znakem je subjekt, což je definování pachatele přestupku. Obecným subjektem přestupku, tj. obecným pachatelem přestupku může být za určitých podmínek fyzická osoba, právnická osoba a podnikající osoba. U fyzické osoby se jedná o podmínku dle ustanovení § 19 přestupkového zákona,¹⁴ kdy v době spáchání přestupku osoba musí dovršit 15. rok života a osoba musí být příčetná. U právnické osoby se jedná o podmínky uvedené v § 20 přestupkového zákona¹⁵, a u podnikající fyzické osoby za podmínek § 22¹⁶. Subjektivní stránku tvoří v případě fyzické osoby zavinění a přestupkem je z jeho definice vždy pouze jednání zaviněné. Zaviněním chápeme: „(...)

¹² ONDRUŠOVÁ, M. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přestupkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou*. 2017, s. 65.

¹³ SOLNAR, V. et al. *Základy trestní odpovědnosti*, LexisNexis, 2004 str. 182.

¹⁴ § 19 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

¹⁵ § 20 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

¹⁶ § 22 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

vnitřní psychický stav pachatele k předmětnému protiprávnímu jednání, naplňujícímu znaky konkrétního přestupku“.¹⁷ Formu zavinění určují dvě složky, a to složka vědění a složka vůle. Rozlišujeme dvě formy, a to zavinění úmyslné či nedbalostní. Úmysl je vymezen jako úmysl přímý a nepřímý, nedbalost vědomá a nevědomá. Existence složky vůle je nutné pro zavinění úmyslné, které musí být tvořeno nejen složkou vědění, ale i složkou vůle. Nedbalostní zavinění složku vůle úplně postrádá.¹⁸ Obecně je známo, že zavinění úmyslné je závažnější než zavinění z nedbalosti, dále co se týká rozlišení úmyslu, přímý je závažnější než nepřímý a rovněž nedbalost vědomá je závažnější než nedbalost nevědomá. Ke vzniku odpovědnosti za přestupek obecně postačí nedbalost. Zákon výslovně specifikuje, u kterých přestupků je ke vzniku odpovědnosti vyžadováno úmyslné jednání. Přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn.¹⁹ Co se týká nedbalosti, přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo hrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.²⁰ Je tedy nutné posoudit, jakou formu zavinění u spáchaného přestupku použít. U právnické osoby, fyzicky podnikající osoby nerozlišujeme zavinění, kdy odpovědnost těchto osob je postaveno na principu objektivní odpovědnosti.

Materiálním znakem přestupku je společenská škodlivost. Platí, že aby se jednalo o přestupek, musí být čin nejen protiprávní, ale musí být i společensky škodlivý. Rozlišujeme škodlivost obecnou, typovou a konkrétní. Obecná společenská škodlivost je diferenciacním kritériem pro určení hranice trestního bezpráví a odstupňování reakce na protiprávní jednání v podobě vytváření různých typů trestních deliktů. Typová škodlivost vychází z toho, že existují skupiny činů, jejichž spáchání má za následek určitý typový stupeň škody (nebezpečí), a za které se má stanovit typově adekvátní sankce. Konkrétní

¹⁷ ONDRUŠOVÁ, M. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přestupkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou*. 2017, s. 66.

¹⁸ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 57.

¹⁹ § 15 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²⁰ § 15 odst.3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

společenská škodlivost se vztahuje ke konkrétnímu přestupku konkrétního pachatele. Jedna a táž skutková podstata může být naplněna různým způsobem.²¹ Správní orgány rozhodující přestupky jsou povinni přihlédnout k materiálnímu znaku a zkoumat ho. Nutností při rozhodování je přihlédnutí ke konkrétním skutkovým okolnostem. Pro rozhodování správních orgánů je zásadní skutečnost, zda dané jednání je společensky škodlivé a já je míra škodlivosti.

3.1.4 Přestupek vs. trestný čin

Pojem přestupek má pozitivní a negativní vymezení. Negativní vymezení uvádí, že jednání, které nenaplnuje znaky trestného činu, se posuzuje za přestupek. Co je trestný čin nám definuje trestní zákoník č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů²² („dále jen jako „trestní zákon“). Tento uvádí, že: „(...) trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti. Trestné činy se dělí na přečiny a zločiny. Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.“²³ Většina všech přestupků má své korespondující trestné činy, u kterých je rozhodující závažnost protiprávního jednání, výše způsobené škody, rozsah zranění a míra omezení na běžném způsobu života a zdraví. Z posledních statistik vyplývá, že počet přestupků neustále roste, zatímco počet trestných činů klesá. Děje se tak z důvodu, že určité protiprávní jednání bylo dříve kvalifikováno jako trestný čin, avšak vlivem dnešní doby je toto jednání překvalifikováno na přestupek. Tento fakt se týká například při ublížení na zdraví, kdy v současné době pro kvalifikaci trestného činu je nutný mnohem větší rozsah zranění a omezení na běžném způsobu života a zdraví než v předešlých letech. Rovněž co se týká majetku a majetkové škody, zatímco dříve stačila

²¹ PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017, s. 99.

²² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

²³ § 13 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

pro trestný čin škoda vyšší než 5.000 Kč, v průběhu roku 2020 došlo ke změně zákona, kdy nabyla účinnosti novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb.,²⁴ kdy pro kvalifikaci trestného činu je vznik škody přesahující částku 10.000 Kč.

3.1.5 Nové pojmy

Současná právní úprava přestupkového zákona se značně inspirovala trestním zákoníkem, kdy z něj začala používat některé pojmy a jednání. Jedná se například o trestání pokusu spáchání přestupku. Tento pokus spáchání přestupku je stejně trestný jako přestupek dokonáný. Pokusem přestupku se rozumí jednání fyzické osoby, právnické i podnikající fyzické osoby, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku a k jeho dokonání nedošlo.²⁵ Ke vzniku odpovědnosti za pokus u fyzické osoby je třeba, aby se pokusu dopustila v úmyslu přestupek spáchat. U právnické osoby postačí, že jednání právnické osoby bezprostředně směřovalo k dokonání přestupku. Odpovědnost za pokus zaniká, jestliže pachatel dobrovolně upustil od dokonání přestupku a odstranil nebezpečí, které hrozilo.²⁶ Dále bylo z trestního zákona převzato rozlišení pachatelů, kdy se nově rozlišuje pachatel – organizátor, návodce a pomocník. Na všechny typy těchto pachatelů se vztahují všechny podmínky odpovědnosti fyzické osoby za přestupek a všichni musí svým úmyslným jednáním naplnit všechny znaky přestupku nebo jeho pokusu, je-li trestný.²⁷ Organizátor je osoba, která zosnuje nebo řídí spáchání přestupku (vymyslí, ale sám se neúčastní). Pachatel návodce vzbudil v jiném rozhodnutí spáchat konkrétní protiprávní jednání, které však muselo dospět alespoň do stadia pokusu (rodič navede své dítě, aby šlo do obchodu něco ukrást). Pomocník, tento úmyslně pomáhá, usnadňuje hlavnímu pachateli spáchání protiprávního jednání, kdy opět muselo dojít alespoň k pokusu spáchání činu (osoba zabaví prodavačku v obchodě, zatímco druhý v obchodě krade).

Přestupek je oproti trestnému činu definován rozdílnými formálními znaky, kdy však tyto znaky se někdy překrývají. V rozlišení mezi přestupkem a trestným činem tedy slouží stupeň nebezpečnosti jednání nebo činu pro společnost. Rozhodující je tedy míra

²⁴ § 138 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

²⁵ § 6 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²⁶ § 6 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²⁷ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 120.

této společenské škodlivosti. Pokud protiprávní jednání naplní znaky trestného činu, nemůže již toto jednání být posouzeno jako přestupek.

3.1.6 Pachatel přestupku

Pachatelem přestupků může být fyzická osoba, právnická osoba či fyzicky podnikající osoba.²⁸ To je největší rozdíl oproti předešlé právní úpravě, kdy zákon rozdělával spáchání protiprávního činu fyzickou osobou a spáchání činu právnickou osobou a fyzicky podnikající osobou. Při spáchání protiprávního činu fyzickou osobou se jednalo o přestupek, a spáchání přestupku právnickou osobou či fyzicky podnikající osobou se jednalo o správní delikt, kdy toto řešilo jiné zákonné ustanovení. V současné době nám zákon sjednotil osoby pachatele do jednoho zákona. Zákon nám jasně vymezuje přestupky, kterých se daná osoba může dopustit.²⁹

Odovědnost fyzické osoby

Fyzická osoba je pachatelem, jestliže svým zaviněným jednáním naplnila znaky přestupku nebo jeho pokusu, je-li trestný.³⁰ Rozumí se tím fyzická osoba, která vykonává činnost, nebo opomene vykonat činnost, kterou dojde k naplnění skutkové podstaty přestupku či jeho pokusu.³¹ Pachatelem může být však pouze tehdy, jestliže svým jednáním naplní znaky přestupku nebo pokusu, je-li trestný. Předpokladem odpovědnosti za přestupek u fyzické osoby je tedy zavinění, konání či opomenutí a naplnění znaků přestupku. Pachatelem je též fyzická osoba, která ke spáchání přestupku užila jiné fyzické osoby, jež není zodpovědná za přestupek pro nedostatek věku nebo nepřičetnost anebo proto, že svým jednáním naplnila podmínky nutné obrany nebo krajní nouze nebo jiné okolnosti vylučující protiprávnost.³² Příčetnost nemá zákonnou definici, avšak je vymezena negativně. „*Za přestupek není odpovědný ten, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání*

²⁸ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpis. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²⁹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpis. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

³⁰ § 13 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

³¹ ONDRUŠOVÁ, M. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přestupkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou*. 2017, s. 106.

³² § 13 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

ovládat; odpovědnosti se však nezabývá ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, užitím návykové látky; návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování“.³³ Dále zde zákon upravuje postavení tzv. nepřímého pachatele přestupku. Nepřímé pachatelství vychází z předpokladu, že pachatel může k provedení činu užít jiné osoby, která však nebude moci být odpovědná za přestupek, a to pro nedostatek věku, nepřičetnost nebo při jednání za okolnosti vylučující protiprávnost.³⁴ Dále je fyzická osoba odpovědná také v případě, kdy ke spáchání přestupku užila právnické osoby, která není za přestupek odpovědná.³⁵ Jak již bylo výše uvedeno, v zákoně o odpovědnosti za přestupky je definován pachatel v osobě organizátora, návodce a pomocníka, a to v případě takového úmyslného jednání.

K odpovědnosti za přestupek je nutné, aby osoba dosáhla věku patnácti let, a to v době spáchání přestupku. Odpovědnou se stává až den po svých patnáctých narozeninách. Na osoby, které dovršily patnáctý rok věku, ale nepřekročily osmnáctý rok věku, tedy osoby mladistvé, se při posuzování přestupků přihlíží se zvláštní péčí, kdy tyto osoby mají specifické postavení a vyžadují individuální přístup. Při posuzování přestupků a ukládání sankcí mladistvými osobami je nutné dbát zejména o výchovnou funkci.

Odpovědnost právnické osoby a osoby fyzicky podnikající³⁶

Pachatelem je právnická osoba, pokud splní podmínky, a to že osoba porušila právní podmínky uložené právnické osobě, povinnost porušila fyzická osoba, která jedná jménem právnické osoby, při činnosti právnické osoby nebo v přímé souvislosti s její činností, v zájmu právnické osoby nebo k jejímu prospěchu.³⁷ Na rozdíl od fyzické osoby u právnické osoby není třeba zavinění, protože právnická osoba nemá vlastní poznání a vůli, kdy bez vůle není viny. Postačí tedy pouze protiprávní jednání, jeho negativní

³³ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 120.

³⁴ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů: podle právního stavu k 1.7.2017*. Praha: Leges, 2017. s. 33.

³⁵ § 13 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

³⁶ § 20 až § 22 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

³⁷ § 20 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

následek a jejich vzájemná příčinná souvislost. Kdo může za právnickou osobu jednat, je v zákoně taxativně vymezeno. Může jím být statutární orgán nebo její člen, jiný orgán právnické osoby nebo jeho člen, zaměstnanec či osoba v podobném postavení, dále fyzická osoba při plnění úkolů pro právnickou osobu, fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti.³⁸ Právnická osoba za přestupek nezodpovídá, pokud je schopna prokázat, že vynaložila veškeré snahy k tomu, aby přestupku zabránila a zároveň byla z její strany vykonávaná povinná nebo potřebná kontrola nad osobou, jejíž jednání je přičitatelné.

Fyzická osoba podnikající se stane pachatelem, pokud ke spáchání přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním. Fyzická osoba podnikající svým jednáním musí porušit povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.³⁹ Podnikající fyzická osoba může spáchat přestupek podobně jako právnická osoba, a to jednáním fyzické osoby, jejíž jednání je podnikající fyzické osobě přičitatelné. Jedná se o zaměstnance nebo osobu v podobném poměru, dále o fyzickou osobu, která plní úkoly a kterou podnikající fyzická osoba používá při své činnosti a fyzická osoba, která za podnikající osobu jednala, a ta výsledku takového jednání využila.⁴⁰ Ačkoliv je fyzická osoba podnikající oprávněna jednat sama, je její odpovědnost stanovena stejně, jako u osob právnických, tedy odpovědnost objektivní, která vznikne bez ohledu na zavinění. Opět zde stačí pouze protiprávní jednání, jeho negativní následek a příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a jeho následku. Osoba fyzická podnikající není za přestupek zodpovědná, pokud prokáže, že se pokusila vynaložit veškeré úsilí, aby přestupku zabránila, a pod podmínkou povinné nebo potřebné kontroly nad fyzickou osobou.⁴¹ Jestliže přestane být fyzická podnikající osoba, jež je pachatelem, být podnikatelem, odpovědnost za přestupek tím nezaniká. Pokud dojde ke smrti fyzické podnikající osoby a jiná osoba pokračuje v podnikatelské činnosti, přestupek automaticky přechází na tuto osobu. Pokud pokračuje v činnosti více osob, odpovídá za přestupek každá z nich.

³⁸ § 20 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

³⁹ § 22 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁴⁰ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 182.

⁴¹ § 23 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

3.1.7 Druhy správních trestů

Za přešupek lze uložít napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty nebo zveřejnění rozhodnutí o přešupku.⁴² Správní trest je právní následek přešupku a může mu být uložén pouze za spáchání tohoto přešupku v mezích zákona. Všechny správní tresty dle přešupkového zákona mají výchovný a preventivní charakter a mají působit represivně. Při ukládání napomenutí správní orgán upozorní pachatele na důsledky protiprávního jednání, jež mu podle zákona hrozí, pokud by se i v budoucnu dopouštel podobného jednání.⁴³ Tento správní trest je nejmírnější trest a je možné ho uložít jak fyzické osobě, tak i právnické osobě a osobě podnikající fyzické. Ukládá se při spáchání přešupků vykazujících nižší míru společenské škodlivosti a má působit výchovně. Napomenutí lze uložít za všechny přešupky dle zákona o některých přešupcích a lze ho uložít buď samostatně nebo společně s jiným druhem správního trestu s výjimkou pokuty. Dalším typem správního trestu je pokuta. Je to nejčastěji ukládaný trest v přešupkovém řízení. Pokutu lze uložít ve výši, kterou stanovuje zákon. Ve většině případů je v zákoně uvedena horní hranice sazby pokuty, tedy například pokuta nejvýše do 50.000 Kč, nejnížší hranice je uvedena pouze v málo případech přešupků. Ukládání výše pokuty je vždy na posouzení oprávněné úřední osoby, která přihlédne k závažnosti přešupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.⁴⁴ Pokutu lze uložít stejně tak jako v případě napomenutí fyzické osobě, právnické osobě i podnikající fyzické osobě. Zvláštní postavení mají mladiství, kdy se horní hranice sazby snižují na polovinu, avšak nesmí tato částka přesáhnout hodnotu 5.000 Kč. Je-li však mladistvý podnikající fyzická osoba, tato podmínka neplatí. Správní trest zákaz činnosti představuje jeden z nejzávažnějších a často i trvalejších zásahu do právního postavení pachatele přešupku. Lze zakázat takovou činnost, ke které je třeba veřejnoprávního oprávnění nebo kterou pachatel vykonává v pracovně

⁴² § 35 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁴³ § 45 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přešupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁴⁴ § 37 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpis. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

právním nebo jiném obdobném poměru.⁴⁵ Tato činnost je vždy stanovena zákonem. Aby mohl být uložen zákaz činnosti, je nutné splnit určité podmínky. První podmínkou je fakt, že zakázat lze činnost, pokud ke spáchání přestupku došlo při výkonu této činnosti nebo v souvislosti s ní. Druhou podmínkou je skutečnost, že zákaz činnosti lze uložit pouze pokud tak zákon výslovně stanoví, třetí podmínka je, že tento trest lze uložit na dobu stanovenou jiným zákonem a pokud tak stanoveno není, tak na dobu nejdéle 3 roky. Poslední podmínkou je fakt, že nelze zakázat takovou činnost, jejíž výkon zákon ukládá.⁴⁶ I v tomto případě lze tento správní trest uložit všem osobám, tedy fyzické, právnické, podnikající fyzické osobě. I zde mají mladiství zvláštní postavení, těmto nelze tento trest uložit, pokud by výkon toto trestu bránil přípravě na jeho povolání. Propadnutí věci lze uložit jen v případě, jedná-li se o věc, která byla ke spáchání přestupku užita nebo určena, kterou pachatel získal přestupkem nebo jako odměnu za něj, kterou pachatel, byť jen z části nabyl za věc, kterou pachatel získal.⁴⁷ Propadnutí lze uložit pouze tehdy, jde-li o věc náležící pachateli. Propadnutí však nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přestupku. Vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku nebo jiný obdobný obecný zájem, k hodnotě věci se nepřihlíží.⁴⁸ Pokud správní orgán uloží tento správní trest, vzniká tím pachateli majetková újma. Účelem je tak zejména ztráta prospěchu ze spáchaného přestupku. Vlastníkem propadlé věci se stává stát. Pokud pachatel věc, která mohla být správním orgánem prohlášena za propadlou, ještě před uložením propadnutí uloží, zničí, poškodí, zcizí, zužitkuje nebo propadnutí zmaří, může uložit správní trest, a to propadnutí náhradní hodnoty. Toto může být až do výše, která odpovídá hodnotě věci, která mohla být prohlášena za propadlou. Tuto výši správní orgán určí na základě svých znalostí nebo odborných znalostí a znaleckých posudků.⁴⁹ Propadnutí věci a propadnutí náhradní hodnoty lze opět uložit osobě fyzické, právnické a fyzické podnikající osobě. Poslední správní trest je zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Toto je zcela nový druh

⁴⁵ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 419.

⁴⁶ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 421.

⁴⁷ § 48 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁴⁸ § 48 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁴⁹ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 442.

správního trestu v přestupkovém zákoně. Lze ho uložit pouze v případě, kdy to stanoví zákon a oproti ostatním správním trestům ho uložit pouze právnické a podnikající fyzické osobě. Správní orgán při uložení této sankce musí dbát na to, aby zásah do soukromí byl přiměřený povaze a závažnosti přestupku. Zveřejní se pouze výroková část, kde je uvedena lhůta zveřejnění. Zveřejnění proběhne ve veřejném sdělovacím prostředku a vyvěšení na úřední desce, a to fyzicky, ale i elektronicky.⁵⁰ Ve veřejném sdělovacím prostředku jdou náklady pachatelů přestupku, vyvěšení na úřední desce finance správní orgán na vlastní náklady. Rozhodnutí je vyvěšeno po dobu nejméně 15 dnů a nejdéle na 2 měsíce. Je však nutné dbát na to, aby obsah zveřejněných dokumentů nemohl umožnit identifikaci jiné osoby než pachatele.

3.1.8 Ochranná opatření

Ochranná opatření nejsou správním trestem, ačkoliv účel jeho ukládání je stejný jako u správních trestů, tedy ochrana zájmů společnosti. Účelem ochranných opatření tedy není nutně potrestat pachatele přestupku, ale slouží zejména jako preventivní prostředek proti páčání dalšího protiprávního jednání. Avšak i ochranná opatření zasahují do práv a svobod člověka. Újma, která pachatelů přestupku vznikne uložением ochranných opatření, je proto vedlejším účinkem nezbytným k ochraně pachatele a zájmů společnosti.⁵¹ Ukládá se do výrokové části rozhodnutí, kdy je pachatel uznán vinným a je uveden jako samostatný výrok tohoto rozhodnutí. Mezi ochranná opatření náleží omezující opatření, zabránění věci a zabránění náhradní hodnoty. „*Omezující opatření spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají sportovní, kulturní a jiné společenské akce, popřípadě v povinnosti zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob nebo v povinnosti podrobit se vhodnému programu pro zvládnutí agrese nebo násilného chování.*“⁵² Při ukládání omezujícího opatření musí být splněny podmínky, a to že pachatelem může být pouze fyzická osoba a mezi spáchaným

⁵⁰ § 50 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁵¹ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 455.

⁵² § 52 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

přestupkem a omezujícím opatřením musí existovat přímá souvislost.⁵³ Ochranné opatření je možné uložit spolu se správním trestem, a to na dobu maximálně 1 roku. Musí být přiměřené závažnosti a povaze přestupku, osobním poměrům pachatele. Mezi omezující opatření patří opatření, která zakazují určitou činnost, a to povinnost zdržet se styku s určitým okruhem osob nebo konkrétní osobou, dále zákaz navštěvovat místa veřejně přístupná, kde se konají kulturní, sportovní a jiné společenské akce.⁵⁴ Druhé omezující opatření je rázu příkazního, a tím je absolvování programu pro zvládnutí agrese nebo násilného chování. Jedním z příkladů, kdy správní orgány ukládají omezující opatření, je zákaz návštěv sportovních utkání. Účastníci těchto utkání bývají stále více agresivnější, vulgárnější a páchají stále závažnější přestupky. Uložení zákazu návštěv sportovních utkání na stadionech má za cíl tomuto „nesportovnímu“ chování zabránit. Další z ochranných opatření je zabránění věci. Zde platí, že se ukládá v případě, že nemohl být uložen správní trest propadnutí věci. Jedná se o podpůrné opatření, které se uloží, pokud to vyžaduje obecný zájem společnosti, bezpečnost osob, majetku.⁵⁵ Správní orgán vysloví zabránění věci, kdy nebyl zjištěn pachatel přestupku do 60 dnů, vlastník věci není znám nebo věc nenáleží nebo nenáleží zcela pachateli přestupku, věc patří pachateli, kterému bylo od správního trestu zcela nebo podmíněně upuštěno nebo kterého nelze stíhat za přestupek (např. pachatel není za přestupek odpovědný pro nedostatek věku, pro nepřičetnost), a pokud vlastník věci není znám.⁵⁶ Vlastníkem zabraněné věci se stává stát. Účelem zabránění věci je zamezení páchání dalších protiprávních jednání, a to s konkrétní věcí, která byla pro spáchání přestupku užita. Má působit jako prevence proti ohrožování nebo porušování zájmů společnosti. V tomto případě neplatí podmínka, že zabránění věci lze uložit pouze fyzické osobě. Zabrat lze i náhradní hodnotu věci, pokud byla věc určená k zabránění zničená, odcizena, poškozena, spotřebována, nebo pokud zabránění věci pachatel zmaří.⁵⁷ Uložit toto ochranné opatření lze pouze pod podmínkou, že byly splněny veškeré

⁵³ § 52 odst. 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁵⁴ § 52 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁵⁵ § 53 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁵⁶ § 53 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

⁵⁷ § 54 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

podmínky pro uložení zabrání věci, ale zabrání nebylo možno uložit. Správní orgán je oprávněn vyslovit zabrání náhradní hodnoty maximálně do výše hodnoty věci, která měla být zabráná. I zde se vlastníkem zabrané náhradní hodnoty stává stát.

3.2 Centrální evidence přestupků

Centrální evidence vybraných přestupků byla spuštěna dne 1. října 2016 a je upravena v zákone č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.⁵⁸ Jedná se o evidenci, kterou spravuje Rejstřík trestů, a evidují se zde přestupky, ve kterých byla pachateli vyslovena vina, jsou pravomocné a v zákoně je přímo uvedeno, že tento přestupek se do evidence zapisuje. Do této doby žádná centrální evidence neexistovala, každý správní orgán si ji vedl sám. Přestupky, které se dosud zapisovaly do evidence, byly přestupky v silniční dopravě vedené Ministerstvem dopravy, a zapisovaly se do centrálního registru řidičů,⁵⁹ dále evidence přestupků a správních deliktů v oblasti obchodování s ohroženými druhy vedená Českou inspekcí životního prostředí,⁶⁰ evidence přestupků na úseku zbraní a střeliva projednaných v blokovém řízení vedená Policií ČR.⁶¹ Údaje, které jsou v centrální evidenci přestupků obsaženy, zůstávají v evidenci po dobu 5 let, následně jsou vyřazena. Do evidence se zapisují dva typy přestupků, a to v prvním případě přestupky, které mají zpřísněný postih z důvodu recidivy a přestupky, které jsou evidovány za účelem posouzení spolehlivosti. Hlavním úkolem této centrální evidence přestupků je umožnit správním orgánům zjistit informace, zda pachatel, se kterým vedou správní řízení, se přestupků nedopouští opakovaně. V tomto případě je tedy vhodné uložit pokutu vyšší, než která mu byla uložena v posledním případě uznání viny. Cílem tedy bylo zefektivnění postihu tam, kde správní trestání nepostačovalo k tomu, aby to pachatele odradilo od dalšího protiprávního jednání. Správní orgán si před projednáním celého správního řízení opis pořídí, kdy tím zjistí všechna pravomocná rozhodnutí, v nichž byla vyslovena vina,

⁵⁸ § 16i zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-269>.

⁵⁹ § 122 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>.

⁶⁰ § 34c zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-100>.

⁶¹ § 76 až § 76f zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>.

tedy zdali se podezřelý dopouští recidivy. Na základě tohoto opisu se následně rozhodne o výši správního trestu. Opis z centrální evidence si může opatřit nejen správní orgán, ale také příslušníci městské policie a Policie ČR. Tito jsou spolu s oprávněnou úřední osobou správního orgánu, která o přestupku rozhodla v poslední stupni, oprávněni do evidence zapsat nové údaje. Do evidence nelze z hlediska právní jistoty zapisovat rozhodnutí nepravomocná, u kterých je reálné, že by mohla být změněna na základě opravného prostředku.⁶² O opis z evidence přestupků se žádá pomocí formuláře anebo elektronické aplikace.

3.3 Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o některých přestupcích“) definuje skutkové podstaty přestupků, které jsou upraveny ve zvláštní části zákona o přestupcích. Jejich znakem je jednání, pro které není v jiných zákonech stejná právní úprava, tedy v nich chybí úprava odpovídajících právních povinností, kdy jejich porušení je znakem skutkové podstaty přestupku.⁶³ Výše uvedený zákon upravuje přestupky vyskytující se na různých úsecích veřejné správy, včetně jejich druhu a dále výše správních trestů, které lze za jejich spáchání uložit. Dříve platná právní úprava zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,⁶⁴ upravovala oproti současně platné právní úpravě větší množství skutkových podstat, kdy tyto přešly do speciálních zákonů upravujících přestupky. Oproti předchozí právní úpravě přestupkového zákona se rozsah skutkových podstat značně zúžil.

3.3.1 Druhy přestupků obecně

Konkrétně se jedná o přestupky dle ustanovení § 2 zákona o některých přestupcích⁶⁵, tedy přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy. Objektem skutkových podstat tohoto ustanovení je pořádek ve státní správě, vyskytující se na více úsecích státní správy. Druhovým objektem je pak zájem na

⁶² JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 940.

⁶³ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 986.

⁶⁴ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>.

⁶⁵ § 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

dodržování povinností pořádkové nebo evidenční povahy, které se v různých obdobích vyskytují ve všech nebo v několika správních odvětvích, stanovené ve zvláštních právních předpisech.⁶⁶ Jedná se například o zničení, poškození nebo neoprávněné odstranění nebo porušení úřední uzávěry nebo úřední značky, dále neoprávněné vystupování jako úřední osoby, to vše jako fyzická osoba, nebo také uvedení nesprávného nebo neúplného údaje správnímu orgánu nebo zatajení požadovaného údaje či uvedení nesprávného nebo neúplného údaje v čestném prohlášení u správního orgánu, a to u právnické nebo podnikající fyzické osobě. Ustanovení § 3 zákona o některých přestupcích⁶⁷ upravuje přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy. Přestupku dle tohoto ustanovení se dopustí fyzická, právnická a fyzická podnikající osoba tím, že poškodí, zneužije nebo hrubě zneváží jiný zákonem chráněný symbol než státní symbol České republiky, dále fyzická či fyzická podnikající osoba si přisvojí vyznamenání, čestný titul nebo jiné obdobné ocenění udělované orgánem veřejné moci a vykazuje se tím.⁶⁸ Přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě upravuje ustanovení § 4 zákona o některých přestupcích.⁶⁹ Toto je jedním z nejvíce porušovaných ustanovení, zejména v Mladé Boleslavi. Dalšími nejvíce porušovanými ustanoveními jsou přestupky proti veřejnému pořádku, a to dle ustanovení § 5 zákona o některých přestupcích,⁷⁰ dále přestupky proti občanskému soužití dle ustanovení § 7 zákona o některých přestupcích,⁷¹ a v neposlední řadě přestupky proti majetku, které jsou upraveny v ustanovení § 8 zákona o některých přestupcích.⁷² Mezi přestupky, které nejsou porušovány tak často, se řadí přestupek krivého vysvětlení dle ustanovení § 6 zákona o některých přestupcích,⁷³ dále

⁶⁶ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 984.

⁶⁷ § 3 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁶⁸ § 3 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁶⁹ § 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁷⁰ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁷¹ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁷² § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁷³ § 6 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

přestupky na úseku podnikání dle ustanovení § 9 zákona o některých přestupcích,⁷⁴ přestupky na úseku porušování práv k obchodní firmě dle ustanovení § 10 zákona o některých přestupcích⁷⁵ a přestupky na úseku zdravotnictví dle ustanovení § 11 zákona o některých přestupcích.⁷⁶ Podle statistik přestupkového oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav jsou nejvíce porušovanými přestupky ve státní správě a samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. Tyto přestupky jsou nejčastěji řešeny, a to jistě nejen v Mladé Boleslavi, ale na správních odděleních všech měst. Existuje velká řada přestupků, které jsou porušovány, ale tyto jsou upraveny již ve speciálních zákonech. Jedná se například o přestupky dle zákona o ochraně proti týrání zvířat,⁷⁷ dále přestupky na úseku školství,⁷⁸ odpadů⁷⁹ a jiné. Kompetence k řešení těchto přestupků mají různé odbory a oddělení správních orgánů. V této diplomové práci se však budeme však zabývat nejčastěji porušovanými přestupky zákona o některých přestupcích, a to přestupky proti pořádku ve státní správě a samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku.

3.3.2 Přestupky na úseku státní správy a územní samosprávy

Znakem těchto přestupků je fakt, že se jimi postihuje spáchání přestupků, které jsou stanoveny v podzákoných právních předpisech, které vydává obec nebo kraj. Jedná se o přestupek, kdy fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba poruší povinnost stanovenou v nařízení obce nebo kraje, nebo poruší povinnost stanovenou v obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje.⁸⁰ Jako příklad je možné uvést velmi často porušovaný přestupek v Mladé Boleslavi, a tím je konzumace alkoholu na veřejnosti. Zákaz

⁷⁴ § 9 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁷⁵ § 10 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁷⁶ § 11 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁷⁷ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-246>.

⁷⁸ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>.

⁷⁹ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-185>.

⁸⁰ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 77.

konzumace alkoholu na veřejnosti přímo upravuje Obecně závazná vyhláška č. 1/2019,⁸¹ která zakazuje konzumaci alkoholických nápojů a užívání omamných a psychotropních látek na vymezených plochách veřejného prostranství na území města a zdržování se a posedávání na veřejném prostranství s alkoholickým nápojem v otevřené lahvi, nádobě nebo jiném obalu, nebo s omamnou a psychotropní látkou.⁸² Ve vyhlášce jsou dále vymezena místa, na kterých se alkohol konzumovat může, a to na konkrétně uvedených na zahrádkách restaurací, cukráren, vináren. Osoba konzumující alkohol na veřejných místech se tedy dopouští přestupku. Vyhlášky a nařízení obcí a krajů upravují nejen zákaz konzumace alkoholu, ale také zákaz podomního prodeje, zákaz volného pobíhání psů a jiné. Pokud přestupek spáchá fyzická osoba, postačí zavinění z nedbalosti, u právnické osoby a fyzické osoby podnikající se subjektivní stránka nezkoumá, což znamená, že je bez zavinění. Pokus spáchání tohoto přestupku trestný není a pachatelem nemůže být organizátor, pomocník ani návodce. Žádný z těchto přestupků se nezapisuje do evidence přestupků.

3.3.3 Přestupky proti veřejnému pořádku

Přestupky proti veřejnému pořádku a jejich konkrétní skutkové podstaty upravuje ustanovení § 5 odst. 1 až 6 zákona o některých přestupcích.⁸³ Přestupky proti veřejnému pořádku řeší správní orgány velmi často, neboť mají chránit veřejný pořádek. Přestupky proti veřejnému pořádku může spáchat jak fyzická osoba, tak i osoba právnická a osoba podnikající fyzická. Objektem přestupků dle tohoto ustanovení je veřejný pořádek, druhovým objektem je pak zájem na ochraně nočního klidu, mravnosti, čistoty a obecního užívání veřejného prostranství, veřejně přístupných objektů a veřejně prospěšných zařízení, úklidu veřejného prostranství.⁸⁴ Co se týká definice veřejného pořádku, tak tato nám uvádí, že se jedná o označení souboru pravidel, která jsou obsažena v právních předpisech i normách neprávní povahy, jejichž dodržování je podle mínění většiny obyvatel v dané době a místě podmínkou klidného a spořádaného soužití. Veřejným pořádkem je také stav

⁸¹ Obecně závazná vyhláška č. 1/2019. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.mb-net.cz/obecne-zavazna-vyhlaska-c-1-2019/d-62946/p1=62850>.

⁸² Obecně závazná vyhláška č. 1/2019, čl.12. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: https://www.mb-net.cz/ssets/File.ashx?id_org=9629&id_dokumenty=6294.

⁸³ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁸⁴ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

společnosti, který těmto normám odpovídá.⁸⁵ Zákon o přestupcích nám přímo veřejný pořádek definuje, a to tak, že veřejný pořádek je: „(...) *neurčitý právní pojem, avšak můžeme ho definovat, jako souhrn pravidel jednání a chování lidí na veřejnosti. Tato pravidla nemusí být výslovně formulována v právních normách, a nelze je proto obecně vyjádřit, nebo jsou v právních normách výslovně obsažena, jako i v normách mimoprávních, jejich dodržování a zachovávání je však podle obecného přesvědčení, zvyklostí a mínění převažující většiny lidí v určité společnosti podmínkou spořádaného a poklidného soužití lidí s ohledem na konkrétní čas a místo*“.⁸⁶ Definicí veřejného pořádku se zabýval i Nejvyšší správní soud, a to ve vztahu k zákonu o pobytu cizinců na území České republiky. Tento uvádí, že za porušení veřejného pořádku je označeno jak pouhé nemorální jednání napadající ovšem sám účel zákona, při jehož aplikaci je tato otázka kladena, tak například spáchání závažného trestného činu, který je tomuto účelu vzdálen.⁸⁷ U většiny přestupků proti veřejnému pořádku se nevyžaduje úmyslné zavinění, postačí zavinění z nedbalosti, kdy toto je v zákoně taxativně uvedeno. U přestupků proti veřejnému pořádku je sledována recidiva a při pravomocném uznání viny se přestupky zapisují do evidence přestupků.

Neuposlechnutí výzvy úřední osoby

Přestupku se dopustí fyzická osoba tím, že neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.⁸⁸ S tímto přestupkem se můžeme setkat na jakémkoliv úseku státní správy. Objektem je zájem na nerušeném dodržování veřejného pořádku. Ve společnosti je důležité, aby jakákoliv úřední osoba byla jako autorita lidmi respektována a veškeré její činnosti rovněž. Přestupkový zákon přímo nedefinuje pojem úřední osoba, ale trestní zákoník taxativně uvádí, kdo všechno úřední osobou je. Úřední osobou je například prezident, soudce, státní zástupce, notář, myslivecká stráž a jiné. Pojem úřední osoby můžeme nalézt i ve správním řádě, který uvádí, že úřední osobu je každá osoba

⁸⁵ MATES, P., WOKOUN, R. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 2001, s. 200.

⁸⁶ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1013.

⁸⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu, čj. 1 As 59/2010-149, [online]. [cit. 2021-03-09] dostupné z <http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&cislofull=1%20As%2059/2010&pagesource=0>.

⁸⁸ § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu.⁸⁹ Nejčastěji neuposlechnutými úředními osobami jsou příslušníci policie při výkonu své činnosti. Příslušník policie musí dotyčnou osobu k něčemu vyzvat. Musí jít o výzvu, kterou veřejný činitel učinil při výkonu své pravomoci dané mu zákonem. Výzvou se na základě zákonného zmocnění ukládá povinnost něco konat, něčeho se zdržet nebo něco strpět (např. prokázat totožnost, nevstoupit nebo se nezdržovat na určeném místě). Neuposlechnutí výzvy tudíž spočívá v nesplnění povinností, která byla výzvou příslušníků policie uložena. Aby se naplnila skutková podstata tohoto přestupku, je nutné splnit několik podmínek. Musí se jednat o výzvu, kterou učinila úřední osoba při výkonu své pravomoci. Pravomoc spočívá v oprávnění orgánu vykonávat veřejnou moc, která autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech subjektů, a to buď přímo, nebo zprostředkovaně.⁹⁰ Další podmínkou je užití této výzvy vůči pachateli. Může se jednat o výzvu vyřčenou, tedy verbální, ale i nonverbální, a to například posunkem nebo s pomocí nějakého technického zařízení. Tyto výzvy jsou nejčastěji využívány přímo v terénu. Pokud úřední osoba pachatele vyzve k tomu, aby zanechal svého jednání nebo nějakou činnost učinil, je nutné úřední osobu uposlechnout. Pokud pachatel neuposlechně, dopustí se tím přestupkového jednání. V praxi k tomuto přestupku dochází nejčastěji v situaci, kdy se pachatel dopustil protiprávního činu, a je nutné pro jeho řešení prokázat svoji totožnost. Příslušníci policie pachatele k prokázání totožnosti vyzvou, avšak tento odmítne a totožnost neprokáže. V tomto případě se jedná o povinnost něco konat. V dalším případě se může jednat o konání spočívající v nečinnosti, kdy pachatel je úřední osobou vyzván k tomu, aby něco učinil a on tak neučiní. Ve všech případech se však musí jednat o výzvy zákonné, a pokud by se jednalo o výzvu, která je vydaná mimo pravomoc, její neuposlechnutí by nebylo přestupkem. Zákon stanoví, že fyzická osoba se přestupku proti veřejnému pořádku – neuposlechnutí výzvy úřední osoby může dopustit již z pouhé nedbalosti a nevyžaduje úmyslného jednání. Spáchání tohoto přestupku se zapisuje do evidence přestupků, kdy při recidivě je možné uložit pachateli přísnější trest. Za tento přestupek lze uložit vedle správního trestu i omezující opatření.⁹¹

⁸⁹ § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.

⁹⁰ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 92.

⁹¹ § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

Znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci

Přestupku se dopustí fyzická osoba tím, že zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci.⁹² Jedná se o úplně novou skutkovou podstatu, kterou dosud žádný přestupkový zákon neupravoval. Cílem přestupku je ochránit autoritu a vážnost veřejné moci, tedy kultivovaně a důstojně s úředními osobami jednat. Kdo je úřední osobou již bylo uvedeno. Pojem znevážení vysvětlujeme jako zesměšnění postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci s cílem zdiskretizovat tuto úřední osobu před očima veřejnosti. Úřední osoba z titulu své funkce neztrácí základní lidská práva a svobody.⁹³ Tento přestupek nechrání čest úřední osoby, ale má umožnit hladký průběh veřejné moci. Tedy neřeší se urážka přímo úřední osoby, to by se jednalo o přestupek proti občanskému soužití, ale o urážku jím zastávaného úřadu. V praxi správních orgánů se nejvíce jedná o znevážení policistů. Jako příklad je možné uvést výrok: „blbci policejní“. Tento výrok neuráží přímo policistu na místě, ale znevažuje policii jako celek. O znevážení se nejedná, pokud jsou například policisté v žertu nazýváni „chlupatí“. Pro spáchání tohoto přestupku není nutné úmyslné jednání, postačí zavinění z nedbalosti, avšak pravděpodobnějším zaviněním v tomto případě je úmysl. Přestupek se eviduje do evidence přestupků, tedy sleduje se jeho recidiva a rovněž lze za něj uložit vedle sankce i omezující opatření.⁹⁴

Maření vykázaní ze společného obydlí

Přestupek upravuje ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) zákona o některých přestupcích. *„Tohoto přestupku se dopustí osoba, která maří vykázaní ze společného obydlí provedené podle zákona o Policii České republiky nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních.“*⁹⁵ Objektem tohoto přestupku je zájem na řádném výkonu Policie ČR, která je jediná z orgánů policie oprávněná vykázaní uložit a která vykázaní ze společného obydlí násilníkovi uložila, ale také zájem na řádném výkonu rozhodnutí soudů o předběžném

⁹² § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁹³ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 99.

⁹⁴ § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁹⁵ § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí.⁹⁶ Z těchto definicí vyplývá, že účelem tohoto přestupku je chránit oběti domácího násilí. Domácí násilí není nikde v zákoně definováno, avšak jedná se zejména o fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi osobami blízkými nebo ve společném obydlí. Jedná se o velmi nebezpečné jednání, kdy policie disponuje s určitou pravomocí, a to ochranou osoby před násilníkem. Policie může násilníkovi uložit tzv. vykázání ze společného obydlí. Vykázáním rozumíme příkaz policistů, aby osoba, která se dopouští domácího násilí, opustila prostor vymezený policistou a dále aby jakkoliv kontaktovala týranou osobu. Vykázání se ukládá na určitý počet dnů. Pokud se vykázaná osoba jakkoliv zkontaktuje s chráněnou osobou, byť stačí i kontakt telefonický, poruší tím povinnosti policíí uložené. Vykázání může uložit nejen Policie ČR, ale i soud. Při uložení vykázání soudem se jedná o předběžné opatření, kterým soud může uložit vykázání agresora z nájemního bytu anebo jakýkoliv zákaz styku s navrhovatelem. Ke spáchání tohoto přestupku tedy je nutné tato policejní nebo soudní nařízení mařit. Dopustit se ho může pouze fyzická osoba, již se vykázání přímo týká. I v tomto případě není nutné úmyslné zavinění, stačí zavinění z nedbalosti, avšak i zde platí, že osoba páchající tento přestupek tak činí úmyslně. Přestupek se zapisuje do evidence přestupků, a lze za ní uložit spolu se správním trestem i omezující opatření.⁹⁷

Rušení nočního klidu

Přestupku se dopustí osoba, která ruší noční klid.⁹⁸ Pojem nočního klidu není žádným právním předpisem upraven. Zákon upravuje pouze dobu klidu. Noční klid začíná od 22:00 hodiny večerní a končí 6:00 hodinou ranní. Podle § 5 odst. 6 zákona o některých přestupcích mohou: „(...) *obce vydat obecně závaznou vyhlášku, v níž jsou výslovně uvedeny stanovené výjimečné případy, a to zejména slavnosti nebo jiné pravidelné akce, kdy je doba nočního klidu zkrácena nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována.*⁹⁹ V tomto případě se jedná zejména o různé kulturní akce. Tento přestupek patří mezi často porušované zákonné ustanovení, avšak jeho prokazování není jednoduché.

⁹⁶ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 102.

⁹⁷ § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁹⁸ § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

⁹⁹ § 5 odst. 1 písm. d), odst. 2 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

Přestupku rušení nočního klidu je možné se dopustit i světelnými efekty. Nejčastěji však k porušení tohoto ustanovení dochází rušením nočního klidu hlukem, a to „opileckým hulákáním“, zpíváním, reprodukcí hlasité hudby, kdy tímto hlukem je zkráceno právo na nerušený odpočinek v době nočního klidu. Přestupku se mohou dopustit všechny osoby, tedy osoba fyzická, právnická ale i podnikající fyzická osoba. U fyzické osoby je vyžadováno zavinění, postačí z nedbalosti, u právnické a podnikající osoby zavinění není. Omezující opatření lze uložit fyzické osobě. U tohoto přestupku je sledována recidiva, tedy zapisuje se do rejstříku přestupků a v případě opakování přestupku je možné uložit vyšší pokutu.¹⁰⁰

Vzbuzení veřejného pohoršení

Přestupku se dopustí fyzická osoba tím, že vzbudí veřejné pohoršení.¹⁰¹ Chráněným objektem je zde ochrana veřejného pořádku spočívající v ochraně mravnosti. Pojem veřejné pohoršení nemá právní kvalifikaci, kdy je na posouzení správního orgánu, jestli se o přestupek jedná. K naplnění skutkové podstaty přestupku vzbuzení veřejného pohoršení se vyžaduje splnění 3 základních znaků.¹⁰² Prvním znakem je skutečnost, že jednání pachatelem musí být spácháno veřejně před nejméně třemi osobami a na veřejně přístupném místě. Veřejně přístupné místo je takové místo, které je veřejně přístupné všem, slouží každému bez omezení k užívání, ale za určitých podmínek je určeno určitému okruhu osob nezávisle na vlastnictví objektu.¹⁰³ Druhým znakem je skutečnost, že jednání pachatele mohlo dotčené osoby pohoršit. Jedná se však o subjektivní pocit, neboť co pohorší jednoho, nemusí, ačkoliv se jedná o stejný čin, pohoršit druhého. Správní orgán musí zjistit, jestli se ve věci nejedná o předpojatost nebo zášť vůči pohoršující osobě, tedy pokud si údajně pohoršená osoba přestupek nevymyslela z důvodu nějakých antipatií a k pohoršení ostatních osob vůbec nedošlo. Posledním znakem je skutečnost, aby jednání pachatele bylo skutečně pohoršující, a to vzhledem k současné společnosti. To znamená, že jednání, které by dříve pohoršovalo osoby, v dnešní společnosti již jedince nepohorší. Jde o

¹⁰⁰ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁰¹ § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁰² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 111.

¹⁰³ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1025.

mravní zvyklosti. Záleží tedy na zvážení správního orgánu, jestli se o přestupek veřejného pohoršení vůbec jedná. Příkladem spáchání přestupku veřejného pohoršení může být osoba, která bude nahá pobíhat v restauraci. Spáchání tohoto přestupku se může dopustit pouze fyzická osoba, pokud je pravomocně uznána vinnou, zapisuje do evidence přestupků. Není nutné zavinění úmyslné, postačí zavinění z nedbalosti a rovněž je možnost uložit spolu se sankcí i omezující opatření.¹⁰⁴

Znečištění prostranství, objektu, zařízení a zanedbání úklidu

Přestupku se dopustí osoba tím, že znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.¹⁰⁵ Obecným zájmem tohoto přestupku je zájem na dodržování čistoty na veřejných prostranstvích. Co je veřejné prostranství, není v přestupkovém zákoně opět nikde upraveno, je však definováno v ustanovení § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.¹⁰⁶ Jedná se o všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejnou zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví tohoto prostoru.¹⁰⁷ Dále jsou to pěší zóny, podchody, schodiště, atd. Veřejné prostranství je tedy prostor, který slouží každému bez omezení, není tedy například obehnan plotem, betonovou zdí atd. „*Za veřejně přístupný objekt můžeme považovat takový objekt, kam má přístup více lidí a kde se zpravidla více lidí zdržuje. Nemusí se nutně jednat o objekt přístupný bez omezení kdykoli a komukoli, přičemž není rozhodné, je-li takový objekt přístupný jen určitému okruhu osob a v určité době.*“¹⁰⁸ Ani pojem veřejně prospěšné zařízení není v přestupkovém zákoně nikde upraveno, hovoří se však o prospěšném zařízení, které podle své povahy slouží potřebám všem lidí (jedná se například o zábradlí, vývěsní plochy, poštovní schránka, vodojem a jiné).¹⁰⁹ Objektem je tedy zájem státu pečovat o prostory veřejného užívání. Pachatelem

¹⁰⁴ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁰⁵ § 5 odst. 1 písm. f), odst. 2 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁰⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

¹⁰⁷ § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

¹⁰⁸ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1028.

¹⁰⁹ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 115.

těchto přestupků může být fyzická osoba, ale i právnická a podnikající fyzická osoba. U fyzické osoby postačí zavinění z nedbalosti, u právnické a podnikající fyzické osoby se zavinění nezkoumá. U tohoto přestupku je rovněž sledována recidiva, zapisuje se tedy do evidence přestupků a fyzické osobě lze společně se správním trestem uložit omezující opatření.¹¹⁰

Poškození, zábor prostranství, objektu nebo prospěšného zařízení

„Přestupku dle tohoto ustanovení se dopustí osoba, která poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů.“¹¹¹ Pojem veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt a veřejně prospěšné zařízení byl vysvětleno v přechozím ustanovení. Objektem tohoto přestupku je zájem na nepoškození těchto zařízení, objektu a zajištění neomezeného užívání. Poškozením rozumíme snížení funkčnosti zařízení objektu, nesmí však dojít ke zničení předmětu útoku. Jednání pachatele sice směřuje proti majetku, avšak hlavním objektem je stále veřejný pořádek.¹¹² Pojmu zábor rozumíme dočasné užívání veřejného prostranství, objektu nebo zařízení. Musí se však jednat o neoprávněný zábor, neboť zabrat veřejné prostranství lze i oprávněně, a to po získání povolení k tomuto záboru.¹¹³ Zábor veřejného prostranství lze tedy brát jako konání, kterým někdo veřejné prostranství, které je přístupno každému bez omezení, dočasně obsadí, užívá. Tím dochází k omezení práva obecného užívání. Jedním z příkladů, kdy dojde k porušení tohoto ustanovení, a tedy spáchání přestupku, je postavení si stanu na veřejné zeleni, dále postavení kontejneru bez příslušného povolení. Může se však ale jednat i o krátkodobý zábor, ke kterému dojde v případě, kdy řidič své vozidlo zaparkuje na veřejném prostranství mimo pozemní komunikaci, které není vedeno jako místo k parkování. Spáchání tohoto přestupku se může dopustit jak fyzická osoba, tak i osoba právnická a podnikající osoba. U fyzické osoby postačí zavinění z nedbalosti, u ostatních osob je to bez zavinění. Přestupek se eviduje do registru přestupků a je sledována jeho recidiva. Pokud správní orgán zjistí, že pachatel se již tohoto přestupku dopustil, při

¹¹⁰ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹¹¹ § 5 odst. 1 písm. g), odst. 2 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹¹² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 119.

¹¹³ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 119.

ukládání sankce je mu při opakování uložen vyšší trest. Rovněž lze spolu se sankcí uložit i omezující opatření.¹¹⁴

Útoky proti turistickým značkám a jiným orientačním označením

Přestupku se dopustí osoba tím, že úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení.¹¹⁵ Tento přestupek se ve společnosti nevyskytuje příliš často, kdy ani důsledky pro společnost nejsou tak závažné, jako ostatní přestupky proti veřejnému pořádku. Objektem tohoto přestupku je společenský zájem, aby nebyly znehodnocovány turistické značky nebo jiné označení. Tyto značky mají za úkol informovat o základních údajích jako je čas, vzdálenost a směr. Útoky proti těmto značení lze provést jednorázově a forma jejich úroku je v zákoně taxativně vymezeno.¹¹⁶ Spáchání přestupku se může dopustit jak fyzická osoba, tak i právnická a podnikající fyzická osoba. U fyzické osoby je nutné úmyslné zavinění, u ostatních osob není potřeba zavinění. U fyzické osoby je možné spolu s pokutou uložit i omezující opatření. Tento přestupek se jako jediný z přestupků proti veřejnému pořádku nezapisuje do evidence přestupků.¹¹⁷

Porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku

Přestupku se dopustí osoba, která poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání.¹¹⁸ Jedná se o povinnosti, které může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí a pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, zábav, diskoték, a to stanovením podmínek k zajištění veřejného pořádku.¹¹⁹ Všechny povinnosti a pravidla jsou uvedeny v různých „řádech“ jako například

¹¹⁴ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹¹⁵ § 5 odst. 1 písm. h), odst. 2 písm. d) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>

¹¹⁶ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 124.

¹¹⁷ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹¹⁸ § 5 odst. 1 písm. i), odst. 2 písm. e) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>

¹¹⁹ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1032.

provozní řády, pravidla organizací atd., avšak podmínkou je viditelné vyvěšení tohoto řádu. Porušení tohoto ustanovení se mohou dopustit všechny osoby, tedy fyzické, právnické i podnikající fyzické osoby, u fyzické osoby je nutné zavinění, které postačí z nedbalosti a dá se jí uložit i omezující opatření. U právnické a podnikající osoby není třeba zavinění. Je zde sledována recidiva, zapisuje se tedy do evidence přestupků. U tohoto přestupku je díky nízké škodlivosti obecně doporučováno ukládat spíše mírnější tresty, jako napomenutí, nebo od potrestání ustoupit.¹²⁰

Zakrytí obličeje způsobem ztěžující či znemožňující identifikaci

Přestupku se dopustí osoba tím, že cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci.¹²¹ Nošení masek na sportovní utkání je poměrně častou záležitostí, kdy se však jedná o činnost, kterou zákon nepovoluje. Sportovní utkání navštěvují nejen bezproblémoví návštěvníci, ale i fanoušci dopouštějící se protiprávního jednání. K páchání protiprávního jednání dochází nejen přímo na samotném místě zápasu, ale i cestou na utkání a cestou zpět. K naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku je třeba vymezit časový rozsah možnosti spáchání přestupku. Časové období se rozumí: „(...) cestou na organizované sportovní utkání, v místě utkání a cesta zpět. Cestu na sportovní utkání lze tedy brát celé období od svého bydliště až do místa sportovního utkání. Může se jednat například o cestu hromadou dopravou. Období v místě utkání lze považovat období, kdy osoba vstoupí do sportovního zařízení. Za cestu zpět se rovněž rozumí cesta zpět z takového utkání, a to až do místa svého bydliště.“¹²² V zájmu společnosti je tyto problémové účastníky trestat, avšak z důvodu zahalení jejich obličeje dochází k obtížné identifikaci a šance na jejich potrestání se tím snižuje. Ke standardnímu vybavení sportovních stadionů v dnešní době již patří i kamerové systémy, které mohou sloužit v případě spáchání protiprávního jednání jako důkazní prostředky. Pokud však osoba má v době páchání přestupku obličej zakrytý, nelze tuto osobu na základě kamerového záznamu ztotožnit. Přestupku se může dopustit pouze fyzická osoba, kdy pro

¹²⁰ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹²¹ § 5 odst. 1 písm. j) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹²² JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1033.

spáchání přestupku je nutné zavinění. Není však nutné úmyslné zavinění, postačí zavinění z nedbalosti. Přestupek se zapisuje do evidence přestupků, kdy při opakování spáchání tohoto přestupku se ukládá již vyšší pokuta. Spolu s pokutou je možné uložit i omezující opatření.¹²³ Správní orgány se stále častěji při spáchání tohoto přestupku uchylují k ukládání omezujícího opatření, a to zákazů navštěvovat předmětný stadion a všech sportovních utkání konaných na tomto stadionu.

3.3.4 Přestupky proti občanskému soužití

Přestupky proti občanskému soužití upravuje ustanovení § 7 odst. 1 až 8 zákona o některých přestupcích,¹²⁴ kdy v tomto ustanovení jsou upraveny jednotlivé konkrétní skutkové podstaty přestupků. Přestupky proti občanskému soužití jsou reakcí na různé konfliktní situace v mezilidských vztazích, kdy se může jednat o spory v rodině, vyhrožování fyzickou újmou, v krajním případě i fyzické napadení. Cílem je přecházení vzniku újmy na právech a zájmech dotčených osob. Obecným zájmem těchto přestupků je chránit zdraví člověka, jeho osobnost a čest. „*Občanské soužití je stejně jako veřejný pořádek neurčitý právní pojem. Obvykle je jím míněn určitý souhrn pravidel chování lidí, jejichž zachování je podle obecného názoru nutnou podmínkou spořádaného, harmonického soužití.*“¹²⁵ Přestupků proti občanskému soužití se může dopustit jak fyzická osoba, tak i právnická osoba a osoba fyzická podnikající. Určitým specifikem těchto přestupků je skutečnost, že některé přestupky lze řešit pouze se souhlasem dotčené osoby, tzv. osoby přímo postižené spácháním přestupku. Osoba přímo postižená musí dát souhlas k zahájení řízení projednání přestupku, pokud bylo řízení již zahájeno, musí udělit souhlas s pokračováním řízení o přestupku. Jedná se konkrétně o přestupky spáchané mezi osobami blízkými. Kdo je osobou blízkou nám definuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále jen „občanský zákoník“) kdy uvádí, že: „(...) osobou blízkou je příbuzný v řadě přímé – což je například rodič, dítě, vnuk atd., dále sourozenec, manžel, partner. Dále se za osoby blízké považují i jiné osoby, a to osoby v poměru rodinném, například strýc, bratranec, synovec, ale rovněž také osoby v poměru obdobném, což je například

¹²³ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹²⁴ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹²⁵ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 134.

*druh, snoubenec, poručník, pěstoun, budoucí osvojitel. Zvláštní skupinou osob blízkých jsou dále osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí, avšak ve všech případech je nutné, aby újmu, kterou by utrpěla jedna z těchto osob, druhá pociťovala jako újmu vlastní.*¹²⁶ Konkrétní skutková podstata přestupku, který je podmíněn podáním souhlasu s projednáním, je ublížení na cti. U fyzických osob je potřeba zaviněné jednání, a to buď úmyslné, či nedbalostní, kdy toto je přesně v zákoně vymezeno. U právnických a fyzických podnikajících osob není potřeba zavinění. Po pravomocném uznání viny se přestupky zaevidují do evidence přestupky, kdy je zde sledována recidiva.¹²⁷ To znamená, že pokud je přestupek páčán opakovaně, uloží se pokuta vyšší.

Ublížení na cti

Přestupku se dopustí osoba tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí.¹²⁸ Objektem tohoto přestupku není soukromý zájem, ale občanské soužití a veřejný zájem na ochraně cti každého člověka. Cílem tohoto ustanovení je tedy ochrana cti každého člověka před jeho vydáním v posměch, zesměšnění nebo hrubou urážkou. Čest má pro každého člověka nezpochybnitelný význam. Čest také hraje důležitou roli i ve vztazích. Přestupku ublížení na cti je možné se dopustit ústně, písemně, posunky nebo také prostřednictvím technických zařízení.¹²⁹ Není rozhodující, jestli byl výrok pronesen na veřejnosti, v soukromí, před přímo postiženou osobou nebo před kýmkoliv jiným. Pokud by byl výrok učiněn v mezích čl. 17 Listiny základních práv a svobod,¹³⁰ ačkoliv by byl objektivně ironický či sarkastický, a konkrétní osoba by se jím mohla cítit uražena či vydána v posměch, nemůže naplnit znaky skutkové podstaty tohoto přestupku, neboť vtíp, ironie a sarkasmus patří ke svobodě projevu.¹³¹ Urážka na cti musí být vždy mířena ke konkrétní osobě a musí jí o výrok urážlivý nebo zesměšňující. Pojem

¹²⁶ § 22 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

¹²⁷ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹²⁸ § 7 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹²⁹ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1055.

¹³⁰ Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>.

¹³¹ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1057.

zesměšnění můžeme vysvětlit jako čin, který má za cíl ponížít důstojnost, vážnost či prestiž dotyčné osoby. V ustanovení je jasně uvedeno, že se musí jednat o hrubou urážku. Musí jít o výrok, který překračuje svou intenzitu pouhou nevhodnost, výraz dehonestující a hrubě urážlivý a lze ho označit jako za výrok nevhodný.¹³² V minulé, již neplatné právní úpravě, slovo „hrubě“ nebylo v ustanovení vymezeno, kdy tím pak docházelo k zatěžování správních orgánů, neboť byly řešeny i výroky, které nedosahovaly ani minimální míry společenské nebezpečnosti. V aktuálním platném znění právní úpravy již toto zákon ošetřil, kdy došlo k úpravě formulace, a to doplněním slova „hrubě“ urazit. Otázkou ovšem zůstává pocitové vnímání urážky. Co urazí jednoho, druhého urazit vůbec nemusí. Správní orgány musí vzít v potaz fakt, proti komu byly urážky proneseny. Je podstatný rozdíl, pokud urážku proneseme vůči mladé osobě, kterou tato urážka vůbec nemusí na cti urazit, kdy však stejná urážka pronesena vůči osobě starší může být pocíťována jako velmi urážlivá. Tento přestupek má mezi ostatními přestupky proti občanskému soužití specifické postavení, kdy tento přestupek lze projednávat pouze se souhlasem dotčené osoby. Přestupek tedy není projednáván automaticky ze zákona, nýbrž pro jeho projednání je nutné podat souhlas dotčenou osobou. Této osobě správní orgán zašle poučení o možnosti podat souhlas s projednáním, a osoba si sama promyslí, jestli přestupek chce projednávat. Pokud souhlas správnímu orgánu v zákonné lhůtě nepodá, přestupek se usnesením odloží.¹³³ Pokud je však souhlas podán, řízení je zahájeno a dotčená osoba se stává osobou přímo postiženou spácháním přestupku, tedy i účastníkem řízení. Zahájené řízení lze usnesením zastavit, pokud osoba přímo postižená vezme svůj souhlas zpět, nebo si nepřeje v řízení pokračovat.¹³⁴ Pokud řízení se souhlasem probíhá, ještě před vydáním rozhodnutí se musí správní orgán pokusit osobu, jež byla uražena a přestupce, který měl osobu urazit, usmířit. Obě osoby musí se smírem souhlasit, stvrdit vše podpisem a řízení je tím ukončeno. Pokud ovšem jedna z osob nesouhlasí, smír není uzavřen, ve věci se následně vydá rozhodnutí. Tohoto přestupku se může dopustit osoba fyzická i právnická. U právnické osoby se zavinění nesleduje a u osoby fyzické je zavinění nutné, kdy však postačí zavinění z nedbalosti. Přestupek je po pravomocném uznání viny zaevidován do

¹³² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 141.

¹³³ § 76 odst. 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹³⁴ § 86 odst. 1 psím. n) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

evidence přestupků a je sledována jeho recidiva. Za tento přestupek lze uložit vedle správního trestu i omezující opatření.¹³⁵

Ublížení na zdraví

Přestupku se dopustí osoba tím, že jinému ublíží na zdraví.¹³⁶ Pojem ublížení na zdraví opět přestupkový zákon neupravuje, definuje ho trestní zákon. Tento uvádí, že „(...) *ublížením na zdraví se rozumí takový zásah do tělesné integrity poškozeného, který vyvolá stav poruchy zdraví nebo jiné onemocnění, které znesnadňuje obvyklý způsob života poškozeného, nikoliv však po delší dobu a který vyžaduje lékařského ošetření.*“¹³⁷ Musí se jednat o zásah do tělesné integrity poškozeného, který vyvolá stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který znesnadňuje obvyklý způsob života poškozeného, nikoliv však po delší dobu a který vyžaduje lékařského ošetření.¹³⁸ To znamená, že pokud fyzicky napadená osoba nevyhledá lékařské ošetření, nelze tedy určit jeho následky a nakolik byl jeho zdravotní stav vážný, aby byl omezen na běžném způsobu života. Bude se tedy jednat o přestupek proti občanskému soužití dle jiného ustanovení. Určení hranice mezi spácháním přestupku a trestného činu spočívá zejména v následcích, které má napadená osoba a jak byl jeho život napadením a jeho následky ovlivněn.¹³⁹ Další kritériem pro posouzení hranice mezi přestupkem a trestným činem je délka doby pracovní neschopnosti. Pokud nepřesáhne pracovní neschopnost dobu delší než 7 dní, jedná se vždy o přestupek. V poslední době došlo k posunu této hranice, kdy co dříve bylo posouzeno jako trestný čin, v době dnešní je vyhodnoceno pouze jako přestupek. To je jedním z důvodů nárůstu počtu přestupků. Pokud by správní orgán usoudil, že ve věci by se mohlo jednat o trestný čin, musí věc předat státnímu zastupitelství. Státní zastupitelství věc posoudí a pokud vyhodnotí, že ve věci se opravdu jedná o trestný čin, v tom případě vrátí věc Policii ČR k došetření. Pokud však státní zastupitelství usoudí, že se ve věci jedná o přestupek, věc vrátí zpět správnímu orgánu k projednání. Objektem tohoto přestupku je zájem na ochraně občanského soužití a zejména zájem na ochraně lidského zdraví.

¹³⁵ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹³⁶ § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹³⁷ § 122 odst.1 zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

¹³⁸ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 146.

¹³⁹ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 147.

Přestupek lze spáchat aktivním konáním pachatele (například fyzické napadení), ale také i opomenutím takového jednání, ke kterému byl dle okolností povinen¹⁴⁰ (majitel psa je povinen svého psa řádně zabezpečit, tento však bez náhubku a vodítka pokouše cizí osobu). Tohoto přestupku se může dopustit pouze fyzická osoba a lze ho spáchat už jen z pouhé nedbalosti, není vyžadováno zavinění úmyslné. Lze za něj uložit spolu se správním trestem i omezující opatření. Přestupek se zapisuje do evidence přestupků, kdy v případě opakování tohoto přestupku lze uložit vyšší trest.¹⁴¹

Narušení občanského soužití

Přestupku ve věci narušení občanského soužití se dopustí osoba, která naruší občanské soužití hrubým jednáním. Hrubé jednání lze definovat jako konání, které má schopnost ohrožit nebo porušit zájem, a to uvedený v celém ustanovení § 7 a současně také narušit občanské soužití. To znamená překročit rámeček ustálených jednání a pravidel.¹⁴² Zákon o některých přestupcích přesně vymezuje skutkové podstaty těchto přestupků. Tyto přestupky chrání společnost před zásahy do občanského soužití, u kterých se už nejedná pouze o nevhodnost. Je tedy důležité odlišit hrubé jednání a nevhodné jednání. Mezi hrubé jednání patří vyhrožování újmou na zdraví, nepravdivé obvinění z přestupku, schválnosti a jiné hrubé jednání.¹⁴³

- Vyhrožování újmou na zdraví

Přestupku se dopustí osoba tím, že úmyslně naruší občanské soužití tak, že jinému vyhrožuje újmou na zdraví.¹⁴⁴ Vyhrožování se obecně rozumí hrozbu pachatele s cílem u osoby vzbudit obavu o své zdraví. Nemusí se jednat pouze o slovní vyhrožování, ale může se jednat také o mimoslovní vyhrožování, a to o posunky, gesta, kterými dává pachatel osobě jasně najevo, že se má obávat. Obavou rozumíme tísnivý pocit z reálného

¹⁴⁰ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 147.

¹⁴¹ § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁴² JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1060.

¹⁴³ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁴⁴ § 7 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

nebezpečí, zde konkrétně z ublížení na zdraví, která vznikne u osoby, již je vyhrožováno.¹⁴⁵ Podmínkou této skutkové podstaty však je skutečnost, že k újmě na zdraví, kterou je vyhrožování, nesmí dojít. V případě pachatele vyhrožujícího osobě se střelnou zbraní v ruce by se již o přešupek nejednalo, věc by byla kvalifikována již jako trestný čin.¹⁴⁶ Hranici mezi přešupkem a trestným činem tedy budou určovat zákonné znaky skutkových podstat. Tohoto přešupku se může dopustit pouze fyzická osoba. Co se týká zavinění, tento přešupek vyžaduje úmyslné jednání. U fyzické osoby je možné ke správním pokutě také uložit omezující opatření. Při pravomocném uznání viny se zapisuje do evidence přešupků a je sledována recidiva, kdy po opakování tohoto přešupku je možné uložit vyšší pokutu.¹⁴⁷

- **Nepravdivé obvinění z přešupku**

Přešupku se dopustí osoba tím, že naruší občanské soužití tak, že jiného nepravdivě obviní z přešupku.¹⁴⁸ Cílem tohoto přešupku je přivodit jiné osobě stíhání za přešupek. Pokud by však osoba dotyčného obvinila z trestného činu, tak toto zakládá skutkovou podstatu trestného činu. Rozdělení je tedy takové, že pokud pachatel druhou osobu obviní z přešupku, jedná se o přešupek nepravdivé obvinění z přešupku, pokud ho obviní z trestného činu, jedná se o nepravdivé obvinění z trestného činu. Pachatel tohoto přešupku si musí být vědom, že jeho obvinění může přivodit postih určité osoby, avšak dotyčná osoba, která je obviněna, se tohoto přešupku nesmí dopustit.¹⁴⁹ Tohoto přešupku se může dopustit osoba fyzická, a to úmyslně, dále i osoba právnická, tato ovšem bez zavinění. Přešupek se zapisuje do evidence přešupků, kdy při opakované uznání viny je možné uložit vyšší sankci. U fyzické osoby je možné spolu s pokutou uložit i omezující opatření.¹⁵⁰

¹⁴⁵ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přešupcích*. 2018, s. 150.

¹⁴⁶ § 353 odst. 2 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

¹⁴⁷ § 7 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přešupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁴⁸ § 7 odst. 1 písm. c) bod 2, odst. 2 písm. b) bod 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přešupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁴⁹ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich: Zákon o některých přešupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1060.

¹⁵⁰ § 7 odst. 1, 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přešupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

- Schválnost

Přestupku se dopustí osoba tím, že naruší občanské soužití tak, že se vůči jinému dopustí schválnosti.¹⁵¹ Schválnosti musí mít povahu hrubého jednání a musí mít schopnost narušit občanské soužití. V praxi se jedné zejména o dělání věcí „naschvál“, což může negativně zasáhnout do práv druhých.¹⁵² Pro pojem schválnost můžeme vycházet ze synonyma slova schválně, a těmi jsou slova záměrně, vědomě. Schválností pak bude konání, které samo o sobě protiprávní být nemusí, avšak pachatel tímto jednáním záměrně narušuje občanské soužití s vědomím, že poškozeného jeho jednání pobouří či jinak poškodí. V běžné praxi se setkáváme s různými formami schválností, kdy však tyto poškozeného vždy omezují při výkonu jeho běžných činností. K těmto přestupkům nejčastěji dochází dle praxe správního orgánu Magistrátu města Mladá Boleslav v rodinných vztazích ale zejména mezi sousedy. Mezi manžely může docházet k schválnostem takového druhu, kdy jeden schválně druhému schová důležité dokumenty, schválně nechá zkysnout mléko v teple, a jiné. Co se týká sousedských sporů, může se jednat například o vypínání elektřiny, opakovaného zvonění na zvonky, ucpání poštovní schránky. Pro spáchání tohoto přestupku není potřeba mnoho útoků, postačí jedno jediné schválnostní jednání. Přestupek může spáchat jak fyzická osoba, tak i právnická. Co se týká zavinění, u fyzické osoby přestupek vyžaduje úmysl, u osoby právnické je přestupek spáchán bez zavinění. I tento přestupek se eviduje do registru přestupků a je sledována recidiva. U fyzické osoby je možné kromě pokuty uložit i omezující opatření.¹⁵³

- Jiné hrubé jednání

Přestupku se dopustí osoba tím, že naruší občanské soužití tak, že se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání.¹⁵⁴ Jiným hrubým jednáním lze obecně rozumět takové jednání pachatele, které je neslušné, nikoliv však hrubě neslušné. Vzhledem k tomu, že

¹⁵¹ § 7 odst. 1 písm. c) bod 3, odst. 2 písm. b) bod 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁵² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 150.

¹⁵³ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁵⁴ § 7 odst. 1 písm. c) bod 4, odst. 2 písm. b) bod 3 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

nelze vymezit všechna eventuálně možná hrubá jednání, zákonodárce stanovil tzv. zbytkové ustanovení, která subsumuje všechna ostatní hrubá jednání.¹⁵⁵ Jinak řečeno, všechna jednání, která mají znaky přestupků a nejsou v zákoně taxativně vymezena, se dají zařadit do jiného hrubého jednání. Aby byla naplněna skutková podstata tohoto ustanovení, je třeba, aby se jednalo o hrubé jednání způsobilé narušit občanské soužití. Protiprávní jednání, které vykazuje znaky přestupku a není to přestupkem jasně v zákoně vymezeným, bude zpravidla přestupek jiného hrubého jednání. Mezi tyto přestupky můžeme například zařadit vyhrožování jinak než fyzickou újmou. Dále sem patří jednání, kdy byla osoba fyzicky napadena, avšak nevyhledala lékařské ošetření. Může se jednat o zranění lehčího rázu nebo k protiprávnímu jednání bez zranění. Hrubého jednání se může dopustit fyzická i právnická osoba. U fyzické osoby je vyžadován úmysl a je možné uložit vedle správního trestu i omezující opatření. U právnické osoby není nutné zavinění. V obou případech se po pravomocném uznání viny zapisuje do evidence přestupků.¹⁵⁶

Útoky proti národnostním menšinám

Přestupku se dopustí osoba tím, že omezuje nebo znemožňuje příslušníka národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin.¹⁵⁷ Toto ustanovení má za cíl chránit občanské soužití před tím, aby bylo zasahováno do práv příslušníků národnostních menšin, spočívající v částečné nebo i úplné diskriminaci těchto práv. Co je národnostní menšina, nám definuje zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin¹⁵⁸ takto: „(...) *národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury, stejně jako za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky*

¹⁵⁵ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 151.

¹⁵⁶ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁵⁷ § 7 odst. 3 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁵⁸ Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-273>.

utvořilo.“¹⁵⁹ Přestupku se tedy dopustí osoba, která naruší občanské soužití tím, že příslušníka národnostních menšin omezuje nebo znemožňuje výkon jeho práv. Může se ho dopustit fyzická, podnikající fyzická i právnická osoba. Pouze u osoby fyzické je vyžadováno zavinění, kdy postačí z nedbalosti. U ostatních osob není potřeba zavinění. U fyzické osoby je opět možné uložit vedle správního trestu i omezující opatření. I tento přestupek je po pravomocném uznání viny zapsán do evidence přestupků.¹⁶⁰

Útoky ze zvláštních pohnutek

Přestupku se dopustí osoba tím, že způsobí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, věk, zdravotní postižení, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho rodinný stav.¹⁶¹ Jedná se o skutkovou podstatu, která spočívá v diskriminaci osoby z uvedených důvodů, s ohledem na potřebu širšího vymezení proti diskriminačnímu opatření. K naplnění přestupku je třeba působení újmy jinému.¹⁶² Zpravidla se jedná o situaci, kdy osoba odmítne druhé osobě poskytnout určitou službu nebo zboží, a to z diskriminačních důvodů. Může se například jednat o číšníka, který odmítne obsloužit černošského zákazníka, dále ochranka odmítne vpustit na zábavu homosexuální pár. U fyzické osoby, která se přestupku může dopustit, se vyžaduje zavinění, postačí z nedbalosti. U právnické, ale i podnikající fyzické osoby, které se přestupku rovněž dopustit mohou, se nevyžaduje zavinění. Z důvodu sledování recidivy se přestupek eviduje do evidence přestupků a u fyzické osoby je vedle správního trestu možné uložit taktéž omezující opatření.¹⁶³

¹⁵⁹ § 2 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-273>.

¹⁶⁰ § 7 odst. 3 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁶¹ § 7 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁶² JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1064.

¹⁶³ § 7 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

3.3.5 Přestupky proti majetku

Přestupky proti majetku jsou upraveny v ustanovení § 8 odst. 1 až 7 zákona o některých přestupcích,¹⁶⁴ kdy tato ustanovení specifikují jednotlivé konkrétní skutkové podstaty přestupků proti majetku. Objektem jsou majetkové vztahy a majetek. Majetek je definován jako souhrn všech věcí, které patří určité osobě. Pojem věc specifikuje občanský zákoník,¹⁶⁵ kdy uvádí, že: „(...) věci rozumíme vše, co je rozdílné od osoby a co složí potřebě lidí. Obecně může jít o věci hmotné a nehmotné, movité a nemovité, užitelné, zastupitelné a nezastupitelné, genericky a individuálně určené, dělitelné a nedělitelné, jednotlivé nebo hromadné.“¹⁶⁶ Předmětem útoku jsou věci nebo jiné majetkové hodnoty ve vlastnictví jiné osoby. Toto ustanovení tedy chrání vlastnické právo, případně oprávněnou držbu k těmto věcem před útoky, které jsou taxativně v zákoně uvedeny, a také poskytuje ochranu zvláštním majetkovým zájmům.¹⁶⁷ Přestupku proti majetku se mohou dopustit všechny osoby, tedy osoby fyzické, podnikající fyzické i právnické. I zde platí skutečnost, že pokud dojde ke spáchání přestupku mezi osobami blízkými, je pro jejich projednání nutný podaný souhlas poškozenou osobou. Přestupky proti majetku patří v praxi mezi nejčastěji projednávané, ale také mezi nejčastěji prokázané. Téměř všechny přestupky proti majetku mají korespondující trestný čin, kdy jedním z rozhodujících kritérií pro jejich posouzení je výše způsobené škody. Aby se jednalo o trestný čin, bylo nutné způsobit škodu vyšší než 5.000 Kč. V průběhu roku 2020 nabyla účinnosti novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb.,¹⁶⁸ kdy pro kvalifikaci trestného činu je vznik škody přesahující částku 10.000 Kč.

Způsobení škody na cizím majetku

Ustanovení chrání vlastnické právo před taxativně uvedenými útoky, konkrétně krádeží, zpronevěrou, podvodem, zničením nebo poškozením cizí věci.¹⁶⁹ Hlavní

¹⁶⁴ § 8 odst. 1 až 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁶⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

¹⁶⁶ § 496 až § 501 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

¹⁶⁷ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 161.

¹⁶⁸ § 138 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

¹⁶⁹ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 163.

podmínkou je tedy skutečnost, že protiprávním jednáním byla způsobená škoda. „*Při stanovení výše škody se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. Nelze-li tuto výši zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav.*“¹⁷⁰ Přestupky jsou výjimečné skutečností, že se trestá již pokus o spáchání a spáchat je mohou organizátor, návodce nebo pomocník.

- Krádež

Přestupku se dopustí osoba tím, že způsobí škodu na cizím majetku krádeží.¹⁷¹ Objektem krádeže je vlastnictví věci, ale i držba věci. Krádež je možné definovat jako přisvojení si cizí věci tím, že se jí pachatel zmocní a způsobí tak na cizím majetku škodu. „*Cizí věc je taková věc, která nepatří do vlastnictví konkrétní osoby, popř. osob.*“¹⁷² V praxi se nejčastěji jedná o drobné krádeže v obchodech. Krádeží ale také může být neoprávněný odběr energie, odcizení vypěstovaného ovoce ze stromu sousedů a jiné. Vždy se však musí jednat o hodnotu nižší než 10.000 Kč, neboť to by se jednalo již o trestný čin. Pro vyhodnocení trestného činu je podstatná výše způsobené škody. Další kritérium pro posouzení trestného činu je skutečnost, kdy pachatel si přisvojí cizí věc násilím, pod pohrůžkou násilí nebo vloupáním. V tomto případě není nutná výše škody přesahující částku 10.000 Kč. Trestné spáchání přestupku je již ve stadiu pokusu a může se ho dopustit také organizátor, návodce či pomocník. Spáchat přestupek může fyzická, podnikající fyzická i právnická osoba. U osoby fyzické je nutné úmyslné zavinění, kdy i toto nám zákon přímo nakazuje. U osob ostatních se zavinění nevyžaduje. Omezující opatření můžeme uložit spolu se správním trestem fyzické osobě. Přestupek se po pravomocném uznání viny eviduje do evidence přestupků, kdy po opakovaném spáchání je možné uložit vyšší správní trest.¹⁷³

¹⁷⁰ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1076.

¹⁷¹ § 8 odst. 1 písm. a) bod 1, odst. 2 písm. a) bod 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁷² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 163.

¹⁷³ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

- Zpronevěra

Přestupku se dopustí osoba tím, že způsobí škodu na cizím majetku zpronevěrou.¹⁷⁴ Zpronevěru je možno definovat jako přisvojení si cizí věci, která byla pachateli přestupku svěřena či odevzdána do jeho faktické moci za nějakým účelem.¹⁷⁵ V případě této skutkové podstaty se nevyžaduje skutečnost, aby osoba, která věc pachateli svěřila, byla jeho vlastníkem. Pachatelem však musí být osoba, které byla věc svěřena za určitým účelem. Může se jednat o situaci, kdy osoba předá předem druhé osobě určitou finanční hotovost za služby nebo nakoupení materiálu, avšak tato osoba službu nevykává ani materiál nezakoupí a svěřenou hotovost si ponechá. Další možností spáchání tohoto přestupku může být situace, kdy osoba, která si převezme od jiné osoby věc, kterou mu tato osoba svěřila či zapůjčila, si věc ponechá nebo ji prodá. I v tomto případě je rozhodující výše škody. Do výše vzniklé škody 10.000 Kč se jedná o přestupek, škoda vyšší je již trestným činem. Trestný je již pokus přestupku a může se ho dopustit organizátor, pomocník či návodce. Přestupku se může dopustit fyzická, podnikající fyzická i právnická osoba. U fyzické osoby je vyžadován úmysl, u fyzické podnikající a právnické se subjektivní stránka přestupku nezkoumá. K uložení správního trestu je možné uložit také omezující opatření, avšak pouze u fyzických osob. Je zde sledována recidiva, tedy při zjištění opakování páchaní přestupku z evidence přestupků, je možné, a i žádané uložit vyšší pokutu.¹⁷⁶

- Podvod

Přestupku se dopustí osoba tím, že způsobí škodu na cizím majetku podvodem.¹⁷⁷ Podstatou podvodu je podvodné jednání, jehož cílem je získat majetkový prospěch. Majetkem rozumíme soubor všeho, co patří konkrétní osobě. Objektivní stránka záleží na tom, že pachatel ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho

¹⁷⁴ § 8 odst. 1 písm. a) bod 2, odst. 2 písm. a) bod 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁷⁵ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 167.

¹⁷⁶ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁷⁷ § 8 odst. 1 písm. a) bod 3, odst. 2 písm. a) bod 3 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti.¹⁷⁸ Omyl můžeme definovat jako rozpor mezi představou a skutečností. O omyl se také může jednat, když podváděná osoba nemá o důležité okolnosti žádnou představu nebo se domnívá, že se nemá čeho obávat.¹⁷⁹ Přestupek má korespondující trestný čin, kdy rozhodující je opět výše způsobené škody 10.000 Kč. V praxi se nejčastěji jedná o přestupek páchaný díky internetovému obchodu. Fiktivní prodejce nabízí na internetu neexistující zboží, kdy kupující zašle peníze za zboží. Prodejce si zaslanou částku ponechá, avšak kupujícímu žádné zboží neodešle a ten zboží neobdrží. Dalším příkladem může být nezaplacení útraty v restauraci za zkonsumované jídlo či pití. Podvod je možné spáchat ve stadiu pokusu a pachatelem může být také organizátor, návodce a pomocník. Fyzická osoba se přestupku musí dopustit úmyslně, podnikající fyzická osoba a osoba právnická se stejného přestupku dopustí bez ohledu na zavinění. Fyzické osobě je možné spolu se správním trestem uložit i omezující opatření. Přestupek se po pravomocném uznání viny zapisuje do evidence přestupků.¹⁸⁰

- Zničení či poškození

Přestupku se dopustí osoba tím, že způsobí škodu na cizím majetku zničením nebo poškozením věci z takového majetku.¹⁸¹ U zničení se jedná o úplné znehodnocení, devastaci věci a u poškození se jedná o částečné znehodnocení věci, vzniku závady, která má podstatný vliv na jeho funkčnost. „*Objektivní stránka tohoto přestupku spočívá v tom, že pachatel zničí nebo poškodí cizí věc. Jednání přitom může mít podobu aktivního konání pachatele, ale i pasivního opomenutí.*“¹⁸² Jako příklad přestupku zničení věci můžeme uvést rozbití skleněné lahve s alkoholem, spálení knihy. Poškozením věci může být poškrábání laku, promáčknutí kapoty u vozidla, zlomením nožičky u brýlí, či utržení poutka od kabelky. Přestupek zničení či poškození věci má svůj korespondující trestný čin, kdy rozhodující je opět výše způsobené škody tedy částka 10.000 Kč. Trestnost tohoto

¹⁷⁸ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1077.

¹⁷⁹ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 169.

¹⁸⁰ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁸¹ § 8 odst. 1 písm. a) bod 4, odst. 2 písm. a) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁸² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 171.

přestupku spočívá již ve stadiu pokusu, kdy pachatelem může být i organizátor, návodce a pomocník. Fyzická osoba se přestupku musí dopustit úmyslně a je možné vedle uložení správního trestu přistoupit i k uložení omezujícího opatření. Fyzická podnikající osoba a právnická osoba se přestupku dopustí bez ohledu na zavinění. U všech osob se přestupek po pravomocném uznání viny zapíše do evidence přestupků a je sledována jejich recidiva.¹⁸³

Neoprávněné užití cizího pozemku

Přestupku se dopustí osoba tím, že neoprávněně užívá cizí majetek.¹⁸⁴ Aby se jednalo o přestupek, je nutné, aby si pachatel trvale nepřisvojil cizí majetek, ale bez souhlasu vlastníka majetek po přechodnou dobu užíval, a to neoprávněně. Znakem této podstaty je dočasnost užívání, která musí být krátká. Pokud by byl majetek z dispozice vlastníka odňat po delší dobu, již by se dalo uvažovat o krádeži či zpronevěře.¹⁸⁵ Rovněž se musí jednat o užití věci, kdy hodnota této věci nepřesahuje částku 25.000 Kč. Pokud je hodnota vyšší, jedná se o trestný čin. Jedinou zákonnou výjimkou je neoprávněné užití cizího motorového vozidla. V tomto případě se jedná vždy o trestný čin a cena vozidla není rozhodující, nesmí se však jednat o autovrak. Rovněž se přestupku dopustí ten, kdo způsobí malou škodu tím, že neoprávněně užívá věc, která mu byla svěřena.¹⁸⁶ Jako příklad je možné uvést situaci, kdy si pachatel vezme cizí kolo, jezdí na něm a posléze ho někde odloží. Nebo situace, kdy osoba půjčí pachateli mobilní telefon na uskutečnění rychlého hovoru, a následně po vrácení zjistí, že bylo z telefonu voláno na drahé placené linky a provolal mu vysokou částku. Přestupku se mohou dopustit všechny osoby, tedy osoba fyzická, podnikající fyzická osoba i osoba právnická a může jimi být organizátor, návodce i pomocník. Odpovědnost fyzické osoby vyžaduje úmyslné zavinění a je možné spolu se správním trestem uložit i omezující opatření. U osoby fyzické podnikající a právnické je

¹⁸³ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁸⁴ § 8 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁸⁵ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 173.

¹⁸⁶ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 174.

odpovědnost bez ohledu na zavinění. Všechny přestupky se zapisují do evidence přestupků, tzn. při opakovaném spáchání přestupku možnost uložení vyššího trestu.¹⁸⁷

Přisvojení si cizí věci

Přestupku se dopustí osoba tím, že přisvojí si cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby.¹⁸⁸ Oprávněná osoba je zejména vlastník věci a její oprávněný držitel. Nálezce věci si je povinen nalezenou věc nepřivlastnit, ale ztracenou věc vrátit osobě, která ji ztratila nebo také vrátit osobě vlastníka. Pokud nelze ze všech okolností poznat, komu má nalezenou věc vrátit a zároveň se nejedná o věc opuštěnou, je osoba nálezce povinna bez zbytečného odkladu oznámit nález obci, provozovateli veřejné budovy, nebo veřejného dopravního prostředku. Pojem opuštěné věci definuje občanský zákoník¹⁸⁹, který uvádí, že „(...) opuštěná věc je taková věc, která nikomu nepatří a nebrání-li tomu zákon nebo právo jiného na přivlastnění věci, může si ji každý přivlastnit. Movitá věc, kterou vlastník opustil, protože ji nechce jako svou držet, nikomu nepatří. Proto každý, kdo věc najde, nesmí bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji),“¹⁹⁰. Pakliže si osoba nalezenou věc ponechá, přestože ví, čí věc je, dopouští se tím přestupku krádeže. Pokud si však věc ponechá a neví, kdo je jejím vlastníkem, jedná se o přestupek zatajení cizí věci.¹⁹¹ Nejčastěji se v praxi jedná o situaci, kdy osoba nalezne peněženku např. v autobuse nebo v obchodě a peněženku neodevzdá provozovateli dopravního prostředku ani provozovateli obchodu ani na policii, ale peněženku si ponechá. Přestupku se může stejně jako v předešlých případech přestupku proti majetku dopustit fyzická, podnikající fyzická a právnická osoba. Pachatelem může být organizátor, návodce i pomocník. U fyzické osoby je vyžadován úmysl, u podnikající fyzické a právnické osoby není vyžadováno zavinění. Omezující opatření lze uložit spolu

¹⁸⁷ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁸⁸ § 8 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁸⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

¹⁹⁰ § 1051 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

¹⁹¹ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. 2018, s. 176.

se správní pokutou pouze fyzické osobě. Přestupek je po pravomocném uznání viny zaevidován do registru přestupků a je sledována jeho recidiva.¹⁹²

Ukrytí, užití nebo převedení věci

Přestupku se dopustí osoba tím, že ukryje, užívá nebo na sebe anebo na jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.¹⁹³ Pachatelem přestupku dle tohoto ustanovení je vždy osoba rozdílná od pachatele přestupku, z kterého byla věc získána. Nezáleží na jednání, jakým přestupkem byla věc získána. Aby mohl pachatel přestupku věc ukrýt nebo na sebe nebo na jiného převést, musí mít možnost s věcí disponovat. K převedení věci na sebe nebo jiného může dojít například darem, prodejem.¹⁹⁴ Pachatel však také musí vědět, že věc, kterou u sebe ukrývá nebo na sebe či jiného převádí, byla získána jinou osobou, a to spácháním protiprávního jednání – přestupku. Aby tuto skutečnost mohl správní orgán posoudit, musí mu být známy všechny skutkové okolnosti. Jako příklad v případě ukrytí věci je možné uvést situaci, kdy si pachatel ukryje nějakou věc, kterou odcizil, u někoho doma a tento o odcizení této věci ví a za ukrytí odcizené věci obdrží nějakou odměnu. Co se týká užití věci, může se jednat například o užívání tabletu, o kterém osoba ví, že byla získána spácháním přestupku, tedy krádeží. Přestupku se mohou dopustit osoby fyzické, podnikající fyzické i právnické osoby. Rovněž se ho dopustí organizátor, návodce i pomocník. Úmysl je vyžadován u osob fyzických, u právnických či fyzických podnikajících není vyžadováno zavinění. Spolu se správním trestem lze uložit i omezující opatření, pouze však u osoby fyzické. Přestupek, kdy je osoba pravomocně uznána vinnou, se zapisuje do evidence přestupků, kdy v případě opakování spáchání tohoto přestupku lze uložit správní trest s vyšší sankcí.¹⁹⁵

¹⁹² § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁹³ § 8 odst. 1 písm. d), odst. 2 písm. d) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

¹⁹⁴ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1082.

¹⁹⁵ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

3.4 Zákony o cizincích

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky¹⁹⁶, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), definuje podmínky pobytu cizinců na území České republiky. Zákon upravuje podmínky vstupu cizince na území České republiky a vycestování cizince z území, stanoví podmínky pobytu cizince na území. Lze v něm nalézt postupy a podmínky pro získání povolení k jednotlivým druhům pobytů, o které si cizinec může žádat, včetně komplexního výčtu dokumentů, které je cizinec povinen v rámci své žádosti doložit.¹⁹⁷ Dále cizincům stanovuje související povinnosti, které jim z pobytu na území ČR vyplývají. Rovněž zákon upravuje cestovní doklady, zákonné povinnosti, hlášení místa pobytu, vycestování, ale i úpravu přestupků. Zákon o pobytu cizinců vymezuje působnost Policie České republiky, Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí v této oblasti státní správy.¹⁹⁸ O bytových právech a povinnostech cizinců se rozhoduje podle správního řádu, který je vedle cizineckého zákona rovněž jedním z nejdůležitějších zákonů pro cizince. Rozhodujícím správním orgánem ve věcech bytových je Ministerstvo vnitra, které zejména spravuje agendu, která se týká cizinců s povoleným dlouhodobým a trvalým pobytem. Ministerstvo vnitra zejména rozhoduje o většině povolení k pobytu (především o trvalém pobytu, dlouhodobém pobytu včetně dlouhodobých víz, pobytu občanů EU a jejich rodin) dále o prodlužování průkazů k povolení pobytu. Dále rozhoduje o zrušení všech výše uvedených povolení a jejich průkazů, o přestupcích nebo také o cestovních dokladech pro cizince, dále přijímá oznámení o změnách těchto cizinců, další stanovené úkoly jako např. provozuje Zařízení pro zajištění cizinců.¹⁹⁹ Zákon o pobytu cizinců definuje, kdo je cizincem, kdy cizincem se rozumí: „(...) *fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, a to včetně občana Evropské unie*“.²⁰⁰ Kategorie cizinců, kteří v současné době

¹⁹⁶ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

¹⁹⁷ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

¹⁹⁸ § 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

¹⁹⁹ ČIŽINSKÝ, Pavel. *Cizinecké právo: práva a povinnosti cizinců a jejich rodinných příslušníků při vstupu a pobytu na území ČR, jejich zaměstnávání a podnikání, zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, řízení a provozování vozidla, přístup ke vzdělání a studiu, rodinné soužití s cizinci, mezinárodní ochrana/azyl, státní občanství*. Praha: Linde Praha, 2012. 155.

²⁰⁰ § 1 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

pobývají v České republice, je možné rozlišit do čtyř skupin. Jako první jsou to občané EU (včetně občanů Norska, Švýcarska, Islandu a Lichtenštejnska) a jejich rodinní příslušníci – registrovaní bez povolení k přechodnému či trvalému pobytu, s povolením k přechodnému nebo trvalému pobytu. Do druhé skupiny lze zařadit občany třetích zemí (cizinci mimo občanů Evropského společenství a Evropského hospodářského prostoru a občanů Švýcarska) – pobývající s vízem nebo bez víza v rámci krátkodobého pobytu, dále s vízovým povolením přesahující dobu 90ti dnů, a také s povolením k dlouhodobému nebo trvalému pobytu. Další skupinou jsou cizinci se statutem mezinárodní ochrany a jako poslední skupina jsou registrovaní žadatelé o mezinárodní ochranu.²⁰¹

3.4.1 Právní úprava kriminality cizinců

Právní úprava kriminality cizinců se částečně překrývá s legislativou upravující jejich pobyt, ovšem jsou zde i zvláštní právní normy, které souvisí pouze s kriminalitou a soudnictvím. Cizinci mají právo stejné ochrany jako státní příslušníci České republiky, stejně jako národnostní menšiny trvale žijící na území ČR, avšak v určitých případech mají speciální úpravu v legislativě. Základní práva cizinců jsou tak jako základní práva občanů ČR zaručena Listinou základních práv a svobod.²⁰² Ta všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní či etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení zaručuje základní práva a svobodu. V hlavě páté Listiny základních práv a svobod jsou vymezena základní práva na soudní a jinou právní ochranu.²⁰³ Kriminalitou cizinců stejně jako u občanů ČR se zabývá trestní zákoník,²⁰⁴ dále přestupkový zákon,²⁰⁵ zákon o některých přestupcích,²⁰⁶ a v neposlední řadě zákon o pobytu cizinců.²⁰⁷

²⁰¹ DRBOHLAV, Dušan a kol. *Migrace a (i)migranti v Česku. Kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme?* s. 32-33.

²⁰² Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>.

²⁰³ Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů, hlava V. [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>.

²⁰⁴ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

²⁰⁵ Zákon č. 250/2016 Sb., zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²⁰⁶ Zákon č. 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

²⁰⁷ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

3.4.2 Pobyt cizinců

Cizinec může pobývat na území ČR přechodně, a to buď bez víza, na základě krátkodobého víza uděleného podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství na základě dlouhodobého víza, povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k přechodnému pobytu, nebo na základě výjezdního příkazu.²⁰⁸ U pobytu delší než 90 dnů se jedná o dlouhodobé vízum. Zvláštní postavení mají občané členských států Evropské unie a jejich rodinní příslušníci, kdy tito nejsou považováni za cizince a v souladu s tímto zákonem mají stejné právní postavení jako občané České republiky. Každý občan Evropské unie může svobodně pobývat, pohybovat se ale i pracovat na území členských států. Od těchto občanů se nepožaduje pro pobyt vízum. Občan třetích zemí je oprávněn v České republice pobývat v rámci trvalého pobytu: „(...) *na základě povolení k trvalému pobytu, nebo rozhodnutí příslušného orgánu o svěřeni tohoto cizince do náhradní výchovy, je-li splněna podmínka podle § 87 odst. 1. Ustanovení této hlavy se nevztahuje na občana Evropské unie a s výjimkou § 83 až 85 na jeho rodinného příslušníka.*“²⁰⁹ Co se týká přechodného pobytu, cizincům ze třetích zemí je přechodný pobyt povolen občanům, kteří jsou státními příslušníky států, se kterými má Česká republika a i Evropská unie uzavřenou oboustrannou smlouvu o úlevách z vízové povinnosti.²¹⁰ O pobytových právech a povinnostech cizinců je rozhodováno na základě správního řádu. Rozhodujícím správním orgánem ve věcech pobytových je Ministerstvo vnitra, které především spravuje agendu týkající se cizinců s povoleným dlouhodobým a trvalým pobytem. Zřejmě nejdůležitější složkou, která má na starosti práva a povinnosti je Cizinecká policie. Cizinecká policie je správním orgánem s celorepublikovou působností a výkonným orgánem státní správy. Hlavní náplní činnosti cizinecké policie je výkon státní správy v oblasti pobytového režimu cizinců na našem území, dále vypracovávání stanovisek k udělování českého státního občanství, realizace mezinárodních smluv, dále pak realizace tzv. readmisních smluv, vykonávání kontrolní činnosti, řízení o přestupcích a správních deliktech, prověřování

²⁰⁸ § 17 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

²⁰⁹ § 65 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

²¹⁰ Nařízení Rady EU č. 810/2009 [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32009R0810>.

a prošetřování trestných činů.²¹¹ Pravomoci cizinecké policie se díky vstupu ČR do Evropské unie snížily, kdy díky tomu již nelze odmítnout vstup cizince v případech, u kterých tomu bylo před vstupem ČR do Evropské unie.

3.4.3 Zaměstnávání cizích státních příslušníků

Dle aktuálních statistik Cizinecké policie České republiky v současné době přichází stále vyšší a vyšší počet cizinců, neboť vzhledem k příznivé ekonomické situaci v naší zemi a s dostatkem pracovních míst v dělnických profesích (o které naši občané nejeví zájem), mají právě cizinci možnost získat zaměstnání. Jedním z měst, do kterého cizinci nejvíce přijíždějí je Mladá Boleslav. Důvodem je zejména jeden z největších podniků České republiky, a to Škoda Auto a.s. Škoda Auto a.s., která zaměstnává obrovské množství zaměstnanců. Pokud zaměstnanci chybí, sáhne se do řad cizinců, kteří jsou ochotni pracovat ihned a vykonávat jakoukoliv práci. Nejdůležitější právní úpravou zaměstnávání cizinců je zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.²¹² Tento zákon upravuje zejména podmínky vstupu cizích státních příslušníků na český trh práce, povinnosti zaměstnavatelů v případech zaměstnávání cizinců a sankční opatření v případech nelegálního zaměstnávání cizinců.²¹³ Občané členských států EU, EHP a Švýcarska společně s jejich rodinnými příslušníky, mají při uzavření zaměstnaneckého poměru na území ČR stejná práva jako čeští občané. Tyto výhody mohou čerpat i jejich rodinní příslušníci pocházející z třetích zemí, pokud je jejich rodinná spřízněnost s občanem EU oficiálně potvrzena. V tomto případě se může jednat o manžele, děti, vnoučata, registrované páry či dokonce druhy a družky. Občanům třetích států na rozdíl od občanů Evropské unie zákon o zaměstnanosti neposkytuje přednostní postavení, či dokonce stejná práva jako občanům Evropské unie. K jejich legálnímu zaměstnání tak český zaměstnavatel potřebuje zajistit příslušná jak pobytová, tak i pracovní oprávnění.

²¹¹ DVOŘÁČEK, Z., Právní základy veřejného pořádku. Praha: 2004. 69.

²¹² Zákon č. 435/2004 S., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-435>.

²¹³ ČIŽINSKÝ, Pavel. *Cizinecké právo: práva a povinnosti cizinců a jejich rodinných příslušníků při vstupu a pobytu na území ČR, jejich zaměstnávání a podnikání, zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, řízení a provozování vozidla, přístup ke vzdělání a studiu, rodinné soužití s cizinci, mezinárodní ochrana/azyl, státní občanství*. Praha: Linde Praha, 2012. 212.

4 Vlastní práce

Úvod praktické části diplomové práce je nejprve zaměřen na charakteristiku obce Mladá Boleslav, jejího územního vymezení. Dále je zde popsáno organizační rozdělení Magistrátu města Mladá Boleslav. Součástí Magistrátu města Mladá Boleslav je i správní odbor, přestupkové oddělení, kdy v práci je popsáno jeho činnost, příslušnost a působení. Rovněž je vyhodnoceno personální obsazení přestupkového oddělení, požadavky kladené na pozici oprávněné úřední osoby a náročnost této pozice. V další části je mapován vývoj vybraných přestupků za posledních 5 let, a to v období let 2015–2019 v podmínkách Magistrátu města Mladá Boleslav. Jedná se o statistiku přestupků proti občanskému soužití, veřejnému pořádku, majetku a ostatních přestupků, které byly spáchány na území města Mladá Boleslav. Vývoj přestupků je uveden do tabulky. V grafu je vyobrazen meziroční vývoj počtu vybraných přestupků, které projednává přestupkové oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav. Součástí práce je také zhodnocení situace týkající se cizinců konkrétně na území města Mladá Boleslav, jejich působení, chování. Zejména je práce zaměřena na přestupky, které páchají cizí státní příslušníci. V práci je rovněž zmapován vývoj přestupků spáchaných cizími státními příslušníky, kdy vše je uvedeno do tabulky. Do grafu je zaveden meziroční vývoj počtu vybraných přestupků, a to spáchaných jak občany České republiky, tak i cizími státními příslušníky. V další části práce je popsán celý proces přestupkového řízení, vedené nejprve s občanem České republiky a následně řízení vedené s cizím státním příslušníkem. Tyto procesy jsou vyhodnoceny a mezi sebou komparovány. V poslední části je analyzováno využití Centrální evidence přestupků, jeho funkčnost, klady ale i nedostatky. Veškeré zjištěné výsledky jsou vyhodnoceny, okomentovány a dále jsou navržena případná opatření na zlepšení zjištěných problémů.

4.1 Charakteristika obce

Mladá Boleslav je město ve Středočeském kraji v okrese Mladá Boleslav. Od 1.1.2003 je město Mladá Boleslav statutárním městem, kdy její okres se člení na 2 správní obvody obcí s rozšířenou působností (Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště) a 4 správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Benátky nad Jizerou, Bělá pod Bezdězem). Město Mladá Boleslav se nachází na levém břehu středního toku Jizery, na soutoku s říčkou Klenicí zhruba 50 km severovýchodně od Prahy, s níž je spojena dálnicí D10. Je stavebně srostlá se sousedním malým městem Kosmonosy.

Mladá Boleslav se skládá ze 13 místních částí na sedmi katastrálních územích²¹⁴. Území ORP je tvořeno územím 98 obcí. K 31.12.2019 činil počet obyvatel číslo 37 085. Územní obvod, ve kterém Magistrát vykonává svoji samostatnou působnost v územním obvodu, který tvoří město Mladá Boleslav s částmi Bezděčín; Čejetice; Čejetičky; Debř nad Jizerou; Chrást; Podchlumí; Jemníky; Podlázky; Michalovice a části Mladá Boleslav I až IV. Postavení a působnost magistrátu upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění²¹⁵ a zvláštní právní předpisy, pokud tak stanoví. Vztahy magistrátu k ostatním orgánům města upravuje zákon o obcích. Magistrát plní úkoly v oblasti samostatné působnosti a vykonává přenesenou působnost v rozsahu, která je zákonem svěřena obecním úřadům, pověřeným obecním úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.²¹⁶

4.1.1 Magistrát města Mladá Boleslav

Zastupitelstvo statutárního města Mladá Boleslav působí ve volebním období 2018 až 2022, a to ve 33. členném složení. Mezi Poradní orgány zastupitelstva patří: Finanční výbor, Kontrolní výbor, Výbor pro spolupráci se Škoda Auto a.s. a Okresní hospodářskou komorou, Výbor pro spolupráci s živnostníky a malými podnikateli), Výbor pro spolupráci se zahraničím. Rada města se skládá z 11 zástupců. Vládnoucí koalici tvoří v tomto volebním období zvolení zástupci ODS, Volby pro Mladou Boleslav a ANO a STAN a ČSSD. V opozici působí KSČM a koalice KDU-ČSL a Zelení. Uvolněným zastupitelem je primátor města a čtyři náměstci primátora. Ve vedení města stojí primátor města MUDr. Raduan Nwelati, který zároveň působí i jako senátor. Prvním náměstkem je Ing. Jiří Bouška, a jako další náměstci jsou Mgr. Miroslava Kašpárková, Mgr. Daniel Marek a Robin Povšík. Ve vedení magistrátu působí Ing. Marie Zajíčková jako tajemnice magistrátu. V současné době má Magistrát města v průměru 250 zaměstnanců, kteří zajišťují úkoly v samostatné i přenesené působnosti. Magistrát se člení na odbory, kterými jsou správní odbor a obecní živnostenský úřad; ekonomický odbor; odbor správy majetku města; odbor školství, kultury a tělovýchovy; odbor životního prostředí; odbor dopravy

²¹⁴ *Charakteristika okresu Mladá Boleslav*. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z [www: https://wikiwand.com/mlada-boleslav](https://wikiwand.com/mlada-boleslav)

²¹⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

²¹⁶ ČSÚ. *Charakteristika okresu Mladá Boleslav*. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: https://wikiwand.com/mlada-boleslavhttps://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_okresu_mlada_boleslav.

a silničního hospodářství; odbor sociálních věcí; odbor stavební a rozvoje města; odbor řízení projektů; útvar interního auditu²¹⁷.

4.1.2 Projednávání přestupků

Správní odbor, přestupkové oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav projednává přestupky nejen spáchané v jeho správním obvodu, ale i přestupky spáchané v okolních obcích. Menší obce veškerou příslušnost k projednávání tedy přenesly na obec s rozšířenou působností. Statutární město Mladá Boleslav projednává přestupky za obce na základě 2 skutečností, a to buď uzavřením veřejnoprávní smlouvy obcí nebo pověřením Krajského úřadu k projednávání přestupků. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je potřeba udělení souhlasu od Ministerstva vnitra. Smlouva se uzavírá zejména na dobu neurčitou, ale je možné ji uzavřít i na dobu určitou a následně dobu prodloužit.²¹⁸ Pověření k projednávání uděluje Krajský úřad na základě rozhodnutí. V současné době má město Mladá Boleslav uzavřeny 2 veřejnoprávní smlouvy a je pověřen rozhodnutím Krajského úřadu k projednávání přestupků za 75 obcí. K přenesení příslušnosti k projednání se obce rozhodly zejména z důvodu náročnosti celého přestupkového řízení, ale také i kvůli nedostatku kvalifikovaných pracovníků či technického vybavení. Hlavní výhodou přenesení příslušnosti k projednávání přestupků je specializace oddělení, kdy všichni pracovníci přestupkového oddělení jsou kvalifikovanější, neboť se zaměřují zejména na přestupkové řízení, které je jejich každodenní činností. Pracovníci přestupkového oddělení jsou neustále školeni a vzdělávání, kdy kvalitní vzdělání je nezbytné pro řádný výkon pozice oprávněné úřední osoby. Dalším z důvodů je velikost obcí a nezaujatost úředních osob při řešení přestupků spoluobčanů. Oprávněná úřední osoba musí být nestranná a nezaujatá, avšak co se týká přestupkového řízení, které je vedeno v menších obcích, je velmi obtížné být nestranný. V menších obcích se většinou všichni znají, denně se mohou potkávat, vzájemně si pomáhat.

²¹⁷ Ročenka MB 2019. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.mb-net.cz/vedeni-mesta/ms-911/p1=911>

²¹⁸ MV ČR. Veřejnoprávní smlouvy. [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejnopravni-smlouvy-159710.aspx>.

4.1.3 Personální stav správního oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav

Pro výkon oprávněných úředních osob je nutné složit zkoušky odborné způsobilosti. Pro zajištění ověření zvláštní odborné způsobilosti zkouškou je sestaven seznam odborníků na obecnou a zvláštní část zkoušky, ze kterého jsou rozhodnutím ředitele Institutu zřizovány tříčlenné zkušební komise. Tento seznam je sestaven z fyzických osob, o jejichž zařazení pro obecnou část zkoušky rozhodlo Ministerstvo vnitra a pro zvláštní části jednotlivá ministerstva nebo jiné ústřední správní úřady.²¹⁹ Se změnou přestupkového zákona v roce 2016 došlo i ke změně podmínek pro úředníky, kteří vedou přestupkové řízení. Jedná se o podmínku nejen úspěšně zakončené zkoušky odborné způsobilosti, ale i o ukončené vysokoškolské vzdělání minimálně v bakalářském studiu.²²⁰ Až do roku 2023 trvá tzv. přechodné období, kdy do konce tohoto období je nutné splnit obě podmínky. Úředníci si do konce roku 2022 musí doplnit potřebné vysokoškolské vzdělání. Pokud pracovník přestupkového oddělení úspěšně ukončil vysokoškolské vzdělání právnického směru, není zkouška odborné způsobilosti pro výkon oprávněné úřední osoby nutná. Na správním oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav je zaměstnáno v současné době 6 zaměstnanců, kdy zatím pouze 4 z nich splňují podmínky pro kvalifikaci této pozice.

4.1.4 Vývoj přestupků spáchaných v Mladé Boleslavi v letech 2015-2019

Podle statistik Magistrátu města Mladá Boleslav z posledních let počet přestupků spáchaných v Mladé Boleslavi neustále roste. Následující část je zaměřena na mapování vývoje přestupků za období let 2015–2019. Jedná se o statistiku přestupků proti občanskému soužití, veřejnému pořádku, majetku a ostatních přestupků, spáchaných na území města Mladá Boleslav. Tabulka č 1 ukazuje přehled vybraných druhů přestupků, a to od roku 2015 do roku 2019. Z tabulky je zřejmé, že celkový počet projednávaných přestupků přestupkového oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav se od roku 2015 více jak zdvojnásobil. Zatímco v roce 2015 byl celkový počet projednávaných přestupků 937, v roce 2019 se počet projednávaných přestupků zvýšil na 2064. Počet přestupků proti veřejnému pořádku se dokonce ztrojnásobil, neboť na začátku sledovaného období v roce 2015 bylo projednaných přestupků 205, na konci období již 673. Téměř ke zdvojnásobení

²¹⁹ Institut Praha. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.institutpraha.cz/overeni-zoz/prubeh-overeni-zvlastni-odborne-zpusobilosti-zkouskou/zkusebni-komise/>.

²²⁰ § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

došlo i v počtu přestupků proti občanskému soužití, kdy v roce 2015 bylo projednáváno 398 přestupků, v roce 2019 to již bylo 736. Jediné z vybraných druhů přestupků, které zůstávají víceméně konstantní, jsou přestupky proti majetku. V roce 2015 bylo projednáno 288 přestupků, kdy na konci sledovaného období, tedy v roce 2019 jich bylo 333, tedy rozdíl pouhých 45. K největšímu nárůstu počtu přestupků však došlo u ostatních přestupků. Zatímco v roce 2015 jich bylo projednáno pouze 46, v roce 2019 jich bylo projednáno 322. Zde se jedná dokonce o sedminásobný nárůst počtu ostatních přestupků. Mezi ostatní přestupky můžeme zařadit přestupky proti pořádku ve státní správě a samosprávě, přestupky na úseku proti alkoholismu, návykových látek, zbraní a střeliva, dále přestupky dle zákona o střetu zájmu a jiné.

Tabulka 1 Přehled vybraných druhů přestupků projednávaných v Mladé Boleslavi

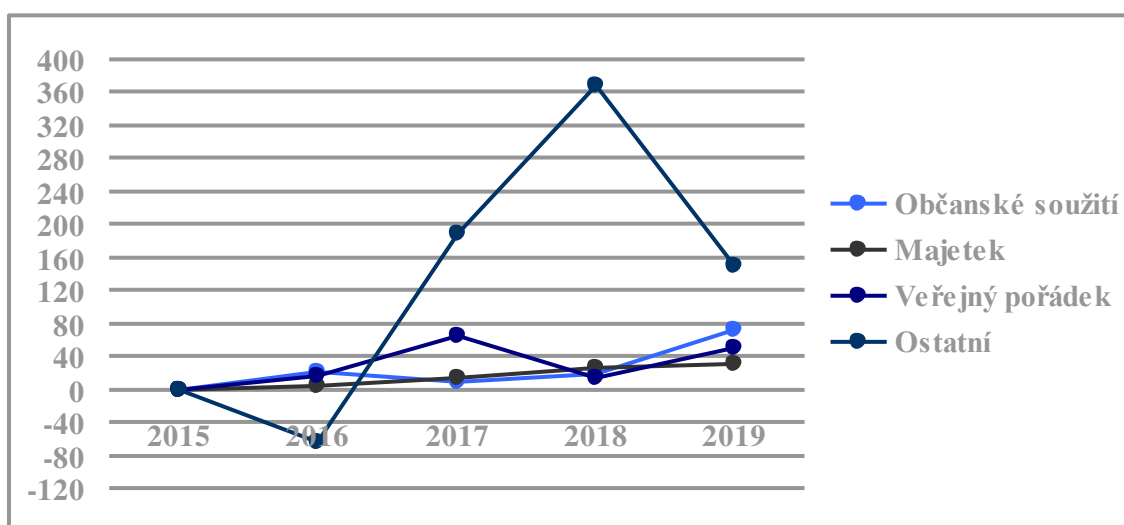
Rok	Celkový počet přestupků	Vybrané druhy přestupků			
		Veřejný pořádek	Občanské soužití	Majetek	Ostatní
2015	937	205	398	288	46
2016	1034	237	482	299	16
2017	1303	391	524	342	46
2018	1343	445	428	255	215
2019	2064	673	736	333	322

Zdroj: vlastní zpracování interních zdrojů Magistrátu města Mladá Boleslav

Následující graf nám ukazuje meziroční vývoj počtu vybraných přestupků projednávaných Magistrátem města Mladá Boleslav. Z grafického znázornění vyplývá, že oproti prvnímu roku námi sledovaného období tedy roku 2015 došlo v roce 2016 k 15,6 % nárůstu přestupků proti veřejnému pořádku a o 21 % vzrostl počet přestupků proti občanskému soužití. Počet přestupků proti majetku vzrostl pouze o 3,8 %. Co se týká ostatních přestupků, tak v tomto případě došlo v roce 2016 oproti roku 2015 ke snížení počtu přestupků, a to o 65,2 %. Avšak již v následujícím roce 2017 došlo u všech vybraných přestupků k nárůstu. U přestupků proti veřejnému pořádku došlo oproti roku 2016 k navýšení o 65 %. Počty přestupků proti občanskému soužití a proti majetku v roce 2017 se zvýšily méně, a to o 8,7 % resp. o 14,4 %. Ke 187,5 % nárůstu počtu přestupků přestupkového oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav však došlo u přestupků

ostatních. Rok 2018 přinesl oproti roku 2017 opětovný navýšení počtu všech vybraných přestupků. U přestupků proti veřejnému pořádku došlo ke 13,8 % nárůstu, co se týká občanského soužití, tak zde došlo k nárůstu 18,9 % oproti roku předešlému. Přestupky proti majetku vzrostly o 25 %. Zřetelně nejvyšší nárůst přestupků oproti roku 2017, a to o 367,4 % byl u přestupků ostatních. V posledním roce námi sledovaného období, tedy v roce 2019, došlo k výraznému nárůstu oproti roku 2018 u všech vybraných přestupků. Co se týká přestupků proti veřejnému pořádku, zde došlo k nárůstu o 51,2 %. Počet spáchaných přestupků proti občanskému soužití vzrostl o 72 %, což je nejvyšší nárůst u těchto přestupků v námi sledovaném období. K nejvyššímu nárůstu za celkové období došlo v roce 2019 i u přestupků proti majetku, a to o 30,1 %. Přestupky ostatní měly rovněž velký nárůst počtu, a to o 150 %, kdy zde se však nejedná o růst nejvyšší z roků 2015-2019. Co se týká přestupků proti občanskému soužití v námi sledovaném období, tak u těchto docházelo k mírnému nárůstu po celou dobu. Přestupky proti majetku se pohybují víceméně konstantně, kdy rozdíly byly vždy minimální, kdy se různě snižovaly i zvyšovaly. U přestupků na úseku veřejnému pořádku došlo rovněž k neustálému nárůstu, avšak k nejvyššímu procentuálnímu nárůstu došlo v roce 2019. K nejvyššímu nárůstu docházelo u přestupků ostatních, kdy jejich nárůst byl od roku 2016 obrovský, nejvíce v roce 2018, kdy došlo ke zvýšení počtu přestupků o více jak 4,5násobek oproti roku 2017. Rok 2020 má dle evidence další vzestupný nárůst.

Graf 1 Vybrané přestupky spáchané v letech 2015-2019



Zdroj: vlastní zpracování interních zdrojů Magistrátu města Mladá Boleslav

4.2 Cizinci v Mladé Boleslavi

Počet cizích státních příslušníků na území Mladé Boleslavi se stále zvyšuje. Jedním z důvodů, proč k tomu dochází, je přítomnost automobilky ŠKODA AUTO a. s. ŠKODA AUTO a. s. je jedním z největších zaměstnavatelů v okrese a dá se říci, že i v celé České republice. Na konci roku 2020 bylo v automobilce zaměstnáno celkem téměř 40000 zaměstnanců. Z tohoto počtu se jedná o 26263 kmenových zaměstnanců a 13737 zaměstnanců externích agentur. Z důvodu neustálého rozšiřování výroby v automobilce Škoda Auto a.s. a nedostatku kvalifikovaných českých pracovníků se společnost uchýlila k zaměstnávání cizích státních příslušníků. V současné době je v závodě ŠKODA AUTO a.s. zaměstnáno na 5000 cizinců, kdy se však jedná pouze o kmenové zaměstnance – cizince. Více cizinců zaměstnávají personální externí agentury, kdy však zjistit celkový počet agenturních zaměstnanců – cizinců nelze zjistit. Tento počet se každým dnem mění, a to na základě požadavků na zaměstnance, které vydá ŠKODA AUTO a.s. Počet cizích státních příslušníků, zaměstnaných v Mladé Boleslavi ovlivňuje život nejen centra města, ale i okolí Mladé Boleslavi, kde roste kriminalita i počet spáchaných přestupků. Nejvíce se jedná o občany Slovenské republiky, Polska, v poslední době i občany Mongolska, Rumunska a Bulharska. Z důvodu velkého počtu zaměstnanců – cizinců, je potřeba je někde ubytovat, kdy tím roste i počet ubytoven, a to nejen přímo v Mladé Boleslavi, ale i v příměstských částí a okolních obcí. Dříve se z důvodu otevření ubytoven přímo v Mladé Boleslavi lidé stěhovali do okolních obcí, kde chtěli mít klid, avšak z důvodu výstavby ubytoven i v okolních malých obcích, již lidé nemají kam „utéci“. Kriminalita v Mladé Boleslavi neustále roste, kdy dle statistik správního oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav počet přestupků má každým rokem vzestupnou tendenci.

4.2.1 Přestupky cizích státních příslušníků

Jak roste počet cizích státních příslušníků na území města Mladá Boleslav, roste i počet přestupků spáchaných těmito příslušníky. Většina pracovníků ze zahraničí jsou ubytováni na ubytovnách, kde podmínky na řádné bydlení nejsou ideální. Ubytování jsou na pokojích s velkým počtem spolubydlících, tito nemají žádné soukromí ani klid na odpočinek. Tyto podmínky bydlení většinou ubytovaných nevyhovují, avšak zaměstnavatelé spoléhají na fakt, že cizinci u nás nemají dostatek příležitostí a financí si zajistit důstojné bydlení minimálně ze začátku jejich pobytu v České republice. Dalším negativem žití na

ubytovnách je nedostatek příležitostí, jak trávit volný čas. Mnozí z nich po dobu svého volna zůstávají na ubytovnách, kde se baví tak, že hojně konzumují alkohol. Množstvím vypitého alkoholu, stísněnými podmínkami na ubytovně vzrůstá i napětí a agresivita mezi ubytovanými. Z těchto důvodů dochází k vzájemným rvačkám, potyčkám a rušení veřejného pořádku. Dále velmi často dochází na ubytovnách k menším krádežím, kdy ubytovaní se okrádají navzájem. To vše jsou důvody, které vedou k většímu páchání přestupků těmito osobami. Nejedná se samozřejmě o všechny cizince pobývající na našem území, spousta z nich u nás žijí spokojený a řádný život. Již samotní občané města Mladá Boleslav si však sami začínají všimnout faktu, že kriminalita v Mladé Boleslavi roste i díky cizím státním příslušníkům a na cizince začínají pohlížet negativně. Nemusí se však nutně jednat pouze o cizince zaměstnané v Mladé Boleslavi. Velmi často ŠKODA AUTO a.s. provede nábor, kdy je třeba přijmout větší množství zaměstnanců. O to se už postarají externí agentury, které zařídí příjezd cizinců do Mladé Boleslavi, zaměstná je a zajistí ubytovny. Pokud však v podniku dojde ke snížení výroby, sníží se i potřeba takového počtu zaměstnanců. Jako první je tedy rozvázán pracovní poměr s těmito zahraničními zaměstnanci. Nejen, že je s nimi ukončen pracovní poměr, ale i smlouva o ubytování. Tito z důvodu výpovědi z ubytovny nemají najednou kde bydlet. Najít si bydlení takto narychlo je obtížné a drahé. Někteří z nich tuto situaci nezvládnou a situaci vyřeší tak, že žijí na ulici, stávají se z nich bezdomovci. I přesto se části z nich podaří vrátit do normálního života, najít si nové zaměstnání, ubytování. Bohužel komu se tak nepodaří, osobami bez domova již zůstanou, žijí na ulici a častěji se dopouští protiprávních jednání. Zejména se jedná o pití alkoholu na veřejnosti, krádeže a fyzická napadení.

4.2.2 Vývoj přestupků spáchaných cizinci

K růstu počtu přestupků nemalou měrou přispívají i cizinci, kteří jsou v Mladé Boleslavi zaměstnaní a ubytováni. Následující tabulka č 2 ukazuje vývoj počtu přestupků spáchaných v letech 2015–2019, kdy celkový počet přestupků je rozdělen na počet přestupků spáchaných Čechy a na přestupky, které spáchali cizí státní příslušníci. Z tabulky vyplývá, že v roce 2015 byl celkový počet přestupků 937. Z tohoto počtu jich 812 spáchali příslušníci České republiky a 135 přestupků spáchali cizí státní příslušníci. V roce 2016 bylo celkem spácháno 1034 přestupků. Češi jich spáchali 868 a cizinci 165. V roce 2017 bylo vykázáno celkově 1303 přestupků v Mladé Boleslavi. 1002 jich bylo

spácháno českými státními příslušníky a 301 jich spáchali příslušníci cizích států. Toto znamená téměř zdvojnásobení počtu spáchaných přestupků spáchaných cizinci oproti roku minulému. Rok 2018 zaznamenal na území města Mladá Boleslav celkově 1343 spáchaných přestupků. 891 z nich spáchali občané České republiky a 452 jich spáchali cizinci. To je jediný rok, kdy se počet spáchaných přestupků Čechy oproti minulému roku snížil. Počet přestupků spáchaných cizinci však neklesl, naopak narostl o 152 přestupků. V roce 2019 již pokračovala vzestupná tendence, a to jak u přestupků spáchaných českými občany, tak i cizími státními příslušníky. Celkem bylo evidováno a projednáváno 2064 přestupků, z nichž Češi jich spáchali 1196 a cizinci spáchali 868 přestupků. To značí nárůst oproti minulému roku u Čechů celkem 305 přestupků a u cizinců nárůst dokonce o 416 více přestupků než v roce 2018.

Tabulka 2 Přehled přestupků spáchaných v letech 2015-2019 v Mladé Boleslavi

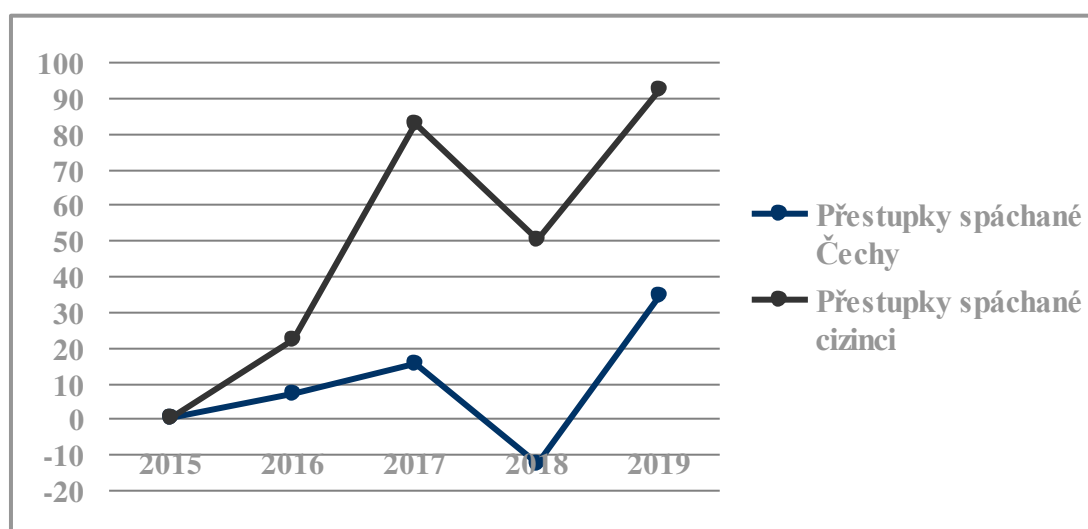
Rok	Celkový počet přestupků	Přestupky spáchané Čechy	Přestupky spáchané cizinci
2015	937	812	135
2016	1034	868	165
2017	1303	1002	301
2018	1343	891	452
2019	2064	1196	868

Zdroj: vlastní zpracování interních zdrojů Magistrátu města Mladá Boleslav

V následujícím grafu můžeme sledovat meziroční vývoj počtu vybraných přestupků, a to spáchaných jak občany České republiky, tak i cizími státními příslušníky. Vývoj počtu spáchaných přestupků je sledován v letech 2015–2019. Z grafického znázornění vyplývá, že co se týká roku 2016 a počtu přestupků spáchaných Čechy, tak tento se oproti roku 2015 zvýšil pouze nepatrně o 7 %. Cizinci spáchali v roce 2016 počet přestupků o 22,2 % vyšší než v roce 2015. Rok 2017 přinesl zvýšení počtu přestupků, které spáchali občané ČR, o 15,3 %. K podstatně většímu zvýšení došlo v roce 2017 u přestupů spáchaných cizinci. Počet se zvýšil o 82,4 %. Naopak v roce 2018 došlo ke snížení počtu přestupků spáchaných Čechy o 12,5 %. To je jediné snížení počtu v námi sledovaném období.

Přestupky cizinců projednávalo přestupkové oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav v roce 2018 o 50,2 % více než v roce předešlém. K nejvyššímu nárůstu došlo v roce 2019, a to jak u přestupků spáchaných českými státními příslušníky, tak i u přestupků, které spáchali cizí státní příslušníci. Češi jich spáchali oproti roku 2018 více o 34,3 % přestupků více, cizinci jich spáchali více dokonce o 92 %. To je nejvyšší nárůst počtu přestupků v celém sledovaném období, a to jak u Čechů, tak i u cizinců. Rok 2019 byl tedy rokem nejvyššího nárůstu počtu porušovaných právních ustanovení.

Graf 2 Přestupky spáchané v letech 2015-2019



Zdroj: vlastní zpracování interních zdrojů Magistrátu města Mladá Boleslav

4.3 Proces přestupkového řízení

V následující kapitole se budeme věnovat celému procesu přestupkového řízení, od spáchaní přestupku až k ukončení řízení, tedy vydání rozhodnutí. Pro řízení byli vybráni 2 subjekty pachatele, a to občan České republiky a občan cizí státní příslušnosti bez trvalého pobytu na území ČR. Na konci kapitoly bude provedeno vyhodnocení procesu řízení obou účastníků. Výstupy z těchto řízení jsou rozhodnutí, která jsou přílohou této práce.²²¹

²²¹ Rozhodnutí Magistrátu města Mladá Boleslav, č.j.23253/2020/SPO/MiNo, č.j 6141/2020/SPO/MiNo.

4.3.1 Přestupkové řízení vedené s občanem České republiky

Občan České republiky A dne 18.7.2019 zavítal na pivní letní festival. Po několika ochutnávkách výrobků místních pivovarů byl občan A značně pod vlivem alkoholu, přestával ovládat své chování a začal se navážet do skupinky ostatních účastníků festivalu, provokoval je. Jeden návštěvník ze skupinky si jeho provokování nenechal líbit a začal občanu A jeho chování vracet. Situace se vyhrotila natolik, že občan A fyzicky napadl druhého muže – pana B, a to několika údery pěstí do obličeje. Při úderu pěstí panu B spadly dioptrické brýle, které se následkem pádu rozbily. Ostatní přítomní do potyčky zasáhli, oba muže od sebe odtrhli, fyzické napadání tím skončilo. Mezitím však někdo z přítomných zavolal hlídku Policie ČR, která se za nedlouho na místo dostavila, s účastníky věc na místě sepsala. Během sepisování záznamu byl občan A agresivní na zasahující hlídku, kdy ji neustále slovně napadal, urážel a zejména znevažoval postavení policistů, a to různými nadávkami na adresu celé Policie ČR. Tato následně ve věci provedla výslechy samotných účastníků incidentu, svědků. Po došetření věc oznámila na správní oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav. Po zapsání oznámení přestupku na podatelně tato věc předala přímo přestupkovému oddělení, kdy tomuto oznámení bylo přiřazeno číslo jednací, spisová značka a byl založen spis. Spis byl následně přiřazen jedné z oprávněných úředních osob. Spis je nutné důkladně prostudovat a na základě zjištěných faktů dále rozhodnout, co s přestupkem dál dělat. V našem konkrétním případě bude nutné ve věci nařídit ústní jednání, neboť ze spisu vyplynula skutečnost, že přestupkem byla způsobena škoda, která by se v řízení mohla uplatnit, tedy dokazování bude složitější. Přestupkové oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav zpravidla nařizuje ústní jednání s předstihem minimálně 3 týdnů, a to z důvodu zajištění účastníků a svědků svojí přítomnosti na jednání. Na základě oznámení přestupku od Policie ČR, ve kterém byly všechny osoby řádně ztotožněny, si oprávněná úřední osoba předvolá všechny potřebné osoby. V našem případě jde tedy o podezřelého občana A, dále o napadeného pana B a 2 svědků, kteří byli celému incidentu osobně přítomni. Podezřelému občanu A bylo zasláno oznámení o zahájení řízení a zároveň předvolání k ústnímu jednání. Vzhledem k faktu, že občan A je občan ČR, má tedy i ze zákona trvalý pobyt na území ČR. Z důvodu očekávání řešení konfliktu správním orgánem si občan A zaslanou zásilku s oznámením a předvoláním k ústnímu jednání účelově nepřevzal. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o občana České republiky, kdy tito mají ze zákona trvalý pobyt, žádná adresa pro

doručování nebyla nahlášena, lze použít fikci doručení. Adresát však musí být poštou vyzkoušen o neúspěšném doručení písemnosti, a to vložení oznámením do poštovní schránky nebo jiné vhodné místo. To znamená, že zásilka je po dobu 10 dnů uložena na poště, a pokud se adresát nedostaví, zásilku si nevyzvedne, tato se 10. den se považuje za doručenu. Následně je zásilka vrácena odesílateli, kdy vzhledem k tomu, že byla zaslána na adresu trvalého pobytu občana A, byla na poště uložena a 10. den se považuje za doručenu, dojde ve věci k zahájení řízení. K zahájení řízení v přestupkovém řízení dojde, když se podezřelý dozví, že je proti němu zahájeno řízení, tedy převezme si zásilku o oznámení o zahájení řízení.²²² Pokud si zásilku osobně nepřevzme, zásilka se 10. den považuje za doručenu, kdy i v tomto případě dojde k zahájení řízení. Ačkoliv si občan A zásilku nepřevzal, tato byla ze zákona doručena, stal se obviněným.

Na ústní jednání byl předvolán nejen obviněný občan A, ale i napadený pan B a dále 2 svědci. Všichni tito si předvolání k ústnímu jednání převzali, k jednání u správního oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav se dostavili. Obviněný občan A k jednání nedorazil, neboť si zásilku nepřevzal. I přesto jednání může proběhnout, neboť obviněný byl řádně a včas o ústním jednání informován.²²³ Pan B byl vyslechnut jako první, kdy se v řízení nejprve připojil s nárokem na náhradu škody, a to za rozbité brýle, které mu spadly po ráně pěstí, kterou mu dal občan A. Dále správnímu orgánu založil do spisu fakturu od opravy předmětných brýlí. Tím, že se pan B v řízení připojil se škodou, stává se z něj poškozený, který je rovněž účastníkem řízení a má svá různá procesní práva.²²⁴ Pan B ve věci vypovídal, celý incident popsal ze svého pohledu. Dále byli postupně vyslechnuti pozvaní svědci, kteří celý incident rovněž popsali, kdy tím potvrdili fyzické napadení občana A vůči panu B a také chování pana A vůči zasahujícím policistům. Oprávněná úřední osoba může dát svědkům doplňující otázky, může si pozvat další osoby potřebné k objasnění věci. V našem případě měl správní orgán již dostatek potřebných důkazních prostředků, a to zejména výpovědi poškozeného a svědků, kteří byli přestupkového jednání přítomni, dále také dostatek podkladů pro rozhodnutí ze spisové dokumentace. Přestupkové oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav zpravidla nařídí nové ústní jednání

²²² § 78 odst. 2 zákona č. 250/2106 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²²³ § 80 odst. 4 zákona č. 250/2106 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²²⁴ § 70 odst. 2 zákona č. 250/2106 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

a dá tak obviněnému další možnost se k věci vyjádřit. Toto v případě občana A správní orgán učinil, nařídil nové ústní jednání a jeho opětovně předvolal. Tentokrát si předvolání k jednání obviněný osobně převzal a k jednání se dostavil. Svědci již znovu předvolání nebyli, tito již ve věci vypovídali. Poškozený pan B byl ze zákona o konání nového ústního jednání vyrozuměn, k jednání však nedostavil, pouze správnímu orgánu sdělil, že se omlouvá z ústního jednání a že může být jednáno a rozhodnuto v jeho nepřítomnosti.

Občan A se tedy k novému ústnímu jednání osobně dostavil a ve věci vypovídal. Svě protiprávní jednání na festivalu ovšem popřel, naopak uvedl, že byl napaden on. Po jeho výpovědi a doplňujících otázkách ze strany oprávněné úřední osoby byl seznámen s výpověďmi poškozeného i svědků, kteří vypovídali u minulého ústního jednání. K výpovědím uvedl, že se nezakládají na pravdě a dál již odmítal ve věci vypovídat. Rovněž mu byly přečteny úřední záznamy o podání vysvětlení sepsané s policisty, kteří k předmětnému incidentu byli na místo zavoláni. Tito v nich detailně popsali situaci, kdy jim občan A nadával, neustále před ostatními znevažoval jejich práci a postavení celé Policie ČR. Oprávněná úřední osoba nabídla občanu A uplatnit další návrhy na prokazování, tento návrhy neměl, jednání tím bylo ukončeno.

V zákonné lhůtě bylo vydáno rozhodnutí. Správní orgán uznal občana A vinným, kdy mu uložen souhrnný trest pokuta ve výši 5.000 Kč, dále náklady řízení 1.000 Kč.²²⁵ Rovněž mu byla uložena povinnost nahradit způsobenou škodu panu B v celé výši, neboť škoda byla věrohodně prokázána veškerými potřebnými dokumenty. Rozhodnutí bylo zasláno jak občanu A na adresu jeho trvalého pobytu, tak i poškozenému panu B. Občan A si zásilku s rozhodnutím opět nevyzvedl, kdy zásilka se však stejně jako v případě oznámení o zahájení řízení po vyrozumění o uložení zásilky na poště a po 10 dnech jejího uložení považuje za doručenu. Po splnění podmínky zaslání rozhodnutí na adresu trvalého pobytu občana A, vyrozumění o uložení zásilky, dále jejího uložení na poště po dobu 10 dnů,²²⁶ dojde k fikci doručení, a tím i k začátku lhůty k podání odvolání. Lhůta na odvolání je stanovena na 15 dnů,²²⁷ kdy však poslední den lhůty musí být v pracovní den. 16. den rozhodnutí nabývá právní moci, a to bez ohledu na skutečnost, zda se jedná

²²⁵ § 46 zákona č. 250/2106 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²²⁶ § 23 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²²⁷ § 83 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.

o pracovní den, či den pracovního volna. Občan A byl tedy pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití a přestupku proti veřejnému pořádku, a to znevážení úřední osoby. Vzhledem ke skutečnosti, že tyto přestupky se zapisují do evidence přestupků, byly i v případě občana A zapsány do registru přestupků a pokud se tento v budoucnu dopustí dalšího přestupkového jednání dle stejných ustanovení, bude na něj pohlíženo tak, že se dopouští přestupku opakovaně a bude mu uložen vyšší trest.

V tomto případě bylo řízení jednoduché, neboť ve věci bylo dostatek svědků, podkladů pro rozhodnutí, tudíž přestupkové jednání bylo jednoznačně prokázáno. V ostatních případech lze využít právo na odvolání a další jiné opravné prostředky, kdy tyto účastníci často využívají. Řízení bývá kolikrát zdlouhavé, účastníci řízení prodlužují, žádají předvolávat spousty svědků, z jednání se opakovaně omlouvají, a to z důvodu prodlužování řízení, a tedy ukončení věci z důvodu uplynutí lhůty k projednání. Z praxe přestupkového řízení bohužel vyplývá, že nárůstem počtu spáchaných přestupků roste i počet případů, které se z důvodu prekluze nestihly projednat a ve věci rozhodnout.

4.3.2 Přestupkové řízení vedené s cizím státním příslušníkem

Pan X je cizí státní příslušník, kdy je občanem Polské republiky. Je zaměstnán v Mladé Boleslavi pod externí agenturou pro společnost ŠKODA AUTO a.s. a ubytován je na jedné z mnoha ubytoven. I tento byl dne 18.07.2019 účastníkem letního pivního festivalu. Z důvodu požití velkého množství alkoholu, kdy nedokázal ovládat své chování a jednání, fyzicky napadl svého spolubydlicího pana Y, který byl na festivalu s ním. Na místo musela být krom Policie ČR zavolána i rychlá záchranná služba, neboť pan Y následkem napadení občanem X upadl, uhořel se do hlavy a upadl do bezvědomí. I přesto, že se ještě před příjezdem sanitky probudil, byl odvezen na vyšetření do nemocnice. Občan X byl na místě hlídkou Policie ČR k věci vyslechnut, avšak tento značně pod vlivem alkoholu s policisty nespolupracoval, odmítal se i prokázat průkazem totožnosti, neustále se snažil z místa odejít, opakovaně neuposlechl zákonných výzev policistů, aby neopouštěl místo. Po jeho pokusu o vyslechnutí byli dále ztotožněni a vyslechnuti 2 svědci, a to spolubydlicí z ubytovny. Následně byl občan X z festivalu vykázán, kdy se odebral zpět na svoji ubytovnu. Hlídka Policie ČR z místa odjela a následující den se jela do nemocnice vyslechnout napadeného pana Y. Tento do

protokolu o podání vysvětlení vše popsal a vysvětlil. Jeho následky napadení nebyly vážnějšího rázu, byl tedy z nemocnice propuštěn.

Poté již následoval naprosto stejný postup jako v předešlém případě, tedy Policií ČR sepsané oznámení o přestupku bylo předáno na podatelnu Magistrátu města Mladá Boleslav a následně na přestupkové oddělení. Oznámení bylo zaevidováno, bylo mu přiloženo spisové číslo a spis byl přidělen oprávněné úřední osobě. Tato pro prostudování spisové dokumentace rozhodla o nutnosti konání ústního jednání, neboť panu Y mohla přestupkem vzniknout majetková škoda, kterou by mohl v řízení uplatnit. Bylo tedy nařízeno ústní jednání, kdy podezřelému občanu X bylo oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání zasláno na adresu, kterou uvedl při výsledku hlídkou Policie ČR na místě spáchaného přestupku. Správní orgán zjistil, že uvedená adresa je adresa ubytovny. I přesto bylo oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání podezřelému na adresu ubytovny zasláno. Také všechna ostatní předvolání k jednání byla zaslána na adresy uvedené od Policie ČR, tedy adresy ubytovny, avšak nikdo z předvolaných si zasláné zásilky nevyzvedl. Do schránky bylo všem včetně podezřelého občana X uloženo vyrozumění o uložení zásilky na poště po dobu 10 dnů. V tomto případě však fikce doručení nemohla být použita, neboť se nejedná o adresu trvalého pobytu ani nemohla být použita adresa pro doručování, neboť se jednalo o adresu ubytovny. Z toho důvodu nedošlo ve věci k zahájení řízení. Správní orgán na základě tohoto provedl ve věci šetření, kdy nejprve zavolal na uvedenou ubytovnu a zjistil, že z důvodu, že byly s občanem X, ale i s panem Y neustále problémy, často docházelo mezi nimi k hádkám, rvačkám a k narušení veřejného pořádku, byli oba z ubytovny vyhozeni. Správní orgán tedy neměl žádnou další adresu k dispozici. Učinil tedy dotaz na zaměstnavatele, kterého občan X uvedl při výsledku. Zaměstnavatel správnímu orgánu sdělil, že občan X byl vyhozen nejen z ubytovny, ale byl s ním i ukončen pracovní poměr, kdy však o něm nemají žádné poznatky. Správním orgánem byl učiněn dotaz na cizineckou policii,²²⁸ avšak vzhledem ke skutečnosti, že občané evropské unie nemají povinnost hlásit místo svého pobytu, cizinecká policie neměla žádnou adresu občana X k dispozici. Správní orgán tedy ve věci provedl opakované dotazy na možné zaměstnavatele, personální agentury, ubytovny, avšak bezúspěšně. O občanu X nikdo nesdělil žádné informace, které by vedly

²²⁸ § 75 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

ke zjištění jeho současného pobytu. Ve spolupráci s městskou policií bylo následně zjištěno, že občan X se pohybuje po Mladé Boleslavi jako bezdomovec. Správní orgán tedy nařídil nové ústní jednání a oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání se pokusil doručit prostřednictvím strážníků Městské policie Mladá Boleslav,²²⁹ kteří mají místní znalost a vědí, kde se řada lidí bez domova pohybuje. V případě občana X však než došlo k osobnímu doručení, bylo hlídkou zjištěno, že tento z Mladé Boleslavi odjel do jiného města hledat nové zaměstnání. Správní orgán již neměl další možnosti, kde by občana X mohl najít. Z důvodu pátrání a hledání po podezřelém nedošlo tedy v zákonné lhůtě 1 roku²³⁰ od spáchání přestupku k zahájení řízení, neboť občan X si oznámení o zahájení nikdy nepřevzal a v jeho případě nemohla být použita fikce doručení. Řízení bylo odloženo²³¹ a přestupkové jednání občana X mu prošlo, k žádnému potrestání nedošlo.

Největší rozdíl mezi řízením vedeným s občanem České republiky a cizím státním příslušníkem spočívá zejména ve způsobu jeho ukončení. Zatímco u řízení vedené s občanem ČR zpravidla dojde k vyřešení věci uložením pokuty a následně vydání rozhodnutí, které nabyde právní moci, řízení vedené s cizincem dopadne ukončením ve věci, ale z důvodu uplynutí lhůty k projednání. Ve většině případu vůbec nedojde k zahájení řízení a tím k nastavení lhůty na projednání.²³² Přestupek je po roce pátrání po obviněném odložen.

4.3.3 Registr přestupků

Do centrální evidence vybraných přestupků neboli registru přestupků se evidují se přestupky, ve kterých byla pachateli vyslovena vina, jsou pravomocné a v zákoně je přímo uvedeno, že tento přestupek se do evidence zapisuje. Do doby zavedení centrální evidence nebylo možné zjistit, že se pachatel dopouští páchaní přestupků opakovaně, zejména pokud se tak stalo v různých městech. Pachatel se tedy dopouštěl stejných přestupků v různých městech, ale to, že je páchá opakovaně, nikdo nezjistil, a proto mu byla uložena pokuta ve

²²⁹ § 19 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád., ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.

²³⁰ § 30 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²³¹ § 76 odst. 1 písm. f) zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²³² § 32 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

výši, jako by se přestupku dopustil poprvé.²³³ Cílem zavedení registru přestupků bylo tedy zefektivnění postihu tam, kde správní trestání nepostačovalo k tomu, aby to pachatele odradilo od dalšího protiprávního jednání.

V přestupkovém řízení je nutné si před projednáním celého správního řízení opis pořídít.²³⁴ Z opisu zjistíme veškerá pravomocná rozhodnutí, v nichž byla správními orgány vyslovena vina, ale i přestupky vyřešené orgány policie příkazem na místě. Na základě tohoto tedy zjistíme skutečnost, že se pachatel dopouští recidivy a tím rozhodnout o vyšší sankci. Registr přestupků je propojen s registrem obyvatel. Pokud žádáme o opis, je nutné do žádosti uvést konkrétní subjekt, u kterého potřebujeme opis získat a který je zároveň zaevidován v evidenci přestupkových spisů správního oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav. Co se týká občanů České republiky, v žádosti o opis nenastává žádný problém, neboť tyto osoby jsou již řádně ztotožněni z registru osob a veškeré potřebné informace včetně města narození, se automaticky propíší z registru obyvatel do žádosti o opis z evidence přestupků. Opis bez problému vyjede a již můžeme zjistit, jak na tom dotyčný pachatel je.

²³³ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 937.

²³⁴ § 106 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

Obrázek 1 Výpis z registru přestupků českého státního příslušníka



ČESKÁ REPUBLIKA * REJSTŘÍK TRESTŮ * 140 66 PRAHA 4 * SOUDNÍ 1
TELEFON: +420 244 006 111 * E-mail: rejstrik@rejtr.justice.cz * DS: vtaqbez

Číslo podání: 103371/2021
Subjekt: Statutární město Mladá Boleslav
Sp. zn.: 28885/2018
Účel: z. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 106/2
Zpracováno: 22. 2. 2021 16:19:08
Počet záznamů: 1

Na žádost výše uvedeného subjektu se vydává:

OPIS Z EVIDENCE PŘESTUPKŮ

Osobní údaje:

Jméno / jména:
Nynější příjmení:
Původní (rodné) příjmení:
Datum narození / rodné číslo: 10.11.1991
Místo / okres narození: Mladá Boleslav / Mladá Boleslav
Stát narození: Česká republika
Státní příslušnost: Česká republika

Obsah evidence přestupků:

- 1) Magistrát města Mladá Boleslav, Komenského náměstí 61, Mladá Boleslav I, 293 01 Mladá Boleslav, č.j.: 3090/2020/SPO/MiNo, datum rozhodnutí o přestupku: 13.01.2020, datum právní moci rozhodnutí o přestupku: 15.02.2020, § 71b z. č. 251/2016 Sb., nebalost, pokuta - částka: 3000,- CZK



Bc. Ivo Vaik
ředitel Rejstříku trestů

Z tohoto výpisu vyplývá, že pachatel, narozený dne 10.11.1991 v Mladé Boleslavi se již za posledních 5 let dopustil přestupkového jednání, a to přestupku proti občanskému soužití, kdy byl pravomocně uznán vinným. Magistrátem města Mladá Boleslavi mu byla uložena pokuta ve výši 3000 Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že nové oznámení přestupku na tohoto pachatele bylo opět na přestupek dle stejného ustanovení, je evidentní, že přestupků se dopouští opakovaně, uložení pokuty ve výši 3.000 Kč pro něj nemělo výchovný efekt, je tedy doporučené mu uložit pokutu vyšší. V těchto případech tak registr přestupků splnil svůj účel.

Problém ovšem nastává u cizích státních příslušníků, a to již při samotném prvotním zapisování přestupku, neboť tito zde většinou nemají trvalý pobyt. Jedná se nejčastěji o příslušníky států Evropské unie, kteří nemají povinnost se zde hlásit. Pokud provádíme lustraci přes registr přestupků, u cizinců, kteří se nenarodili v ČR, je nutné zadat město a stát narození.²³⁵ Město narození je vždy nutné uvést nejen při lustraci v registru přestupků, ale také při pravomocném ukončení věci, tedy při zápisu přestupku do registru. Uvést státní příslušnost není problém, avšak problém nastává u rodného města. Zjistit rodné město je problematické, kdy však zjistit ho lze z občanských průkazů některých států. Například ve slovenském občanském průkazu je město narození uvedeno. Pokud tedy orgány policie mají k dispozici občanský průkaz pachatele, veškeré potřebné údaje z něj zjistí a do žádosti o výpis vyplní. V polských občanských průkazech, ale i u jiných cizích států, se však město narození neudává a pokud ho sami nevedou, je velmi problematické tento údaj zjistit.

S tímto problémem se setkávají také policisté v terénu, kteří řeší přestupek s pachatelem a mají možnost celou věc vyřešit příkazem uloženým na místě a tím celé řízení ukončit. K tomuto potřebují výpis z registru přestupků, aby zjistili, jestli se přestupce dopouští přestupků opakovaně a v tom případě uložit i vyšší pokutu. Vzhledem k faktu, že kolikrát policisté nemají k dispozici občanský průkaz, nebo nemají údaj o městě narození přestupce k dispozici, výpis by bez této informace neobdrželi. I přesto mu policisté pokutu na místě uloží. Následně je však nutné tento spáchaný přestupek do evidence přestupků zapsat. A zde opět narážíme na problém u cizinců, neboť i při zápisu je nutné uvést město narození. Jelikož ho policisté nezjistili, ale i přesto zápis chtějí provést, do města narození

²³⁵ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 938.

údaj zapíše. Většinou tam zapíše buď hlavní město daného státu, ze kterého přestupce pochází nebo místo města napíše název státu. Zápis se tedy provede, avšak se špatně uvedeným městem narození, tedy je chybný. Pokud tento přestupce spáchá přestupek nový, opět je s ním přestupek řešen policisty příkazem na místě, mají povinnost provést lustraci tohoto pachatele. Jelikož tentokrát měl přestupce u sebe platný doklad, ze kterého lze město narození zjistit, toto do žádosti o výpis policisté uvedou. Avšak z důvodu skutečnosti, že u minule vyřešeného přestupku se město narození u tohoto pachatele zapsalo špatně, při lustraci se policisté dozví, že tento pachatel se v minulosti žádného přestupku nedopustil. Z tohoto tedy vyplývá, že tento pachatel se přestupku dopouští opakovaně, avšak z důvodu chybně uvedeného rodného města při prvním řešení přestupku, se tuto informaci policisté nedozví, pokutu tedy uloží ve výši, jako by pachatel spáchal přestupek poprvé. Ke stejné situaci dochází i u správního orgánu. Správní orgán u každého podezřelého provádí lustraci²³⁶ a pokud nemá zjištěné město narození, aby opis získal, musí v žádosti o lustraci zadat nějaký údaj. Většinou tedy zadá hlavní město státu, ze kterého pachatel pochází. Totéž musí uvést i při zapisování pravomocného rozhodnutí do registru přestupků. Může nastat i situace, kdy tento pachatel spáchá další přestupek, věc se dostane k vyřízení jiné pracovníci přestupkového oddělení. Tato má již k dispozici informaci o městě narození podezřelého, toto do lustrace uvede. Oprávněná úřední osoba se z lustrace dozví, že tento pachatel za žádný přestupek nebyl pravomocně uznán vinným.

Rozhodující o splnění účelu registru přestupků je tedy skutečnosti, zdali má správní orgán nebo orgány policie k dispozici město narození přestupce. Pokud tuto informaci orgány policie nebo správní orgány získají vše funguje bez problému. Pokud však tuto informaci nemají a nezjistí ji, zápisy do registru přestupků se provádějí chybně, duplicitně a tím se ztrácí smysl registru.

²³⁶ § 106 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

Z následujícího opisu vyplývá, že pachatel, narozený dne 15.10.1990, za posledních 5 let nebyl pravomocně uznán vinným z žádného přestupkového jednání. Vzhledem k faktu, že u města jeho narození je uvedeno hlavní město Polska, kterého je pachatel občanem, je možné, že správní orgán neměl k dispozici informaci o jeho rodném městě, zadal proto hlavní město Polska Varšavu. Pro správné fungování registru přestupků tedy záleží na řádném ztotožnění pachatelů, kdy kromě jména, data narození je jedním u z nutných údajů nutné uvést město narození.²³⁷ Pokud tuto informaci nemá nikdo z orgánů k dispozici, nastává možnost, že ačkoliv z výpisu z evidence přestupků zjistíme, že přestupce nemá žádný záznam, ve skutečnosti již mohl být za přestupkové jednání pravomocně uznán vinným. Špatným zápisem do registru vznikají duplicity v osobě přestupce, kdy stejná osoba pachatele je jednou do evidence přestupků zaevidována správně, se správně uvedeným městem narození, ale v druhém případě špatně, a to s nesprávně zapsaným rodným městem. V podmínkách Magistrátu města Mladá Boleslav dokonce došlo k situaci, kdy jeden přestupce byl 3x zaevidován v evidenci, avšak pouze v jednom případě správně.

²³⁷ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 938.

Obrázek 2 Výpis z registru přestupků cizího státního příslušníka



ČESKÁ REPUBLIKA * REJSTŘÍK TRESTŮ * 140 66 PRAHA 4 * SOUDNÍ 1
TELEFON: +420 244 006 111 * E-mail: rejstrik@rejtr.justice.cz * DS: vtcaboz

Číslo podání: 103347/2021
Subjekt: Statutární město Mladá Boleslav
Sp. zn.: 135804/2020/SPO/BaLu
Účel: z. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 106/2
Zpracováno: 22. 2. 2021 16:14:16
Počet záznamů: 0

Na žádost výše uvedeného subjektu se vydává:

OPIS Z EVIDENCE PŘESTUPKŮ

Osobní údaje:

Jméno / jména:
Nynější příjmení:
Původní (rodné) příjmení:
Datum narození / rodné číslo: 15.10.1990
Místo / okres narození: VARŠAVA
Stát narození: Polská republika
Státní příslušnost: Polská republika

Obsah evidence přestupků:

Nebyly nalezeny žádné informace o evidovaných přestupcích



Bc. Ivo Vaik
ředitel Rejstříku trestů

5 Výsledky

V následující kapitole jsou shrnuty a vyhodnoceny výsledky, které byly zjištěny v praktické části. Tato část byla konkrétně zaměřena na přestupky a přestupkové řízení v podmínkách správního oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav. Byla provedena analýza vývoje vybraných přestupků v období roků 2015–2019. Dále bylo vyhodnoceno působení cizích státních příslušníků na území města Mladá Boleslav. Rovněž byl v práci zmapován vývoj přestupků, a to ve srovnání přestupků spáchaných cizími státními příslušníky a občany České republiky. Stěžejní částí práce bylo uvedení praktického příkladu vedení celého přestupkového řízení, od jeho počátku, tedy spáchání přestupku až do ukončení věci. Nejprve bylo popsáno řízení vedené s občanem České republiky a následně celé řízení vedené s cizím státní příslušníkem. Obě řízení byla vyhodnocena a vzájemně komparována. V poslední části bylo analyzováno využití registru přestupků, jeho funkčnost, výhody ale také i problémy.

Na přestupkovém oddělení Správního odboru Magistrátu města Mladá Boleslav jsou projednávány přestupky nejen přímo v Mladé Boleslavi, ale i přestupky, které byly spáchány v okolních obcích. Tyto obce přenesly příslušnost k projednávání přestupků na obec s rozšířenou působností, tedy na Statutární město Mladá Boleslav. V současné době město Mladá Boleslav projednává přestupky celkem za 77 obcí. K přenesení příslušnosti k projednání dochází zejména z důvodu obtížnosti celého přestupkového řízení, ale rovněž i z nedostatku kvalifikovaných pracovníků. Pro výkon pozice oprávněné úřední osoby je nutné složit zkoušky odborné způsobilosti.²³⁸ Pokud nebude mít pracovník přestupkového oddělení zkoušku odborné způsobilosti a vystudovanou vysokou školu v bakalářském studiu, nemůže tuto pozici od roku 2023 vykonávat. Jedinou výjimkou je ukončené vysokoškolské vzdělání v právnickém oboru. V současné době na přestupkovém oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav vykonává svoji činnost 6 pracovníků. Příslušné vzdělání nebo zkoušku odborné způsobilosti mají 4 z nich. Vzhledem k faktu, že počet přestupků na území Mladé Boleslavi neustále roste, bylo by potřeba na oddělení přijmout minimálně 2 další pracovníky s potřebnou kvalifikací. Pozice oprávněné úřední osoby je na základě vlastních zkušeností pisatelky této práce velmi obtížná. Jedná o pozici psychicky náročnou.

²³⁸ Institut Praha. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.institutpraha.cz/overeni-zoz/prubeh-overeni-zvlastni-odborne-zpusobilosti-zkouskou/zkusebni-komise>.

Lidé přicházející na přestupkové oddělení, ať už v pozici obviněného nebo svědka, věc zpravidla řešit nechtějí a také se tak chovají. Pracovníci přestupkového oddělení jsou mnohokrát klienty verbálně napadáni.

Co se týká vývoje přestupků pro jednaných správním oddělením Magistrátu města Mladá Boleslav, tak z předložených údajů vyplynulo, že celkový počet přestupků v období let 2015-2019 na území města Mladá Boleslav se stále zvyšuje. Od roku 2015 do 2019 došlo dokonce ke zdvojnásobení celkového počtu projednaných přestupků správním oddělením Magistrátu města Mladá Boleslav. Z uvedených statistik můžeme vyhodnotit, že v roce 2015 bylo celkově projednáno 937 přestupků, v roce 2019 se počet projednávaných přestupků zvýšil na 2064, což značí nárůst 120 %. Co se týká přestupků proti veřejnému pořádku, v roce 2015 bylo projednáno 205 přestupků, v roce 2019 to bylo již 673, což je nárůst 228,3 %. K 85 % nárůstu došlo v roce 2019 u přestupků proti občanskému soužití. V roce 2015 jich bylo projednáno 398, v roce 2019 to bylo již 736 přestupků. Přestupky, které zůstávají víceméně na stejných hodnotách nebo čítají pouze nepatrný rozdíl, a to nárůst 16 %, jsou přestupky proti majetku. Rok 2015 správní oddělení projednalo 288 přestupků, v roce 2019 jich bylo 333. K nejvyššímu nárůstu došlo u přestupků ostatních. Rok 2015 přinesl 46 projednaných přestupků, v roce 2019 se počet přestupků zvýšil již na 322, což značí k 600 % nárůst. Důvodů, proč dochází k nárůstu počtu přestupků, je více. Jedním z důvodů je zvyšování počtu obyvatel v Mladé Boleslavi. Zvyšuje se z důvodu široké nabídky zaměstnání, zejména v podniku ŠKODA AUTO a. s. Ta nabízí velké množství pracovních příležitostí, kdy se do Mladé Boleslavi sjíždějí pracovníci z celé České republiky, ale v poslední době zejména pracovníci ze zahraničí. Tito jsou v závodě zaměstnání, ubytovávaní jsou na ubytovnách na území celého města Mladá Boleslav. O to víc dochází k páchání protiprávních jednání. Dalším z důvodů nárůstu přestupků je změna pohledu při posouzení trestného činu a přestupku. Zatímco dříve byl určitý protiprávní čin jednoznačně vyhodnocen jako trestný čin, v současné době je však tento čin kvalifikován pouze jako přestupek. Rovněž došlo ke změně zákona, kdy v průběhu roku 2020 došlo k novelizaci trestního zákoníku a kdy nabyla účinnosti novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb.,²³⁹ kdy pro kvalifikaci trestného činu je vznik škody přesahující částku 10.000 Kč. V předešlé právní úpravě pro trestný čin stačil vznik škody přesahující částku

²³⁹ § 138 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

5.000 Kč. Z tohoto do budoucna vyplývá další nárůst počtu spáchaných přestupků. Co se týká konkrétně města Mladá Boleslav, k nárůstu bude docházet i z dalšího důvodu. Město Kosmonosy, které má 5233 obyvatel a přímo sousedí s Mladou Boleslaví, si přestupky dříve projednávalo samo. V současné době však byla z důvodu odchodu předsedy přestupkové komise v Kosmonosech přenesena pravomoc k projednávání přestupků na správní oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav.

Jak již bylo výše sepsáno, počet cizích státních příslušníků na území města Mladá Boleslav neustále roste, a důvodem je zaměstnání v automobilce ŠKODA AUTO a.s. Na konci roku 2020 bylo v automobilce zaměstnáno celkem téměř 40000 zaměstnanců. Jedná se součet jak českých zaměstnanců, tak i zaměstnanců ze zahraničí. Zahraniční zaměstnanci jsou převážně ubytováni na ubytovnách, které jsou po celém území města Mladá Boleslav. Nevhodné podmínky na ubytovnách, nedostatek financí, absence rodiny vede tyto občany k častějšímu páchání přestupků. Kriminalita v Mladé Boleslavi tedy dle statistik Policie ČR a Magistrátu města Mladá Boleslav neustále roste.

V práci byl sledován meziroční vývoj počtu vybraných přestupků, a to přestupků, které spáchali občané České republiky a přestupky spáchané cizími státními příslušníky. Jednalo se o vývoj v letech 2015-2019. Z uvedených dat vyplývá, že v roce 2015 bylo spácháno celkem 937 přestupků. Cizí státní příslušníci z tohoto počtu spáchali 135 přestupků. V roce 2016 bylo celkem již spácháno 1034 přestupků, kdy cizinci jich spáchali 165, což je 22,2 % nárůst oproti roku předešlému. K podstatně většímu zvýšení počtu přestupků došlo v roce 2017, kdy bylo spácháno celkově 1303 přestupků. 301 přestupků bylo projednáno s příslušníky cizích států, což značí nárůst 82,4 % přestupků více než v roce 2016. V roce 2018 bylo zaznamenáno celkem 1343 spáchaných přestupků na území města Mladá Boleslav, kdy 452 jich spáchali cizinci. Zde se jedná o 50,2 % nárůst počtu přestupků. Rok 2019 nám přinesl nejvyšší nárůst počtu přestupků. Celkově jich bylo zaevidováno a projednááno 2064, kdy cizinci z nich spáchali dokonce 868 přestupků. To je nárůst dokonce o 92 % oproti roku předešlému. Z dle dosud neukončené statistiky přestupkového oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav z roku 2020 vyplývá skutečnost, že počet přestupků vzrostl i v tomto roce.

Proces přestupkového řízení má jasně daná pravidla, která se pro řádné ukončení věci musí dodržovat. Je nutné ve věci postupovat krok po kroku a žádný nelze vynechat. Pak teprve může dojít k pravomocnému rozhodnutí. Bylo vyhodnoceno, že nejdůležitější

krok v celém přestupkovém řízení je řádné ztotožnění osoby pachatele. Na tomto záleží průběh celého řízení. Pokud je řízení vedené s občanem České republiky, problém většinou nenastává. Tento pachatel bývá již při řešení přestupku policisty na místě řádně ztotožněn, kdy se prokáže platným občanským průkazem. I kdyby nedošlo k prokázání průkazem totožnosti, správní orgán má k dispozici veškeré údaje vedené v registru osob, do kterého má přístup. Teď už nic nebrání řádnému projednání celé věci, a to i kdyby si tato osoba například účelově nepřebírala zásilky, nedostavovala se na ústní jednání. Ve věci lze totiž použít fikci doručení. Aby mohla být fikce doručení použita, musí být splněny určité podmínky. Zásilka musí být zaslána na adresu trvalého pobytu nebo na nahlášenou adresu pro doručování,²⁴⁰ adresát musí být vyrozuměn o tom, že mu byl učiněn pokus o doručení a zásilka musí být uložena na poště po dobu 10 dnů. Fikce doručení nastává 10. týden od uložení zásilky na poště a zásilka je tím považována za doručenu. To je ve vedeném přestupkovém řízení rozhodující, neboť v případě oznámení o zahájení řízení, tím dojde k zahájení řízení²⁴¹ a nastavení další lhůty po projednání. V případě zaslání rozhodnutí ve věci po splnění všech podmínek pro uplatnění fikce doručení, se považuje 10. den za doručené a od tohoto dne začíná běžet lhůta na odvolání. K odvolání nedojde, rozhodnutí nabyde právní moci, kdy poté, co se věc stane vykonatelnou, je věc předána ekonomickému odboru k vymáhání. Celá věc je ke spokojenosti přestupkového oddělení vyřešena, ukončena a založena do spisovny. Problém ovšem nastává u cizích státních příslušníků, zejména u občanů ze států Evropské unie. Tito nemají povinnost hlásit adresu svého pobytu, tuto povinnost mají ubytovatelé, avšak dle informací cizinecké policie toto velmi často porušují. Cizinci převážně bydlí na ubytovnách, kdy však jejich adresu nikde nehlásí, ubytovny často mění. Hlídka policie, která řeší věc s přestupcem na místě, nemá možnost uvedenou adresu přestupcem kontrolovat. Pokud jediná adresa, kterou přestupce nahlásil, je adresa ubytovny, stane se věc problematickou. Správní orgán ve věci nařídí ústní jednání, kdy podezřelému je zasláno oznámení o zahájení řízení na adresu uvedené ubytovny. Zásilka však není doručena, neboť podezřelý se již na této ubytovně nenachází, nemohl si tedy zásilku převzít. V tomto případě nelze ani použít fikci doručení, neboť tato adresa není adresou trvalého pobytu, není nikdy evidovaná v žádném registru, na místě

²⁴⁰ § 20 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²⁴¹ § 78 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

fakticky už pachatel v době doručování ani nebydlel. Ve věci tedy nedojde k zahájení řízení, tím pádem ani k nastavení lhůty k projednání. Po dlouhém pátrání na různých ubytovnách, u možných zaměstnavatelích, u orgánů policie nedojde k žádnému zjištění současného pobytu podezřelého. Lhůta pro projednání je 1 rok²⁴², v případě prodloužení lhůty zahájením řízení a vydáním rozhodnutí o vině až 3 roky. K prodloužení lhůty ovšem nedošlo, tedy ani k prodloužení lhůty, věc se nestačila v zákonné lhůtě projednat a ve věci rozhodnout. Přestupkové řízení bylo tedy odloženo,²⁴³ a přestupkové jednání tomuto pachateli prošlo. Takto bohužel dopadá velké množství přestupkových řízení, vedených s cizím státním příslušníkem. Díky časté fluktuaci je pachatel z členských států Evropské unie prakticky nedohledatelný, nepostizitelný. Možností by bylo využívat doručení veřejnou vyhláškou, avšak tento postup správní oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav odmítl, a to na doporučení Krajského úřadu Středočeského kraje v Praze. Jak by se však tento problém mohl vyřešit, je zavedení povinnosti cizinců po příjezdu do České republiky nahlásit adresu svého pobytu v ČR. Do evidence by se poté měla zapisovat každá změna bydliště. Tuto povinnost by měl mít každý občan cizí státní příslušnosti. Tato adresa by byla rozhodující, a mohly by se jí držet jak orgány policie, tak i správní orgány. Tato adresa by se i následně mohla využít na použití fikce doručení. Evidenci by mohl spravovat správní orgán, kdy i prvotní nahlášení adresy nebo její změny by se hlásil tam. Do evidence by měly přístup jak orgány policie, tak i správní orgány, soudy. Toto by asi byl nejlepší prostředek, jak problém vyřešit. Už při samotném prvotním šetření přestupku orgány policie na místě by si policisté mohli z této evidence potřebnou adresu vyhledat. Další z možností, jak tuto situaci a vyřešit, je užší spolupráce s orgány policie. Správní orgán má možnost doručit zásilku prostřednictvím policie, kdy tuto zásilku doručí přímo adresátu výměnou za podpis. Toto by bylo také vhodně řešení, avšak zatím je to nereálné. Policie ČR, ale i městská policie obcí řeší akutní nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Pokud by policisté a strážníci doručovali pro správní orgán každou zásilku, neměli by zase čas na kontrolu pořádku ve městech. A to nikdo z nás nechceme.

Do centrální evidence vybraných přestupků neboli registru přestupků se zapisují taxativně uvedené přestupky, ve kterých byl pachatel uznán vinným a rozhodnutí o uznání

²⁴² § 30 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²⁴³ § 76 odst.1 písm. f) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

viny nabylo právní moci.²⁴⁴ Účelem zavedení této evidence přestupků bylo zejména zefektivnění postihu v případech, kdy samotné správní trestání nestačilo k tomu, aby pachatel se již žádného protiprávního jednání již nedopouštěl. Pravomocné rozhodnutí o uznání viny zapisují jak správní orgány, tak i orgány policie při vyřešení přestupku uložením příkazu na místě. Jedná se o registr celostátní, tedy pokud se pachatel dopustí přestupku na kdekoliv v celé České republice, přestupek se do evidence запиše, tak tento zapsaný přestupek všechny uvidí správní orgány, i orgány policie po celé republice. Výpis z registru přestupků si může pořídit jak správní orgán, tak i orgán policie. Tito se hned po získání opisu dozví, jestli se pachatel dopouští přestupků opakovaně. Pokud zjistíme, že přestupků se pachatel dopouští opakovaně, měli bychom v případě uznání viny uložit vyšší sankci. To byl hlavní účel zavedení registru přestupků. Registr přestupků je propojen s registrem obyvatel. Pokud v řízení potřebujeme výpis z evidence přestupků na konkrétní subjekt, zašleme žádost. Do žádosti je nutné uvést veškeré osobní údaje, jako je jméno, datum narození, město a stát narození.²⁴⁵ Pokud se jedná o občana České republiky, potřebné údaje se do žádosti přenesou z registru obyvatel. Výpis z registru osob se nám bez problému vytvoří a již můžeme zjistit, jak na tom dotyčný pachatel je. Problém však nastává u cizích státních příslušníků, a to jak u správního orgánu, tak i u orgánů policie. Pokud nedojde u orgánů policie při prvotním řešení přestupku k řádnému ztotožnění, nejlépe k vytvoření kopie občanského průkazu, bude problém provázet celé řízení. Výpis z registru přestupků je nutné provést i u cizích státních příslušníků, kteří však v registru osob vedeni nebývají, tedy veškeré potřebné se z registru samy nepropíší, je potřeba údaje dopsat ručně. Zde je však nutné znát město narození, kdy bez jeho uvedení se nám výpis neprovede. Je potřeba tedy nějaké město narození napsat. Policisté, pokud tuto informaci nezjistí, zpravidla uvedou buď hlavní město státu, ze kterého přestupce pochází nebo místo města uvedou státní příslušnost přestupce. Správní orgán se potýká se stejným problémem, pokud město narození přestupce nezjistí, uvede stejně jako policisté hlavní město státu, ze kterého přestupce pochází, nebo místo město uvedou stát. Tím vznikají duplicitní osoby přestupců, nesprávně uvedené zápisy a celý registr přestupků tím ztrácí smysl. Aby registr přestupků fungoval stejně dobře u cizinců jako u občanů České republiky, je klíčové

²⁴⁴ § 106 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

²⁴⁵ JEMELKA, L. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 938.

uvedení informace o městě narození pachatele. Pokud toto nejsme schopni nějakým způsobem zjistit, tedy nemáme k dispozici průkaz totožnosti, bylo by vhodné se s orgány policie domluvit na nějakém jednotném systému. Například, že pokud u cizích státních příslušníků město neznáme, všichni budeme uvádět hlavní město daného státu nebo všichni uvádět místo města narození stát narození. Jde tedy hlavně o to, abychom registr přestupků používali jednotně a používali stejné informace. Tak se naplní účel registru přestupků.

6 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce byla analýza právní úpravy přestupkového řízení, přestupků a využití příslušných právních úprav v podmínkách města Mladá Boleslav. Jednalo se o nejčastěji projednávané přestupky na správním oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav. Rovněž byl v práci stručně analyzován i zákon o pobytu cizinců a další zákonné předpisy důležité pro pobyt a zaměstnávání cizích státních příslušníků.

Specifickým cílem bylo uvedení praktického příkladu celého procesu přestupkového řízení, a to nejprve řízení vedené s občanem České republiky a následně i řízení vedené s cizím státním příslušníkem.

Dílčím cílem bylo zhodnocení přestupkového řízení, a to z pohledu českého a cizího státního příslušníka s ohledem na podmínky města Mladá Boleslav. Dále byla provedena analýza statistických podkladů přestupků spáchaných cizími státními příslušníky na území města Mladá Boleslav za období 2015-2019. Práce byla rozšířena i o statistickou analýzu vývoje počtu vybraných přestupků projednaných přestupkovým oddělením Magistrátu města Mladá Boleslav, a to za stejné období. Následně byla zhodnocena funkčnost registru přestupků, kdy byly popsány problémy, které funkčnost registru provázejí.

Platným právní předpisem pro přestupkové řízení je zejména přestupkový zákon²⁴⁶ a zákon o některých přestupcích.²⁴⁷ Tyto předpisy se značně inspirovaly trestním zákoníkem.²⁴⁸ Pro kvalifikaci přestupku nebo trestného činu je rozhodující závažnost protiprávního jednání, výše způsobené škody, rozsah zranění a míra omezení na běžném způsobu života a zdraví. Z výsledků statistik Policie ČR je zřejmé, že počet spáchaných trestných činů klesá. Důvodem je však skutečnost, že protiprávní jednání, které bylo dříve kvalifikováno jako trestný čin, je v dnešní době kvalifikováno jako přestupek. Z tohoto vyplývá, že naopak počet přestupků stále roste.

Počet přestupků spáchaných na území města Mladá Boleslav od roku 2015 výrazně vzrostl. Jejich počet se do roku 2019 více, jak zdvojnásobil. Zatímco v roce 2015 bylo celkově projednáno 937 přestupků, v roce 2019 to již bylo 2064. Podle dosud neukončené

²⁴⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

²⁴⁷ Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

²⁴⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

statistiky za rok 2020 správního oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav došlo opět ke zvýšení počtu přestupků. Důvodem, proč dochází k nárůstu počtu přestupků, je, jak již bylo výše uvedeno, častější kvalifikace protiprávního činu jako přestupek než jako trestný čin. Dalším důvodem pro zvyšování počtu přestupků je změna zákona, ke které došlo v průběhu roku 2020, kdy nabyla účinnosti novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb.,²⁴⁹ kdy pro kvalifikaci trestného činu je vznik škody přesahující částku 10.000 Kč. V neposlední řadě je důvodem pro nárůst přestupků je zvyšování počtu občanů, kteří do Mladé Boleslavi přijíždějí za prací. Společnost ŠKODA AUTO a.s. se neustále rozvíjí, rozšiřuje svoji výrobu a tím dochází i k větší potřebě nových pracovních sil. Jedná se jak o zaměstnance z České republiky, tak i o zahraniční zaměstnance. Tito bydlí na ubytovnách, kde podmínky tohoto bydlení bývají hrozné. Nedostatkem soukromí a možností trávení volného času, chybějící rodina a častější konzumací alkoholu dochází k růstu napětí a agresivity mezi ubytovanými. Často tím dochází k vzájemným rvačkám, potyčkám, rušení veřejného pořádku a drobným krádežím.

Součástí práce bylo provedení statistické analýzy vývoje vybraných přestupků, a to přestupků spáchaných občanem ČR a přestupků spáchaných cizím státním příslušníkem. Z výsledků vyplynulo, každý rok v námi sledovaném období 2015-2019 došlo k navyšování počtu přestupků jak u českých občanů, tak u cizinců. Je jisté, že pokud bude stále docházet k navyšování počtu pracovníků, kteří v Mladé Boleslavi pracují a bydlí, bude i nadále docházet ke zvýšení kriminality, zejména v oblasti přestupků. Existuje zde však možnost, že pokud by se změnila úroveň jejich ubytování, umožnila by se přítomnost celých rodin, nedocházelo by tak často k protiprávnímu jednání.

Proces přestupkového řízení je složitý, kdy je nutné v řízení postupovat krok po kroku. Všechny kroky na sebe navazují, mají posloupnost a žádný se pro řádné ukončení věci nesmí vynechat. Při vedení přestupkového řízení bylo zjištěno, že existují velké rozdíly mezi řízením vedené s občanem České republiky a občanem cizích států, zejména ze států Evropské unie. Pokud se vede řízení s českým státním příslušníkem, z většiny případů věc skončí pravomocným rozhodnutím. Vše záleží na skutečnosti, že občané České republiky jsou řádně ztotožnění dle celostátního registru obyvatel. Všichni musejí mít nahlášený trvalý pobyt, byť by se mělo jednat o adresu úřadu, vše je v registru

²⁴⁹ § 138 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

evidované. Pokud nemají nikde uvedenou adresu pro doručování, vždy se používá adresa trvalého pobytu. Na této adrese je možné použít fikci doručení. Doručení je důležité zejména pro určování lhůt, kdy na těchto záležitosti řádné projednání a ukončení věci. Problém však nastává u cizích státních příslušníků, zejména občanů ze států Evropské unie. Tito nemají povinnost hlásit adresu svého pobytu, nejsou většinou tedy nikde evidováni, v registru osob je tedy nedohledáme, adresu z žádné evidence nezjistíme. Převážná většina z nich bydlí na ubytovnách, která však často mění, dohledat tyto občany je velmi problematické a pachatel cizinec je prakticky nedohledatelný, nepostižitelný. Jak by se však tento problém mohl vyřešit, je zavedení povinnosti cizího státního příslušníka po příjezdu do České republiky nahlásit adresu svého pobytu v ČR. Adresa by se zavedla do celostátní evidence, kterou by mohl spravovat správní orgán. Do evidence by se hlásila každá změna, a tato adresa by se používala pro účely korespondence. Do této evidence by měly přístup jak orgány policie, tak i správní orgány, soudy. Toto by asi byl nejlepší prostředek, jak problém vyřešit a z nevyřešitelných případů udělat věci vyřešené. Další z možností, jak tento problém vyřešit, je užší spolupráce s orgány policie. Správní orgán má možnost doručit zásilku prostřednictvím policie, kdy tito zásilku doručí přímo adresátu výměnou za podpis. Toto by bylo také vhodně řešení, avšak zatím je to nereálné. Policie ČR, ale i městská policie obcí řeší akutní nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Pokud by policisté a strážníci doručovali pro správní orgán každou zásilku, neměli by zase čas na hlídání pořádku ve městech. A to nikdo z nás nechceme.

Hlavním účelem zavedení centrální evidence vybraných přestupků bylo zejména zefektivnění postihu v případech, kdy dochází k recidivě páčání přestupku. Registr přestupků je propojen s registrem obyvatel, kdy v případě potřeby opisu se veškeré potřebné údaje do žádosti o opis propíší. Registr přestupků perfektně funguje u občanů České republiky. Aby takto fungoval i u cizích státních příslušníků, kteří nejsou evidováni v registru obyvatel, je důležité sjednotit postup zápisu do registru přestupků. Klíčová je zejména informace o městě narození. Pokud se s orgány policie všechny správní orgány sjednotí v postupu při užívání registru přestupků, naplní se tím účel tohoto registru.

Na základě výstupů všech kapitol lze konstatovat, že došlo ke splnění všech cílů, které byly uvedeny v zadání práce.

7 Seznam použitých zdrojů

ČIŽINSKÝ, Pavel. *Cizinecké právo: práva a povinnosti cizinců a jejich rodinných příslušníků při vstupu a pobytu na území ČR, jejich zaměstnávání a podnikání, zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, řízení a provozování vozidla, přístup ke vzdělání a studiu, rodinné soužití s cizinci, mezinárodní ochrana/azyl, státní občanství*. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-887-1.

DRBOHLAV, Dušan a kol. *Migrace a (i)migranti v Česku. Kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme?* Vyd. 1. Praha: SLON. 2010. ISBN 978-80-7419-039-1.

DVOŘÁČEK, Zdeněk., *Právní základy veřejného pořádku*. Praha: Armex Publishing s.r.o., 2004. ISBN 80-86795-04-7.

JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 3. vyd. v Praze: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-401-8.

JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích*. v Praze: C.H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-666-1.

KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-207-3

KUČEROVÁ, Helena. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích*: Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-211-0.

MATES, Pavel., WOKOUN, René. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum.2001. ISBN-80-7175-100-6.

ONDRUŠOVÁ, Marta. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přestupkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-212-7

PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-221-9.

SOLNAŘ, Vladimír. FENYK, Jaroslav. CÍSAŘOVÁ, D. *Základy trestní odpovědnosti*, LexisNexis, 2004, ISBN 8086199746

STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2018. ISBN 978-80-7598-096-0.

Internetové zdroje

Charakteristika okresu Mladá Boleslav. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_okresu_mlada_boleslav

Institut Praha. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.institutpraha.cz/overeni-zoz/prubeh-overeni-zvlastni-odborne-zpusobilosti-zkouskou/zkusebni-komise/>

Nářízení Rady EU č. 810/2009 ze dne 13.07.2009 [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32009R0810>

Ročenka MB 2019. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.mb-net.cz/vedeni-mesta/ms-911/p1=911>.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.07.2010, čj. 1 As 59/2010–149. [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z <http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&cislofull=1%20As%2059/2010&pagesource=0>

MV ČR. Veřejnoprávní smlouvy. [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejnopravni-smlouvy-159710.aspx>.

Interní zdroje Magistrátu města Mladá Boleslav

Rozhodnutí č.j. 23253/2020/SPO/MiNo

Rozhodnutí č.j. 6141/2020/SPO/MiNo

Zákonné předpisy

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-40>.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-246>.

Zákon č. 250/2016 Sb., zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.

Zákon č. 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

Zákon č. 435/2004 S., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-435>.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.

8 Přílohy

Příloha 1 Rozhodnutí Magistrátu města Mladá Boleslav, č.j. 23253/2020/SPO/MiNoI

Příloha 2 Rozhodnutí Magistrátu města Mladá Boleslav, č.j. 6141/2020/SPO/MiNo VII



MAGISTRÁT MĚSTA MLADÁ BOLESLAV

SPRÁVNÍ ODBOR A OBECNÍ ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD

SPRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Komenského náměstí 61, Mladá Boleslav I, 293 01 Mladá Boleslav

Naše zn: SP-0113/2020
Spis. značka: 20648/2020/SPO/BaLu
Č.j.: 23253/2020/SPO/MiNo
Vyřizuje: XXX
Tel.: XXX
E-mail: XXX
Datum: 20.3.2020

XXX

ROZHODNUTÍ

Magistrát města Mladá Boleslav, Správní odbor a obecní živnostenský úřad – správní oddělení jako orgán věcně a místně příslušný podle ustanovení § 60 a § 62 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „ZOPŘ“) ve spojení s ustanovením § 67 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen jako „správní řád“), rozhodl v ústním jednání takto:

I. Obviněný XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX,

se uznává vinným

ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, kterého se úmyslně dopustil tím, že dne 18.07.2019 v 16:48 hodin, v Mladé Boleslavi, na letním festivalu Krásná Louka Fest, fyzicky napadl XXX, kterého opakovaně udeřil pěstí do obličeje, kdy následkem úderů pěstí upadly XXX brýle, které se rozbily, tedy jinému ublížil na zdraví.

ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, kterého se úmyslně dopustil tím, že dne 18.07.2019 v 16:48 hodin, v Mladé Boleslavi, na letním festivalu Krásná Louka Fest, výrazy "zmrdí, jděte do prdele" nadával zasahujícím policistům a znevážil jejich postavení, tedy znevážil postavení úřední osoby při výkonu její pravomoc.

II. Za přestupky uvedené ve výroku I. tohoto rozhodnutí se obviněnému jako správní trest v souladu s ustanovením § 35 ZOPŘ ve spojení s ustanovením § 7 odst. 4 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ukládá pokuta ve výši 5.000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, přičemž pokutu lze uhradit v hotovosti na pokladně Statutárního města Mladá Boleslav, Komenského náměstí č.p. 61, Mladá Boleslav, poštovní poukázkou, nebo platbou na účet

Statutárního města Mladá Boleslav, který je veden u společnosti Česká spořitelna, a.s., pod číslem 19-0066337722/0800, s uvedením variabilního symbolu XXX, specifického symbolu 2210 a konstantního symbolu 3169.

III. Na základě ustanovení § 95 odst. 1 ZOPŘ se jmenovanému ukládá povinnost uhradit náklady řízení spojené s projednáním přestupku **ve výši 1.000 Kč**, (slovy: jeden tisíc korun českých), stanovené v ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení správního řízení, ve znění pozdějších předpisů, splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, přičemž tuto lze uhradit v hotovosti na pokladně Statutárního města Mladá Boleslav, Komenského náměstí č.p. 61, Mladá Boleslav, poštovní poukázkou, nebo platbou na účet Statutárního města Mladá Boleslav, který je veden u společnosti Česká spořitelna, a.s., pod číslem 19-0066337722/0800, s uvedením variabilního symbolu XXX, specifického symbolu 2210 a konstantního symbolu 3169.

IV. Dále správní orgán ve smyslu ustanovení § 89 odst. 2 ZOPŘ, **ukládá XXX, nar. XXX,** trvale bytem XXX, povinnost **nahradit způsobenou škodu v celkové výši 8.520 Kč** za opravu rozbitých brýlí, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí poškozené osobě: XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX.

O d ů v o d n ě n í

Při rozhodování vycházel správní orgán z písemných podkladů, které zaslala Magistrátu města Mladá Boleslav, Správní odbor a obecní živnostenský úřad, Policie České republiky, Obvodní oddělení Mladá Boleslav, Jana Palacha 1296, Mladá Boleslav, dne 26.07.2019, pod č.j. KRPS-XXX.

Z výše uvedeného oznámení vyplynulo podezření, že XXX měl Ondřej Kubík měl 18.07.2019 v 16:48 hodin, v Mladé Boleslavi, na letním festivalu Krásná Louka Fest, měl fyzicky napadnout XXX, kterého měl opakovaně udeřit pěstí do obličeje, kdy následkem úderů pěstí měly upadnout XXX brýle, které se měly rozbít, tedy měl jinému ublížit na zdraví a dále na stejném místě ve stejný čas měl výrazy "zmrdi, jděte do prdele" nadávat zasahujícím policistům a znevážit jejich postavení, tedy měl znevážit postavení úřední osoby při výkonu její pravomoc.

Bylo nařízeno ústní jednání na den 5.10.2019, kdy obviněný si oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání nepřevzal, zásilka byla doručena ze zákona, čímž došlo k zahájení řízení 27.9.2019. Obviněný se na ústní jednání nedostavil ani se neomluvil. Správní orgán jednal za použití ustanovení § 80 odst. 4 ZOPŘ v jeho nepřítomnosti.

Jako první ve věci vypovídal napadený XXX, který po řádném poučení se nejprve v řízení připojil s nárokem na náhradu škody, a to ve výši 8.520 Kč za opravu rozbitých brýlí. Správnímu orgánu doložil fakturu od opravy předmětných brýlí. K předmětnému incidentu uvedl, že dne 18.07.2019 šel s kamarády na festival Krásná Louka Fest. Popíjel alkohol, bavil se, kdy uviděl známého z práce XXX, a tak šel za ním. Normálně se spolu bavili, kdy však XXX byl silně pod vlivem alkoholu a začal XXX slovně napadat, provokovat ho. XXX mu nějaké nadávky vrátil, avšak když se otočil a chtěl odejít, XXX do něj strčil. Jak se XXX otočil, XXX mu dal hned ránu pěstí do obličeje. XXX neupadl, ale zavrával, kdy než se stačil vzpamatovat, dostal druhou ránu pěstí do obličeje, kdy mu spadly brýle na zem. Jeho kamarádi hned XXX chytli a snažili se ho udržet. Mezitím zřejmě někdo zavolal policii, která musela být někde poblíž, neboť byli asi za 5 minut na místě. XXX zvedl své brýle a zjistil, že

je prasklé sklo. Vše hlídce na místě vypověděl. Hlídka se také vyslychala XXX, kdy tento byl velmi agresivní, odmítal s hlídkou spolupracovat, pořád z místa odcházel, policistům nadával. XXX po vyslechnutí policií z festivalu odešel, protože ho bolela hlava. Co dělal útočník XXX, to již neví, jak řekl, z místa odešel. Brýle si následně nechal opravit, kdy fakturu od opravy dodal správnímu orgánu.

Jako další ve věci vypovídal svědek XXX, který uvedl, že 18.7.2019 byl s kamarády z práce na festivalu Krásná Louka Fest. Poslouchali hudbu, procházeli se po areálu, kdy jeho známý uviděl nějakého svého kolegu z práce. Šli tedy k němu, kdy se spolu bavili. Všiml si, že ten známý je značně opilý, kdy začal být i agresivní a všem nadával. Nejvíce nadával a začal se i hádat s XXX, kdy XXX ho dokonce napadl asi 2x úderý pěstí do obličeje. XXX upadl na zem, a přitom mu spadly brýle, které praskly. XXX mu hned pomohl zvednout, a následně zavolal policii. Ta přijela na místo hrozně rychle. Hned k nim přišli a začali řešit incident. Všichni policistům říkali, co se stalo, kdy však XXX jak byl opilý, tak neustále někam odcházel, odmítal ukázat občanský průkaz, kdy policisté mu neustále říkali, ať nikam neodchází, ale on se přesto snažil odejít. Poté již byl klid, na festivalu XXX zůstal a nic se již nestalo.

Dále byl ve věci vyslechnut druhý svědek XXX, který po zákonném poučení k věci uvedl, že byl dne 18.7.2019 s kamarádem na festivalu na Krásné Louce. Popíjel pivo, bavil se, poslouchal hudbu. Poté se celá jeho parta zvedla a šli se po areálu procházet. Jeho známý XXX uviděl nějakého kolegu z práce, a tak k němu všichni šli a začali se bavit. Všichni konzumovali alkohol, kdy moc nevěnoval pozornost, o čem se XXX s tím kolegou baví. Najednou uviděl, jak ten známý dal asi 2 rány pěstí do obličeje XXX, který upadl na zem a spadly mu brýle. On tedy hned toho známého od XXX odtrhl a raději ho držel. Někdo asi zavolal policii, protože za chvíli u nich byla hlídka. On toho muže pořád držel, aby nikam neutekl. Jak přišla hlídka policie, tak muže hned pustil. Policisté začali všechny vyslychat, kdy však muž byl na hlídku velmi vulgární, neustále jim nadával, vysmíval se jim, nechtěl ukázat občanský průkaz, a dokonce se snažil z místa odejít. Policisté ho několikrát vyzývali, aby z místa neodcházel, ale muž se stále snažil z místa odejít. Pak už neví, co se dělo, neboť po výslechu šel za jinými známými.

Správní orgán ve věci nařídil nové ústní jednání, kdy obviněnému opět zaslal předvolání. Toto si XXX osobně převzal, k jednání se dostavil. Poškozený XXX byl o ústním jednání vyrozuměn, kdy se z něj však omluvil a sdělil, že může být jednáno a rozhodnuto v jeho nepřítomnosti.

Obviněný XXX k věci uvedl, že dne 18.7.2019 byl na festivalu Krásná Louka Fest. Ví, že byl značně pod vlivem alkoholu. Dále uvedl, že si pamatuje, že tam potkal jednoho svého známého s jeho dalšími kamarády. Se známým se bavil, kdy on ho však začal slovně napadat. Obviněný uvedl, že neví jak, ale najednou ho ten známý napadl, kdy mu dal ránu pěstí. Dál už si nic nepamatuje. Na dotaz oprávněné úřední osoby, jestli nějak slovně napadal hlídku, nebo jestli neuposlechl zákonných výzev, XXX uvedl, že určitě hlídku uposlechl, neměl s ní problém. On nikoho nenapadl, naopak napaden byl on. Byly mu přečteny výpovědi svědků a poškozeného, ke které uvedl, že se nezakládají na pravdě, napaden byl on. Dál odmítal se správním orgánem komunikovat.

Ve věci se četl spis Policie ČR, KRPS-XXX. Tento obsahoval úřední záznam, který sepsali policisté dne 18.7.2019. V tomto je uvedeno, že dne 18.7.2019 byla hlídka Policie ČR operačním důstojníkem zaslána na Krásnou Louku, kde se konal festival s tím, že má na místě

docházet k fyzickému napadání. Po příjezdu hlídky na místo tato uviděla skupinku mužů, kdy jeden z nich byl na zemi, druhý držel nějakého muže, který se snažil dostat ze sevření. Ke skupince hned hlídka přišla, kdy poté již k žádnému napadání nedocházelo. Hlídka na místě ztotožnila a vyslechla všechny přítomné. Pachatel, který byl značně pod vlivem alkoholu, později ztotožněn jako: XXX byl agresivní, kdy hlídku slovně napadal, vysmíval se jim. Policista č. X muže vyzval k prokázání totožnosti, kdy muž řekl, že jim nic ukazovat nebude, ať si trhnout nohou a odcházel z místa. Policista ho vyzval zákonnou výzvou: „jménem zákona zůstaňte na místě a neodcházejte“. Těchto výzev XXX neuposlechl, stále se snažil odejít. Z toho důvodu ho musel druhý policista zadržet. XXX byl opět vyzván k prokázání totožnosti, když tohoto uposlechl asi až po třetí výzvě. Ještě při sepisování přestupku se opět XXX otočil a snažil se z místa odejít, kdy byl opětovně vyzván zákonnými výzvami. Těchto nakonec uposlechl. Mezitím na místo přijela záchranná služba, která na místě napadeného XXX ošetřila. Hlídka nakonec podezřelého XXX z místa festivalu vykázala, kdy on tohoto uposlechl a z místa odešel.

Součástí spisové dokumentace jsou úřední záznamy o podání vysvětlení sepsané s napadeným XXX, dále svědky XX a XX. Tyto se shodují s jejich výpověďmi učiněných u správního orgánu. Podezřelý XXX se odmítl k věci vyjádřit, kdy sdělil, že se vyjádří až u správního orgánu.

S ohledem na shora uvedené má správní orgán za to, že bylo způsobem vylučujícím důvodné pochybnosti prokázáno, že obviněný se dopustil shora popsáního skutku, resp. že byl dostatečným způsobem zjištěn a prokázán skutkový stav. Po zhodnocení všech důkazních prostředků, které správní orgán zhodnotil jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, dospěl k názoru, že protiprávní jednání XXX je prokázáno především ze svědectví poškozeného a 2 svědků, kteří byli přestupkového jednání přítomni, dále z obsahu spisového materiálu.

Ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, uvádí, že přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití tím, že se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání. Musí jít o jednání hrubé, tedy o jednání, které narušuje občanské soužití takovou měrou, že podle obecného názoru a přesvědčení překračuje rámeček pouhé nevhodnosti (nesprávnosti).

Ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, uvádí, že přestupku se fyzická osoba dopustí tím, že neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. Kdo je úřední osobou stanoví § 127 trestního zákona. Úřední osobou je i mimo jiných příslušník policie při výkonu své činnosti. Musí jít o výzvu, kterou veřejný činitel učinil při výkonu své pravomoci dané mu zákonem. Výzvou se na základě zákonného zmocnění ukládá povinnost něco konat, něčeho se zdržet nebo něco strpět (např. prokázat totožnost, nevstoupit nebo se nezdržovat na určeném místě - srov. § 43 a 63 zákona o Policii ČR). Neuposlechnutí výzvy tudíž spočívá v nesplnění povinnosti, která byla výzvou příslušníků hlídky Policie ČR, Obvodního oddělení Mladá Boleslav, uložena.

Podle § 15 odst. 1 ZOPŘ k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Zvláštní zákon v případě přestupku proti veřejnému pořádku dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, nestanoví, že je potřeba úmyslného jednání.

Zvláštní zákon v případě přestupku proti občanskému soužití – jiného hrubého jednání výslovně stanoví, že je třeba zavinění ve formě úmyslu. V návaznosti na tuto skutečnost proto správní orgán vyhodnotil jemu známé důkazy a provedl správní uvážení, zda v konkrétním případě byla naplněna subjektivní stránka přestupku ve formě úmyslu.

Podle ustanovení § 15 odst. 2 ZOPŘ přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem – úmysl přímý, nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn – úmysl nepřímý. V případě XXX se jedná v obou případech přestupku o úmysl přímý, neboť tento zcela úmyslně fyzicky napadl XXX, kdy si byl moc dobře vědom, že tím poruší zákon. Rovněž u přestupku proti veřejnému pořádku se jedná o úmysl přímý, neboť byl opakovaně vyzván, aby neopouštěl místi, a i přesto XXX nestále odcházel, kdy na toto byl upozorněn minimálně 3x. XXX výzev neuposlechl zcela účelově, moc dobře věděl, že uposlechnout musí.

Za spáchání obou přestupků správní orgán uložil obviněnému XXX souhrnný trest ve výši 5.000 Kč. Správní orgán při ukládání sankce přihlédl ke skutečnosti, že XXX nebyl žádným správním orgánem uznán vinným z jakéhokoliv přestupku, dále že se ke správnímu orgánu dostavil. Na druhou stranu bylo vzato to, že XXX se choval agresivně a dokonce fyzicky napadl svého známého. Pokud měli mezi sebou nějaký slovní konflikt jistě ho šlo vyřešit jiným způsobem než tak, že druhého fyzicky napadne. Rozhodně ho neomlouvá fakt, že takto jednal pod vlivem alkoholu, naopak každý by měl konzumovat alkohol v takové míře, aby dokázal plně ovládat své jednání a chování a pokud to nedokáže, neměl by alkohol konzumovat vůbec. Rovněž co se týká neuposlechnutí úřední osoby, pokud je úřední osobou vyzván k nějaké činnosti, nebo naopak k nečinnosti, těchto výzev by měl uposlechnout. XXX absolutně nerespektoval výzvy policistů, naopak je ještě zesměšňoval, vysmíval se jim. Takto se nemůže nikdo k úředním osobám chovat, a vždy by měl jejich zákonných výzev uposlechnout. Hlavním účelem uložené sankce by neměl být finanční postih obviněného XXX, nýbrž výchovné působení, které daleko více přispěje k pochopení účelnosti výše citovaných zákonných ustanovení a nutnosti je dodržovat. Při určení výše ukládaných správních trestů správní orgán rozhodoval v souladu s § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., podle kterého se za více přestupků téhož pachatele, projednaných ve společném řízení, uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. V případě XXX se jedná o přestupek proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., neboť za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 20.000 Kč a za přestupek proti veřejnému pořádku dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., pouze do výše 10.000 Kč.

Podle § 95 odst. 1 ZOPŘ správní orgán uloží obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Prováděcím právním předpisem, který stanoví výši paušální částky nákladů řízení je vyhláška Ministerstva vnitra České republiky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších právních předpisů. Vyhláška v ustanovení § 6 stanoví, že paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1.000 Kč. Správní orgán neshledal žádný důvod, zvláštního zřetele hodných, pro který by bylo od náhrady nákladů řízení upuštěno.

Správní orgán dále ve smyslu ustanovení § 89 odst. 2 ZOPŘ uložil obviněnému XXX povinnost nahradit způsobenou škodu v celkové výši 8.250 Kč, a to za opravné brýle, které se

rozbily následkem útoku ze strany XXX. Majetková škoda byla prokazatelně vyčíslena, hodnověrně a dostatečně doložena veškerými písemnými doklady.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí **je možno podat odvolání** (§ 81 odst. 1 správního řádu) **do 15 dnů** ode dne jeho vyhlášení nebo doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu) prostřednictvím Správního odboru a obecního živnostenského úřadu - správní oddělení Magistrátu města Mladá Boleslav, Komenského náměstí 61, Mladá Boleslav, který rozhodnutí vydal ke Krajskému úřadu Středočeského kraje, Zborovská 11, Praha 5, Odbor legislativně právní a krajský živnostenský úřad,. Včas podané odvolání má odkladný účinek (§ 97 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu).

Obviněný z přestupku má právo se proti rozhodnutí odvolat v plném rozsahu.

Poškozený se může odvolat pouze proti výroku o nároku na náhradu škody.

Pokud nebylo předmětné rozhodnutí doručeno poštovním doručovatelem do vlastních rukou, ale ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu bylo uloženo na poště, potom se za den doručení považuje desátý den od tohoto uložení, nikoli až následné faktické převzetí rozhodnutí po uplynutí této desetidenní lhůty. V tomto případě se lhůta pro případné odvolání nepočítá od faktického převzetí předmětného rozhodnutí, ale už od jedenáctého dne uložení písemnosti na poště.

Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení.

Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné (§ 82 odst. 1 správního řádu).

Odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí (§ 82 odst. 2 správního řádu).

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka (§ 82 odst. 2 správního řádu).

Za správní orgán
Magistrát města Mladá Boleslav
XXX
referent správního oddělení 5
oprávněná úřední osoba

Obdrží:
XXX
Poškozený:
XXX



MAGISTRÁT MĚSTA MLADÁ BOLESLAV

SPRÁVNÍ ODBOR A OBECNÍ ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD
SPRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Naše značka: SP-1215/2017
Spisová značka.: 22124/2017
Č.j.: 6141/2020/SPO/MiNo
Vyřizuje: XXX
Tel.: XXX
E-mail: XXX
Datum: 18.7.2020

U S N E S E N Í

Magistrát města Mladá Boleslav, Správní odbor a obecní živnostenský úřad – správní oddělení, jako správní orgán, věcně a místně příslušný podle § 60 a § 62 zákona č. 250/2016 Sb. *o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPŘ“), vydává dne 18.07.2020, v souladu s ustanovením § 76 ZOPŘ, toto usnesení:

Podle § 76 odst. 1 písm. f) ZOPŘ se věc projednání přestupku proti veřejnému pořádku dle ustanovení 5 odst. 1 písm. a) a dále přestupku proti občanskému soužití dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, kterého se měl dopustit XXXXX tím, že měl dne 18.07.2019 v 16:48 hodin, v Mladé Boleslavi, na letním festivalu Krásná louka Fest, fyzicky napadl XXXXXX, kterého po vzájemné slovní rozepři napadl opakovanými údery pěstí do obličeje, tedy se měl dopustit přestupku tím, že měl jinému ublížit na zdraví, a dále na témže místě měl opakovaně neuposlechnout výzev policistů, aby z místa neodcházel a prokázal svoji totožnost, kdy opakovaně opouštěl prostor a odmítal prokázat svoji totožnost, tedy měl neuposlechnout výzvy úřední osoby,

o d k l á d á ,

neboť odpovědnost za přestupek zanikla.

O d ů v o d n ě n í

Správní orgán obdržel dne 12.08.2019 oznámení o podezření ze spáchání přestupku, přičemž Policie České republiky Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Mladá Boleslav Obvodní oddělení Mladá Boleslav, Jana Palacha 1296, MLADÁ BOLESLAV, 293 01 Mladá Boleslav 1, tuto věc vede pod č.j. XXXXX.

Správní orgán po podezřelém intenzivně pátral, kdy se mu však nepodařilo v zákonné lhůtě podezřelého dohledat a zahájit řízení.

Ke spáchání přestupku, tak jak jej definuje § 2 a § 31 odst. 1 ZOPŘ došlo dne 18.07.2019. Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku.

Podle § 29 písm. a) ZOPŘ odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby, která podle § 30 písm. a) ZOPŘ s ohledem na maximální výši pokuty u výše uvedeného přestupku činí 1 rok. Promlčecí lhůta započala běžet dne 19.07.2019. V daném případě správní orgán neshledal důvod, pro který by došlo ke stavení promlčecí lhůty (§ 32 odst. 1 ZOPŘ). K uplynutí promlčecí doby a zániku odpovědnosti za přestupek tedy došlo dne 18.07.2020.

P o u č e n í

Toto usnesení se neoznamuje, pouze se poznamená do spisu (§ 76 odst. 3 ZOPŘ). Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné, přičemž usnesení nabývá právní moci poznamenáním do spisu (§76 odst. 3 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*). Správní orgán o odložení věci vyrozumí osobu přímo postiženou spácháním přestupku, je-li mu známa. Pokud by vyrozumění této osoby bylo spojeno s neúměrnými obtížemi nebo náklady, doručí je správní orgán veřejnou vyhláškou, ustanovení § 66 ZOPŘ se v tomto případě nepoužije (§ 76 odst. 3 ZOPŘ).

Za správní orgán
Magistrát města Mladá Boleslav
XXXXX
referent správního oddělení
oprávněná úřední osoba